

WESTERN

N. Vesli

**SUOCEN SA
SMRCU**

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

VESTERN

170

1989

Nat Vesli

SUOČEN SA SMRČU

X-100

Odgovorni urednik
MIŁORAD PREDŐJEVIĆ

Urednici izdanja
PIROŠKA MATIĆ
JOVAN ČANADANOVIĆ

Recenzent
R. DURMAN

Izdaje i štampa NIŠRO „DNEVNIK“, OOUR Izdavačka delatnost, Vojvodanski brigada 7. Novi Sad, telefon (021)621-555 ● Žiro-račun 65700-603-6350 ● Direktor NIŠRO „Dnevnik“: **Dušan Tomić** ● Rukovodilac OOUR Izdavačke delatnosti: **Ilija Vojnović** ● Glavni i odgovorni urednik: **Todor Đurić** ● Grafički urednik: **Juliš Arvanitidis** ● Sekretar Redakcije: **Zdenka Karabasil** ● Korektor: **Jovan Uglješin**

Nat Vesli

SUOČEN SA SMRĆU

Nikolas Vinston je bacio poslednji pogled na grad u kome je odrastao, Sent Pol, pre nego što je proverio da li je spakovao sve što mu je potrebno za put. Uzjahao je svog kao gar crnog konja, čija se dlaka presijavala na jutarnjem suncu.

Plemenita životinja je tiho zarzala kada je njen gospodar pomilovao po dugom vratu i prošaputao:

— Krećemo, Star. Moram ti priznati da se osećam gore nego što sam očekivao.

Sa uzvisine na kojoj se nalazila kuća koju je upravo napustio, gradić je izgledao kao okupan. Nik pomisli kako možda upravo čini najveću grešku u svom životu, ali je odmah zatim odmahnuo glavom, gorko se nasmejao, i poterao konja prema visokim, stenovitim planinama koje su se nazirale u daljini.

Jahao je svega nekoliko minuta, kada su se iz živopisnog gradića začula crkvena zvona, čiji se odjek poput žaoke uvukao u njegovu dušu. Pred njim se već nalazila mala farma koja je ležala u dolini, okružena cvećem i niskim drvećem.

Kada se približio sveže okrečenoj maloju kući, u dvorlatku širom otvorenih vrata pojavio se lik devojke koju je voleo, ali koja više nije pripadala njemu.

— Zdravo, Nik — pozdravi ga, žurno brišući ruke o kecelju opasano oko pozamašnog struka, koji je jasno govorio o njenoj pođmakloj trudnoći.

Nik je samo kratko klimnuo glavom, sišao sa konja i vezao ga za direk pokraj bunara.

— Uđi unutra — pozvala ga je

mlada žena. — Upravo sam skuvala kafu.

Nik poslušno pođe za njom u prostranu kuhinju u kojoj su se mešali mirisi tek ispečenog hleba i sveže skuvane kafe. Sručio se na najbližu stolicu, odjednom iscrpljen kao da je dugo bolovao. Sa zahvalnošću je primio iz njenih belih ruku šolju sa vrućom kafom.

— Nisam imao nameru da se oporaštam s tobom, Džesika — osorno reče, prinoseći šolju usnama.

Džesika je skrušeno sela preko puta njega, a zatim ga ispitivački pogledala, ne pitajući ništa.

Nikolas oseti kako ga peče njen pogled. Nije bio svestan koliko dobro i privlačno izgleda u izbledelim farmerkama i kariranoj košulji čija se zelena boja gotovo podudarala sa bojom njegovih očiju uokvirenih gustim trepavicama. Njegova crna, razbarušena kosa predstavljala je pravi kontrast tim očima. Usled ošttrine crta, njegovo lice bi imalo gotovo zlokoban izgled, da ga nisu ublažavale senzualne usne iza kojih bi, kada bi se osmehnulo, bljesnuli čvrsti, pravilni zubi.

Džesika se konačno odvaži da progovori, i tiho, jedva čujno, izusti: — Zar zaista odlaziš, Nik?

Umesto odgovora, Nik je pogledao ravno u oči i upitao:

— Gde je tvoj otac?

— Nema nikoga — odvrati Džesika. — Otac i majka su otišli u grad, u kupovinu, i sigurno se neće vratiti do podneva.

— Šteta — promrmlja Nik. — Želeo sam da razgovaram s njima pre nego što krenem.

Napetost koja se osećala među njima, pretvori se u muklu tišinu u

kojoj ni jedno od njih dvoje nije zna-
lo kako da nastavi razgovor.

*

Nikolas se u mislima vratio u dane u kojima se voleo sa tom nežnom, plavokosom devojkom. Strpljivo je planirao njihovu budućnost, sve dok nije shvatio da njih dvoje nemaju zajedničku budućnost, niti bi je ikada mogli imati.

— Po svemu sudeći, pravio sam račun bez krčmara — gorko je pomislio posmatrajući njene ruke koje su se na stolu nervozno poigravale mrvicama zaostalom od doručka.

Bol koja je u njemu narastala dok je posmatrao, nije ostavljala nikakvog mesta sumnji da je i dalje voleo, uprkos svemu što mu je učinila.

Džesika preseče tišinu svojim zvonkim glasom:

— Čula sam da si pre nekoliko dana prodao kuću i celokupno imanje, Nik. Je li to istina?

Nik klimnu glavom.

— Upravo zbog toga sam i želeo da razgovaram sa tvojim roditeljima. Skoro sav novac koji sam dobio prodajom imanja, deponovao sam u banku. Osim mene, samo ti imaš ovlašćenje da podigneš taj novac, jedan deo, ili čak sve, ukoliko ti bude potreban. Nemoj se ustručavati da ga uzmeš. Meni ionako više nije potreban.

Džesikine oči su se napunile suzama. Tiho je rekla:

— Suviše si dobar prema meni, Nik. Nije trebalo to da učiniš. Moji roditelji su se već pomirili sa činjenicom da nosim dete koje neće imati oca. Dete i ja ćemo živeti s njima, sigurno ne luksuzno, ali ćemo ipak imati sve što nam bude potrebno.

— Ne gledaj me tim optužujućim pogledom, Džesika! — prasnuo je Nik. — Ne možeš mene kriviti za to što ti se dogodilo. Ne želim da ponovo razgovaramo o tome. Jedno drugom smo rekli sve što je bilo potreb-

no, pa čak i više od toga. Dobro znaš, kao i ja, da kod tebe nikad nisam stigao dalje od poljubaca i nežnih milovanja, a od toga se, dušo moja, ne ostaje u drugom stanju. Zašto si, do đavola, očekivala da ću se uprkos tome, oženiti tobom i preuzeti odgovornost za nešto što nikada nisam učinio?

Džesika zajeca i Nik oseti kako ga preplavljuju bes i sažaljenje, istovremeno.

— Ne znam zašto sam to očekivala — jecala je Džesika. — Valjda zato što nikad nisam posumnjala da me voliš, čak ni kada. . .

— Molim te, poštedi me detalja — preseče je Nik u pola reči. — Rekao sam ti da ne želim o tome ponovo.

Džesika je šmrknula u kecelju i tiho rekla:

— Velikodušan si, Nik. Međutim, ima stvari u životu koje se ne mogu nadoknaditi nikakvim količinama novca.

— Kad smo kod količine — nemilosrdno čvrstim glasom produži Nik — u banci imam oko četrdeset hiljada dolara i sve ti to stoji na raspolaganju. Smatram da sam time sa sebe skinuo svoj deo odgovornosti, onaj deo koji se odnosi na porodičnu odgovornost. Mislim da bi to mogli roditelji želeli, da su živi. A ti ne možeš reći da si loše prošla u ovoj partiji, bez obzira na to što se nisi udala.

Džesikine oči su se razrogačile od iznenađenja, dok su iz njih na glatke obraze neprestano lile suze. Bila je zaprepašćena njegovom zajedljivošću. Nikada nije pomislila da bi Nik mogao biti tako zajedljiv.

— Odlazim iz grada — mirno produži Nik. — Sa sasvim određenom namerom, da pronađem i dovedem onog ko je sve ovo zakuvao i zamesio.

— Luka? — zaprepasti se Džesika.

— Kako si samo pogodila? — ironično se nasmejao Nik. — Stariji je od mene četiri godine i trebalo bi da zna da za svoje postupke mora i da

odgovara. Ukoliko mu to ipak nije jasno, ja ću mu to objasniti.

— Ali, Nik, budi razuman — zamucala je Džesika. — Svima je jasno da me Lukas ne želi. Zato je i napustio grad. Krećeš na uzaludan put. Bilo bi bolje. . .

— Da ostanem tu i oženim se tobom, je li? I da me čitavog života je-de taj crv, činjenica da si njemu pripala pre nego meni? Da podižem njegovo dete kao da je moje, iako znam da će me ono čitavog života podsećati na tvoje odvratno neverstvo?

— Nisam to mislila — odmahnu Džesika glavom. — Samo mislim da nema svrhe da tražiš Luka. . .

— Tvoje dete će imati oca — hladno je prekinе Nik, stavljajući joj do znanja da je svaka dalja rasprava sasvim izlišna. — I to svog pravog oca. Vратићу ti Luka.

Džesiku je bilo sramota da prizna da ne želi Luka, da ga nikada nije ni želela. Lukom je bila samo zanesena, i kao u nekom transu dok joj je on na tajnim sastancima u šumi, šaputao na uvo slatke laži o ljubavi, zavodeći je i svojim zagrljajima paleći vatru u njenom telu.

Snažno je pozelela da kaže Niku da voli smo njega, da padne na kolena i moli ga da ostane uz nju, ali iz njenih usana nisu izlazile reči, već samo uzdasi, za koje se Nik pravi da ih ne čuje i ne razume. DIO

Nik se diže sa stolice i reče:

— E, pa rekao sam ti to što je trebalo da znaš. Nadam se da ću uspeti da pronađem i dovedem Lukasa pre nego što beba dođe na svet.

S tim rečima, Nik stavi šešir na glavu i napusti kuću ležernim, dugim koracima, kao da je pred njim svo vreme ovog sveta.

Dok se spremao da uzjaše konja čija su bedra podrhtavala od nape-tosti, za njim iz kuće istrči Džesika, noseći u ruci zavežljaj koji je bio još uvek topao.

— Molim te, ponesi ovaj hleb, Nik. — tiho ga zamoli. — Ispeći ću drugi.

Nik prodorno pogleda u njene oči, još sjajne od suza, i pozele da je privine uz sebe.

Kao da je iz njegovog pogleda pročitala tu želju, Džesika se popela na prste i snažno zagrlila njegova široka ramena.

— Gubim razum — pomislio je Nik, spuštajući svoje usne na njene. U tom trenutku, njegovo čvrsto telo dotaklo je njen otežali trbuh, i on se trgao kao opečen.

— Ne vredi, draga — slomljeno je prošaputao u njenu kosu boje zre-log žita. — Nisam toliko dobar čovek. Jednostavno, ne mogu da ti op-rostim.

Plašeći se da će možda reći nešto zbog čega bi se kasnije kajao, Nik zgrabi zavežljaj iz njene ruke i bez reči pozdrava okrete joj leđa.

Već za nekoliko trenutaka, Nik je zaboravio na taj trenutak slabosti, opijen širinom slobode. Njegovo telo se usklađivalo sa ritmom galopa divnog konja na kome je jahao.

— Ništa ne ostavljam za sobom — pomislio je. — Samo oblak prašine koja će da se slegne za nekoliko mi-nuta, i to je sve.

*

Nikolas Vinston zapravo nije imao nikakvu predstavu o tome gde bi se Luk mogao nalaziti. Nestao je iz Sent Pola iznenada, preko noći, još pre nekoliko meseci. Otada više ništa nije čuo o njemu.

Kasnije, kada je postalo sasvim iz-vesno da se Luk neće vratiti, i kada je Džesikina trudnoća postala uoč-ljiva, Nik je saznao razlog njegovog nestanka. Bio je kao gromom pogo-den.

Trebalo mu je mnogo vremena da shvati šta se zapravo dogodilo i još više da se pomiri s tim. Poslednjih nekoliko nedelja živeo je kao u koš-maru.

Sećao se da je svojevremeno Luk često govorio kako bi voleo da ode dalje na Zapad, gde se čovek sposo-

ban poput njega može lako i brzo obogatiti, gde su žene zaljubljive i predusretljive, a predeli nenadmašni po lepoti. Zamišljao je Zapad kao zemlju dembeliju, u kojoj sve što čovek poželi, prosto pada sa drveća.

Nik nije mnogo polagao na te priče svog starijeg brata, ali ih se u ovom trenutku sasvim jasno prisetio i, prizivajući ih u sećanje, odlučio je da krene na jugozapad, dolinom reke Dalap, ka njenom izvoru. Mislio je da će mu putovanje biti mnogo lakše ukoliko bar neko vreme ne bude morao razmišljati o tome gde da pronađe vodu za sebe i konja.

U sumrak, Nik potraži mesto na kojem bi mogao prenoćiti. Ulogorio se na obali reke. Bio je umoran i prašnjav. Nenaviknut na dugo jahanje, boleli su ga mišići, toliko da je skoro zaboravio da čitavog dana ništa nije jeo.

Zapalio je vatru na kojoj je ispekao nekoliko kobasica. Ne razmišljajući o tome da li treba da prištedi hranu, otkinuo je veliki komad hleba sa vekne koju mu je Džesika spakovala.

Bezvoljno je žvakao kobasicu, razmišljajući o tome kako je možda zaista pogrešio što je uopšte krenuo na put, kako je moguće da je Džesika bila u pravu kada mu je to rekla.

— Džesika, uvek ta prokleta Džesika — mrzovoljno procedi za sebe, ljut što uopšte razmišlja o njoj. — Kao da sam godinama bio lud, šta li. Život je jako velik i širok. Šta znači ako izgubim čak i godinu dana u potrazi za svojim bratom? Ništa. Ionako mi sada izgleda da sam i ove godine koje sam do sada živeo, svih dvadeset i pet, proživio uludo, ne stvorivši ništa.

Nik Vinston je gotovo probdeo svoju prvu noć pod vedrim nebom. Njegovo vitko, snažno telo, naviknuto na meku postelju, bunilo se protiv tvrde hladne zemlje pod njim. Bilo mu je strašno neudobno, činilo mu se da se svaki čas okretao,

pokušavajući da za svoje telo pronađe položaj pogodan za odmor.

No, to nije bila jedina neprijatnost. Šuma oko reke tokom čitave noći bila je ispunjena neobičnim zvucima koje su proizvodile brojne životinje čija je aktivnost započinjala tek sa zalaskom sunca.

Oko Nikove glave su zujali komarci, iz dremeža ga je trzao huk sove, rika zveri koje su silazile na reku da se napoje. Nik ih nije video, ali je osećao njihovu blizinu i pretpostavljao je da ih samo prisustvo vatre sprečava da pridu i rastrgnu i njega i njegovog isto tako preplašenog konja.

Tek pred zoru, Nik je zaista zaspa, ali je taj okrepljujući, čvrst san, trajao prekratko da bi se mlađić mogao odmoriti.

*

Nakon nekoliko dana, Nik se zaista pokajao što je krenuo u tu veliku avanturu. Bio je umoran, usamljen i razočaran, a na vidiku nije bilo naseља. Pokajao se što nije išao provenim putevima, već se uputio kroz divljinu.

Noći su mu bile najteže. Činilo se da im nema kraja. Svaki put kada bi se sunce ponovo radalo, Nik bi se osećao sve umorniji.

Međutim, svaki put kada je pomislio da bi bilo najbolje da se vrati kući, morao je sebe da podseća da je ostao bez svog krova nad glavom, da više nema kome i gde da se vrati. Njegovo imanje bilo je prodato. Velika, svetla kuća, pašnjaci, stoka, šuma, sve. Natrag se nije moglo.

I tek nakon tih nekoliko dana provenenih u potpunoj samoći, Nik je priznao sebi da je u stvari pobegao iz Sent Pola, baš kao i njegov brat, mada iz potpuno različitih razloga. Sasvim sigurno je znao da nikada ne bi mogao da živi u Džesikinoj blizini, nakon onoga što mu je učinila. Osim toga, sugrađani su ga gledali sažaljivo, svi su znali za način na

koji je izigran. Sent Pol je bio mali grad, u kome ni jedna tajna nije mogla dugo biti neotkrivena.

Nik je bio čvrst mladić i posljednje što mu je bilo potrebno, bilo je nečije sažaljenje. Želeo je da ga ljudi poštuju i uvažavaju njegovo mišljenje, a ne da ga žale. Nije podnosio ničije sažaljenje ni kada je kao dvanaestogodišnji dečak ostao bez roditelja; a kamoli sada, kada je sebe smatrao zrelim čovekom.

Osetio je olakšanje kada je shvatio da ga na put nije nagnala želja za osvetom. Lukas je često bio lakomisen, ali on je bio jedini brat kojeg je Nik imao.

Jedne večeri, upravo kada je Nik završavao sa večerom, Star je uznemireno zanjistaio i propeo se na zadnje noge.

Nik je istog trenutka bio na nogama, svestan da je konj nanjušio nešto uznemirujuće, ili predosetio nekakvu opasnost.

U ruci je već držao pušku, mada nije znao da li bi znao pravilno da je upotrebi. U poređenju sa Lukom, kada je oružje bilo u pitanju, Nik je bio pravi amater. Svega nekoliko puta je išao u lov na sitnu divljač i isto toliko puta je i pucao. Nikada nije vežbao gađanje i skoro da nije imao nikakvog iskustva sa oružjem.

Nik je bio uplašen. Zažalio je što nije ranije mislio o tome koliko bi mu poznavanje oružja i veština gađanja dobrodošli za ovakvo putovanje.

Za nekoliko minuta, dugih kao večnost, Star se potpuno umirio. Sunce je bilo na zalasku, i okolina je bila mirna i tiha. Nije se čulo ništa osim ptica i cvrčaka.

— Baš sam glup što sam se uplašio — pomislio je Nik. — Ni jedna životinja se ne bi usudila da se približi vatri, ma kako bila gladna. Možda je bio neki zalutali radoznali rakun.

Nik nije ni slutio koliko greši. Mrak, koji je nadirao i taložio se po kraj reke, privremeno ga je spasao,

pošto pripadnici plemena koji su ga uočili, iz religioznih razloga nikada nisu napadali noću.

Nikolas Vinston se čak ni mnogo kasnije nije setio da je strah koji se u njemu nenadano pojavio te večeri, zapravo spasao njegov život, učinivši ga opreznijim.

*

U noćima koje su prethodile ovoj, Nik je naučio veoma mnogo, mada toga ni sam nije bio svestan. Naučio je da razlikuje noćne šumove. Njegova je podsvest znala kako na koji šum reaguje njegov verni konj, koji ga od noćnih zvukova ostavlja ravnodušnim, a koji ga uznemirava.

Ni ove noći, kao ni prethodnih, Nik nije spavao čvrsto. Pred samu zoru, u polusnu, učinilo mu se kako Star odlazi nekud, kako njegovo rzanje postaje sve tiše, a topot njegovih kopita sve udaljeniji. Nik u bunilu zaključio kako to i ne može biti ništa drugo nego san, pošto je bio siguran da je konj čvrsto vezan za obližnje stablo i da ne može nikuda otići sve dok njegov gospodar ne ustane i oslobodi ga.

Ipak, potpuno odsustvo Starovog oglašavanja, već za minut učini da se njegov gospodar potpuno razbudi, zaključivši da nešto ipak nije u redu.

Vatra je još uvek tinjala, primetio je, mada je već svitalo. Nik se podigao i, skupivši oči, naprezao se da na slaboj svetlosti s istoka uoči poznate konture svog konja, ali mu to nije polazilo za rukom.

— Star! — tiho je pozvao konja, ali je izostalo ono poznato, drago rzanje konja koji se odaziva.

Nik se uspravi u sedeći položaj i još čvršće stegne vinčesterku koja je ležala paralelno sa njegovom desnom nogom. Nastojao je da od sebe odagna paniku.

— Konju se ništa nije moglo dogoditi — ubeđivao je samog sebe. —

Oglasio bi se, čuo bih ga. Ali, gde je, do đavola?!

U istom trenutku, doživeo je pravi šok. Nešto ga je snažno šćepalo za kosu, sa leđa. Napad je stigao iz pravca za kojeg bi se Nik trenutak ranije mogao zakleti da mu odatle ne preći nikakva opasnost.

Jakim trzajem, nečija ruka ga je oborila nazad, na tlo, i Nik oseti kako je glavom udario u nešto veoma oštro.

Pomislio je da će izgubiti svest, ali se to nije dogodilo. Sledeći šok ga je sprečio u tome: kosa se na njegovom čelu naglo odvojila od kosti lobanje, i njegovo lice je istog časa bilo oblikovano toplom, lepljivom tečnošću.

— Indijanci! — sevnulo je poput munje kroz Nikovu svest. — Pa to ču ja ostati bez skalpa!

Nesaglediv užas je protresao mladićevo telo, i on glasno kriknu. Munjevito se probudio njegov nagon za samoodržanjem.

Ne razmišljajući, Nik usmeri vinčesterku iznad glave i ispali dva hica. Sve se odigralo u magnovenju. Nakon sopstvenog, Nikova čula su registrovala još jedan, tiši krik.

— Pogodio sam ga — pomisli s olakšanjem, međutim, nije bilo vremena za slavljenje bilo kakve pobe. Usledio je još jedan napad, mnogo žešći nego prvi.

Nik još nije stigao ni da se podigne sa zemlje, kada je na njegove grudi skočio drugi Indijanac, čije su ratničke boje u slaboj svetlosti zore učinile da se mladić parališe od straha. Istog momenta kada ga je pritislo teško telo crvenokošca, Nik oseti oštar, duhobol pod rebrima, a zatim još jedan, nešto niže od prethodnog.

Nik pokuša da se izvuče ispod svog ubice, ali nije uspeo. Vinčesterka mu je bila ispalila iz ruke kada je po drugi put bio napadnut, i sada je bio potpuno goloruk, smrtno uplašen, ranjen i nemoćan.

Mladić se gotovo oprostio od života, kada je, u mahnitim pokušajima da se oslobodi čvrstog stiska svog napadača, osetio pod svojom levom rukom nešto vrelo i shvatio da su to ostaci njegove noćasne vatre.

Ne razmišljajući o tome da li će opeći šaku i povrediti se, zgrabio je najbližu žeravicu, i poslednjim atomima snage, dok mu se oštro sečivo po treći put zarivalo u telo, ovog puta u grudi, zamahnuo prema namažanom licu Indijanca.

Nik je pritiskao žeravicu na oči svog napadača, u slepoj mržnji i očajničkoj želji da živi. Niz reku se razlegao životinjski urlik čoveka ispečenih očiju za koga bi samo smrt predstavljala olakšanje.

Pošto je Indijanac pao nauznak, Nik je, mirno, kao da to radi svakodneвно, išćupao nož koji je bio zariven u njegove grudi. Pokušao je sa svojih očiju da otre krv koja je neprestano navirala iz rane na čelu, a zatim je usmrtio Indijanca, jednim jedinim ubodom, pravo u srce.

Nastupila je tišina, duboka i teška. Bila je to borba na život i smrt. Nik je to znao. Bio je primoran da ubije, kako ne bi sam bio ubijen.

Telo umirućeg crvenokošca trzalo se još nekoliko sekundi, a zatim se potpuno umirilo. Indijanac je bio mrtav.

*

Nik je osetio kako mu se svest muti.

— Izbušen sam kao rešeto — pomisli. — Ima li šanse da preživim? Nikako, ako ne odem odavde.

U međuvremenu, potpuno je svanulo i šuma je oživljavala.

Nik je otkinuo rukav sa košulje koju je imao na sebi i od njega je napravio povez kojeg je vezao preko čela, oko glave, kako bi sprečio da mu se krv sliva u oči. Procenio je da rana na čelu nije bila opasna, pošto je bila velika, ali plitka.

Mnogo više brinuli su ga ubodi u telo, zbog kojih je jedva disao.

Celu košulju je iscepao na trake, koje je povezao kao zavoje oko grudi i stomaka, da bi bar delimično zaustavio krvarenje.

Pokušavao je da istisne iz glave jeziv strah koji mu se uvlačio u kosti i dizao mu kosu na glavi: strah da će umreti sasvim sam, u toj divljini gde je i bog rekao laku noć.

Posao pravljenja i okomotavanja zavoja ga je strašno iscrpio, i osetio je kako se crna izmaglica nesvestice spušta na njegove oči. S mukom se spustio do obale i oprezno oprao lice i ruke. Glava mu je postala bistrija.

Još uvek nije stigao da razmisli, niti da u glavi rekonstruiše čitav napad, kada je u blizini začuo tiho krkljanje.

Nik se tek tada setio da njegov prvi napadač možda još nije mrtav, i ponovo oseti strah koji se graničio s panikom. Bio je siguran da nema snage za još jednu borbu. To bi, bez sumnje, bio njegov kraj. Ipak, morao je videti odakle dopire taj neobičan zvuk.

Pobedio je strah i oteturao do Indijanca koji je bespomoćno ležao na ledima, dok je na njegovim grudima zjapila ogromna rupa koju je napravio metak iz Nikove vinčesterke, ispaljen iz neposredne blizine.

Teško povređeni čovek je krkljao, dok mu se uz to iz grudi čulo slabo šištanje. Bilo je jasno da je na umoru.

— Humanije bi bilo da ti prekratim muke, druškane — glasno je razmišljao Nik. — Ali, ja nisam kao ti. Ne mogu tek tako da ubijem bespomoćnog čoveka, kao što si ti hteo da ubiješ mene. Bez razloga.

Nik je ustuknuo od iznenađenja kada je umirući Indijanac, kroz krkljanje, progovorio njegovim jezikom:

— Pogrešio sam, bledoliki. Dobro si se borio. Sijuks poštuje pravog

borca. Možda... ti i nisi bio taj koga tražimo.

— Šališ se! — prošaputa Nik. — Tako uvek radite, možda? Prvo ubijete čoveka, skinete mu skalp, a onda kažete: »Izvinite, izgleda da smo pogrešili. Trebalo je da ubijemo nekog drugog«. A koga ste to hteli da ubijete, ako nije tajna?

— Bledolikog čijeg si konja ukrao. Konja crnog kao noć, koji se zove Star.

Nik ponovo oseti kako mu se muti svest. Nije shvatao Indijančeve reči.

— Nisam ga ukrao — reče odmahujući glavom. — To je moj konj. Zašto bi, za ime boga, nekakvi suludi Sijuks hteli da me ubiju? Zašto? Govori!

Indijanac je govorio sve tiše, dok je šištanje iz njegovih grudi postajalo sve glasnije.

— Onda je ipak trebalo da te ubijemo, bledoliki, pre nego što podigneš hiljade vaših ljudi da ubijaju naše žene i decu.

— Do đavola! — prosikta Nik, ne verujući svojim ušima. — Mora da sanjam. Ko ti je napunio uši takvim glupostima, crveni brate?

Indijanac mu više nije mogao pružiti odgovor na njegova pitanja. Pokušao je još jednom da udahne vazduh, pri čemu se začulo glasno šištanje, a umesto glasa, iz njegovih usta je potekao mlaz gotovo usirene krvi.

— Mogao si živeti bar još pet minuta — prebaci Nik mrtvom telu koje se više nije micalo. — Bar toliko da mi kažeš čemu sve ovo.

*

Nikolas Winston je zastenjao osvrnuvši se oko sebe. Okolna trava bila je poprskana krvlju, na tlu su ležala tela ubijenih Indijanaca, beživotna, iskrivljena. Smrt nikad nije lepa, zaključio Nik.

Tek tada, Nik je u potpunosti shvatio šta se dogodilo. Prvi put u

svom životu ubio je čoveka, i to ne jednog, već dvojicu.

Naišao je talas mučnine koji se nije mogao zaustaviti i Nik je počeo da povraća u travu. Nakon toga, osećao se još lošije, činilo mu se da se sve oko njega okreće, i da je iz njegovog tela iščezla sva snaga.

Tada je kroz njegovu glavu prole-tela misao da u blizini možda ima još Sijuksa. Bilo bi najbolje da što pre pobjegne s mesta okršaja. Nije bilo vremena da razmišlja o tome što je saznao od umirućeg Indijanca. Nikov život, koji je ionako visio o koncu, još uvek je bio u opasnosti.

S mukom, Nik tiho zviznu kroz prste, nadajući se da će ga, ukoliko je i sam još uvek živ, njegov verni Star čuti i odazvati se.

Nemoćno se srušio na tle. Noge više nisu imale snage da ga drže. Već za nekoliko trenutaka, začuo je topot kopita i prijateljsko njištanje. Slabašno se osmehnulo. Nada još uvek nije bila sasvim ugašena.

Star, ta pametna, plemenita životinja, strpljivo je čekao da ga Nik osedla, što se činilo dugim poput večnosti njegovom gospodaru koji se nalazio na ivici svesti. Iscrpljenom mladiću koji je bio izgubio mnogo krvi, za taj posao je bilo potrebno skoro dvadeset minuta.

Poslednje mrvice snage mladić je morao prikupiti da bi se popeo na vranca, a zatim je utonuo u svet tame, neosetljiv na spoljašnje nadražaje.

Star je lagano kaskao, kao da je pazio da njegov onesvešćeni gospodar ne ispadne iz sedla. Neko ljudima nepoznato čulo vodilo je kalja dalje uz reku, kao da je sa sigurnošću znao da se samo desetak milja od mesta krvavog obračuna nalazi naselje, a u njemu ljudi koji će pružiti pomoć njegovom gospodaru.

Dugo je trajao kas mladog vranca, a tokom čitavog tog puta, Nik nije dolazio svesti.

*

Probudili su ga jaki bolovi u trbuhu i grudima, i tek kada mu se pogled malo razbistrio, shvatio je da nije sam. Pored njega su se nalazila dva čoveka, od kojih je jedan stajao iznad same njegove glave, čutljiv i zamišljen, dok je drugi sedeo pokraj njega, zabavljen menjanjem zavoja na njegovim ranama.

Nik je tiho zastenjao. Ležao je na tvrdog dasci, što mu ni u kom slučaju nije olakšavalo bolove prouzrokovane mnogobrojnim povredama.

— Gde sam? — tiho upita.

Čovek koji ga je previjao, odgovorio:

— Među živima, momče, a to je najvažnije. Dospeo si u Čarlstaun, gostoljubiv gradić, čemu, čini mi se, možeš zahvaliti samo svome konju.

— Gde je Star?

— Tvoj konj? Ne brini, smestili smo ga u gradsku štalu, na sigurnom je.

Doktor kao da je prekorno pogledao u lice brkatog šerifa koji je stajao iznad Nikove glave, i dodao:

— A i ti si, po svemu sudeći.

Nik podiže glavu sa neudobnog ležaja i pred njegovim očima se pojavio rešetke. Nalazio se u ćeliji čije su dve strane bile ozidane, a druge dve su bile napravljene od sigurnih, čeličnih rešetaka. Ni susedna ćelija nije bila prazna, u njoj je sedeo mlad čovek koji je, pušeći, odbacivao dim visoko u vazduh, ka tavanici.

Nikova glava klonu i on je ponovo pao u duboku nesvesticu.

Nije znao koliko je vremena prošlo od njegovog prethodnog buđenja, kada ga je probudio veseo glas strpljivog doktora, simpatičnog čičice, koji je sedeo pokraj njega sa činijom tople supe u ruci.

— E, pa dečko, ako nameravaš da ostaneš u životu, a nadam se da je tako, makar zbog toga da moj trud oko tebe ne bude uzaludan, mora-

češ se malo potruditi i ponešto uzeti u usta.

Nik zažmirka i sa zahvalnošću primi kašiku tople mirisne tečnosti koju je doktor prineo njegovim usnama.

— Dobro su te sredili — nastavio je doktor, ne prestajući da ga hrani. — Trebalo mi je gotovo četiri sata da te pošteno zakrpiš. U ovom trenutku, tvoja creva sigurno ne bi mogla da podnesu jaču hranu. Ali, ova supica će ti ipak dobro doći, veruj mi. Mislim da si imao mnogo sreće. Izgleda da ti se rane neće zagnojiti, a to je sada najvažnije.

Nik je čutke pojeo sve što mu je doktor ponudio, a onda ga upita:

— Ko ste vi? Zašto sam u zatvoru? Ja nisam učinio ništa...

— Znam — preseče ga doktor. — Ja sam doktor Benters, a sve ostalo što te bude zanimalo, saznaćeš od šerifa Milsa, koji te je zatvorio.

Iz Nikovih grudi se začuo uzdah, no doktor reče:

— Najbolje bi bilo da se ne zamaras. Odmaraš se i prikupljaš snagu. Gledaj si povređen, momče. Tvoja je sreća što si mlad i zdrav. Mnogi drugi na tvome mestu više ne bi imali priliku da kusu govedu supicu, veruj mi.

— Hvala vam... doktore Benters — promuća Nik.

Doktor odmahnu rukom i reče:

— Nema na čemu, druškane, to mi je posao. Samo ti leži. Navratu večeras da ti opet ubacim nešto u usta i da ti promenim zavoje.

Jedan starac sa zvezdom na prsluku otključa rešetke i doktor ode. Nik je sklopio oči, pokušavajući da zaspi, ali mu to nije polazilo za rukom. Razmišljao je o svemu što mu se dogodilo, kao i o situaciji u kojoj se sada nalazio, ali i dalje nije shvatao mnogo.

Sećao se kako je doktor Benters rekao da je to nekakav gostoljubiv gradić, ali se nikako nije mogao došetiti u kojem bi to gostoljubivom gradiću teško povređenog čoveka.

smestili u zatvorsku ćeliju, umesto u udoban krevet.

Ipak, Nik je bio zahvalan za svaki vid nege koji mu je pružen, jer je sasvim sigurno znao da bi bez pomoći već bio mrtav.

Ležao je sklopljenih očiju oko pola sata, kada je u veliku prostoriju ispred ćelija, koja je predstavljala šerifovu kancelariju, ušao šerif i neprijateljski pogledao Nika koji je otvorio oči.

— Šerife — obrati mu se Nik. — Želeo bih da razgovaram sa vama.

Šerif klimnu glavom i odvrati:

— Vreme je i bilo. Već šest dana ležiš kao klada. Pitao sam se da li ćeš od tebe ikada išta saznati.

Šerif Mils uđe u njegovu ćeliju i sa sobom zaključa bravu na rešetkama. Seo je na drvenu stolicu pokraj Nikovog neudobnog ležaja i zapalio cigaretu.

— Ne čini li vam se da je to suviše namera predostrožnosti, šerife? — upita ga Nik. — Vidite i sami da nisam u stanju da bežim. Moglo bi me savladati i trogodišnje dete.

Umesto odgovora, šerif i njemu ponudi cigaretu. Nik do tada nije pušio, ali je u tom trenutku poželeo cigaretu, kao sredstvo za odvlačenje pažnje od neprestanih bolova koji mu nisu davali mira.

Nik je prihvatio cigaretu zdravom, desnom rukom, i stavio je u usta. Žudno je povukao dim, od čega se slabo zakašljao.

Šerif otpoče:

— Nadam se da ti je jasno, momče, da te moram pošteno ispitati i sastaviti zapisnik. Od tebe očekujem da govoriš samo istinu.

— Kao na suđenju?

— Baš tako. Ovo je godinama bio miran kraj, a u poslednjih par meseci, nevolje sustižu jedna drugu. Nisam siguran o čemu se radi, ali imam utisak da ti znaš. Sve je na neki način povezano s tobom.

Nik je ćutao. Nije znao da li uopšte treba da se brani, kada nije shvatao čak ni za šta je optužen.

— Po stvarima koje smo kod tebe pronašli, zaključili smo da si ti Nikolas Vinston, iz Sent Pola — produži šerif, na šta je Nik kratko klimnuo glavom. — Proverio sam to. Tamošnji šerif je potvrdio da si napustio Sent Pol nedavno, ali je dodao da tamo nisu imali problema s tobom. Drugim rečima, protiv tebe nije podignuta optužnica i Sent Pol si napustio svojevolejno, je li tako?

Nik potvrdi klimanjem glave, još uvek ne shvatajući o čemu govori taj namргоdeni човек nepoverljivog pogleda.

— Pa, Nikolase, čime možeš objasniti sve te povrede koje si uspeo da zadobiješ?

*

Nik pročisti grlo i progovori:

— Jedne noći pred zoru, napao su me dva Sijuksi Indijanaca. Ne mogu objasniti zašto. Ubio sam ih, obojicu, pre nego što su oni uspeali da ubiju mene, to je sve.

— Sve to što si rekao, znam i sam — mrko mu odvrati šerif. — Našli smo njihova tela, dole niz reku, još istog dana. Sijuksi su godinama bili mirni, znaš li to? Zašto bi dvojica od njih napali usamljenog putnika? Njima nije bilo potrebno ništa od onog što si ti imao kod sebe.

Nik oseti zamku. Nije želeo šerifu da spominje razgovor s umirućim Indijancem, naslućujući da bi se taj iskaz lako mogao okrenuti protiv njega. Nalazio se u zatvoru, u nepoznatom gradu, ispitivao ga je nepoznat, ne baš prijateljski raspoložen човек.

— Kako bih ja to mogao znati? — uzdahnu. — Možda su hteli da me ubiju zbog konja ili oružja, ili prosto zato da se zakite mojim skalpom. Vidite i sami da je jedan od njih upravo te hteo da mi uradi, da mi skinе kožu s glave.

Šerif ga je čutke sekao oštrim pogledom ispod gustih obrva. Nik se ražestio:

— Šta biste vi, do đavola, uradili da je vas neko napao sa namerom da vam ogoli lobanju? Da li biste mu rekli: »Samo izvoli, posluži se«? Pobogu, čoveče, pa ja sam se samo borio za svoj život.

— Da, to se može i lako predstaviti — ledeno primeti šerif, na Nikovo zaprepašćenje.

— Tek sad ništa ne razumem — uzdahnu Nik upirući pogled u tavanicu.

Šerif ugasi cigaretu i mirno objasni:

— Vidim da od tebe neću saznati mnogo. Izgleda da nećeš da mi objasniš zašto su Sijuksi poludeli od pre dva meseca. No, želim da ti objasnim jednu stvar: u ovom gradu nisi ni najmanje poželjan. Ostaćeš u ovoj ćeliji dok se ne oporaviš dovoljno da možeš napustiti grad, i ni trenutka duže od toga. Istog časa kada budeš napustio ćeliju, napustićeš i Caristaun, jasno? Nemaš nikavih dokaza protiv tebe te se prema tome možeš smatrati slobodnim, ali si potencijalno opasan, pa ćeš i dalje biti zatvoren, sve dok ne odlučiš da odeš odatle.

— Svaki човек je potencijalno opasan — primeti Nik suvo. — Ako sam slobodan, onda želim da se premestim u hotel, ili bilo gde drugde gde bi mi bilo udobnije nego u zatvoru. Imam dovoljno novca.

Šerif je zavrteo glavom.

— Ne dolazi u obzir. Ostaćeš tu gde jesi. Tvoje stvari i tvoj novac je kod mene i dobićeš ih tek kada budeš odlazio. Naravno, odbićemo ti sumu koja je potrebna da se plati smeštaj za tvog konja, kao i za lekove, a ostatak će ti biti vraćen. Smeštaj i hrana u zatvoru potpuno su besplatni.

Nik uzdahnu, svestan da se nalazi u izuzetno nepovoljnom položaju. Kuda da krene kada se, kako šerif reče, dovoljno opravi? I kakva ga još ružna iznenađenja čekaju na putu?

Suprotno očekivanjima, Nik je zaspaao nakon razgovora sa šerifom, i spavao je čitavo popodne. Sunce se već pun sat nalazilo ispod horizonta, kada je doktor Benters ponovo došao u njegovu ćeliju, noseći činiiju supe u kojoj su ovoga puta plivali kolutići šargarepe i luka.

Nik je bio veoma gladan. Osećao je kako mu se sa svakim zalogajem progutane hrane vraća snaga u izmučeno telo.

Nakon večere, doktor je pažljivo skinuo zavoje u koje je Nik bio umotan. Zadovoljno je prokomentarisao:

— Ovo je bolje nego što bi se moglo očekivati, momče. Rane sasvim pristojno zarastaju. Već za desetak dana bićeš u stanju da napustiš grad.

Desetak dana? — iznenadi se Nik. — Ne shvatam zašto ne mogu ostatu u gradu dok se potpuno ne oporavim. Kuda da krenem ovako nemoćan?

Doktor je ćutao, ne skidajući pogled sa Nikovih ozleđa, kao da je izbegavao da ga pogleda u oči.

— Doktore, pa vama je bar jasno da sam danima lebdeo između života i smrti. Zašto želite da me protearate iz grada tako brzo?

— Ja to ne želim — ispravi ga doktor. — O tome ne odlučujem ja, već šerif Mils, koji je izričito zahtevao da ga obavestim kada ćeš biti u stanju da otputuješ. Baš za desetak dana kroz Čarlstaun prolazi kočija koja će te odneti u Sent Pol. Naravno, još dugo nećeš biti u stanju da jašeš, ne sa tim povredama.

— Ali ja...

— To je samo moja procena, dečko. Nema razloga da se žestiš. Mogao bi otputovati za desetak dana, to sam rekao zato što sam tako procenio danas. Međutim, tvoje stanje se može i pogoršati. Videćemo.

— Baš ste me utešili — jetko reče Nik. — O čemu se zapravo radi?

Zbog čega sam baš ja tako nepoželjan u ovom gradu? Ja sam miroljubiv čovek.

Stari doktor je sumnjičavo zavrtelo glavom.

— To se nikako ne bi moglo zaključiti po leševima koje si ostavio na obali reke. Video sam ih. Po njihovom izgledu, a i po izgledu tvojih povreda, mogu da zaključim, bar otprilike, kako se odvijala borba. Priznajem, verujem ti da si samo branio svoju kožu, ali ipak, oni leševi mi se nisu svideli.

— Scena je bez sumnje bila užasna za svakog ko je video — složi se Nik. — Svejedno, to što sam u odbrani svoje kože ubio dva Indijanca, to ne može biti razlog da budem proteran iz grada.

— U pravu si — reče doktor završavajući previjanje. — Ovaj grad je blagovremeno upozoren na tebe kao veoma opasnog čoveka. Moraš razumeti da u takvim okolnostima, mnogi od stanovnika Čarlstauna žele da što pre nestaneš i da se nikada više ne vratiš.

— Smešno — promrmlja Nik.

— Smešno? Ne znam da li bi ti izgledalo baš tako smešno da si bio pri svesti kada te je konj polumrtvog doneo u grad. Ljudi su hteli da te linčuju, tako onesvešćenog, da ti na vrat namaknu konopac, bez suđenja. Neki su pak predlagali da šerif odvede konja zajedno sa tobom van grada, a zatim da ga otera u pustinju.

Nik uzdahnu, osetivši kako mu se ježi koža na leđima. Ovo što je čuo, bilo je gore od onog što je preživeo.

— Šerif Mils to nije dozvolio — produži doktor. — On je ispravan čovek, ma šta ti o njemu mislio, dečko. U neku ruku, pametno je što te je strpao u zatvor. Ovde si na sigurnom, barem u onoj meri u kojoj je grad siguran od tebe. Trebalo bi da mu budeš zahvalan.

Nik je prosto bio šokiran doktorovim iskazom. Nije mogao da veruje

da tako loš glas o njemu svuda stiže pre njega samog.

Samo što je zaustio da upita doktora nešto više o tome ko je to upozorio grad na opasnost koja mu od njega preti, kada se kraj rešetke pojavio šerif i muklo rekao:

— Rekao bih da si završio s posetom, Benters. Kasno je.

Šerif i doktor su napustili kancelariju i izašli na ulicu. Veče je bilo izuzetno toplo i Nik, koji je poslednjih dana vreme ubijao isključivo spavanjem, sada nije mogao da zaspi. Razmišljao je dugo.

Kad god bi sklopio oči, pred njim bi se pojavljivao lik devojke koju je godinama voleo, izbog koje je gotovo izgubio život.

— Džesika, prokletnice... — protestnjao je.

*

To ime sam čuo već mnogo puta otkako si ovde — začuo se dubok, pomalo hrapav glas iz susedne ćelije. — Mora da ti je ta cura nanela mnogo zla.

— O čemu to govoriš? — upita Nik, pridižući se na lakat desne ruke, kako bi u polutami bolje osmotrio zatvorenika koji mu se obratio.

Bio je to mlad čovek od oko trideset godina, tamne kose i očiju, čije je lice prekrivala kratka gusta brada.

— Dok si bio u nesvesti, a to je trajalo danima, mnogo si buncao. Veoma često si spominjao tu Džesiku. — Je li to tvoja žena?

— Nisam oženjen — nabusito mu odvrati Nik. — Nemam ni trunku želje da to budem, pogotovo ne...

U tom trenutku, Nikov je glas utihnuo.

— A zašto da ne? — pomislio je. — Luk se najverovatnije nikad neće vratiti u Sent Pol. Pitanje je da li bih ga ikada i pronašao. Ova je zemlja dovoljno velika da se u njoj čovek izgubi i sakrije, ukoliko to želi. Zašto se ne bih vratio kući? Mogli bismo

se venčati i pokušati da sve zaboravimo, Džesika i ja. Ne moramo ni živeti u Sent Polu, možemo odseliti bilo gde, kupiti malu farmu...

Nik je snažno pozeleo da se vrati kući i zaboravi putovanje na kome je gotovo izgubio život.

— Da, svakako — razmišljao je — za nekoliko dana, kada malo ojačam, vratiću se kući. Zamoliću Džesiku da mi oprost...

I, Niku se odjednom učinilo da je našao rešenje svih problema. Postojala je tu samo jedna kvaka: grdno se prevario.

Prenuo se kada je čovek iz susedne ćelije ponovo progovorio:

— Ja sam Sol Trent. Želiš li cigaretu?

— Nik klimnu glavom i pridiže se na ležaju u polusedeći položaj. Sol je zapalio cigaretu, a zatim je, zapaljenu, bacio kroz rešetke u Nikovom pravcu.

Nik je nepovređenom, desnom rukom, munjevito uhvatio cigaretu u letu.

— Imaš sjajne reflekse — zadovoljno je prokomentarisao Sol, paleći cigaretu za sebe. — Dobro je što je tako, trebaće ti.

Nik se začudio što je Sol, koji je do tada čutao, postao odjednom razgovorljiv, a tada je shvatio da se to dogodilo zato što u šerifovoj kancelariji nije bilo nikoga. Šerifov pomoćnik koji je dežurao te večeri, sedeo je na tremu ispred kancelarije, hladeci se viskijem. Bilo je sasvim sigurno da nije mogao čuti njihov razgovor.

— Ne treba da ti se predstavljam — zaključio Nik. — Pretpostavljam da si već čuo kako se zovem. Možeš me zvati Nik.

Sol se prigušeno nasmejao:

— Znam o tebi bar malo više nego o svojoj rođenoj majci, Nik. I mogu ti reći da sam se poprilično iznenadio kada sam sve što znam o tebi složio u mozaik. Ružna priča, ali, eto, dešava se i to.

— Gospode bože — uzdahnu Nik.
— U ovom prokletom gradu svi govore u zagonetkama.

Sol se na trenutak duboko zamislio, a zatim reče:

— Slušaj, Nik, mislim da ti mogu mnogo pomoći. Za tri dana biću pušten iz ovog smrdljivog kokošinca. Važno je da odeš sa mnom.

— Imam druge planove — zbunjeno odvrati Nik.

— Promenićeš ih — ubeđivao ga je Sol. — Nećeš odustati. Čvrst si ti momak.

Nik je ćutke pušio u mraku, pitajući se koliko njegov sused zaista zna o njemu. Da li je možda u buni lu rekao mnogo više nego što želi da drugi saznaju o njemu?

Sol mirno nastavi:

— Oko sto milja uzvodno, gotovo na samom izvoru reke, živi moja baka Katarina. Otići ćemo tamo, Nik. Ona te može izlečiti mnogo brže i bolje nego ovaj doktor, veruj mi. Važno je da se što pre oporaviš i nastaviš započeti posao.

— Kakav posao? — iznenadi se Nik. — Šta ti znaš o tome? I zašto bih ja pošao s tobom bilo kuda? Kakvi razlozi bi tebe, koji me uopšte ne poznaješ, naterali da mi pomažeš?

Sol je ćutao nekoliko trenutaka, a zatim mu odgovori ledenim glasom:

— Razumem tvoju nepoverljivost.

*

Nik shvati da je Sol na neki način povređen, i upita se nije li možda pre naglio.

Međutim, kroz nekoliko minuta, tišinu je opet prekinuo Solov glas:

— Imao sam čast da se sretnem sa tvojim bratom, Lukasom Vinstonom. Ne mogu ti reći da mi je drago zbog toga.

— Lukas je ovde, u Čarlstaunu?

— Ne verujem. Ali, bio je. Šta misliš, ko je ubeđio građane ovog grada da si opasan po okolinu do te

mere, da je od tebe pobegao glavom bez obzira tvoj rođeni brat, napustivši dom i celokupnu imovinu? Ko je predstavio Nika Vinstona kao varalicu, ubicu i izdajnika koji je sklopio krvavi pakt sa Sijuksima u nameri da se obogati? Ko ti to podmeće nogu, Nik?

Nikovo telo proterese snažan nalet mržnje.

— Luk!? — procedio je. — Zmija otrovnica! Znači, on je i Indijance nahuškao protiv mene!

— Konačno si počeo da upotrebljavaš mozak, momče. Tvoj brat igra malo neobičnu igru, čiji bi ishod trebalo da bude tvoj leš. Ne znam čime si mu stao na žulj, ali u svakom slučaju nije lepo to što ti radi.

U tom trenutku, Nik je u potpunosti zaboravio sve lepe snove o voljenoj devojci, i svome povratku.

Džesika može da pričekaj, pomislio je, a onda poluglasno reče:

— Ako tvoja ponuda još važi, poći ću s tobom, Sol.

Kada je kroz tri dana, Nik saopštio doktoru svoju nameru da toga dana napusti grad, doktor se veoma iznenađio i odmah je pozvao šerifa.

— Milse, ovaj dečko nije spreman za putovanje. Rane će mu se otvoriti, prokrvariće.

Doktor je zabrinuto češkao bradu, dok se u šerifovom glasu gotovo jasno osećalo olakšanje.

— Možda nije loše da što pre napustiš grad, momče — rekao je. — Ipak, hoću da znaš da te niko ne tera da odeš baš danas. Doktor Bentes je rekao da bi trebalo da prođe bar još jedna sedmica pre nego što kreneš na put. No, odluka o tome leži samo na tebi.

Doktor je negodovao:

— Danas nema ni jedne kočije kojom bi mogao otputovati. Zašto ne sačekaš još malo?

Šerif je ispod oka pogledao Sola koji je već bio spreman za polazak, a zatim upita Nika:

— Ima li tvoja želja da odeš danas nekakve veze sa ovim prestupnikom?

Sol se široko nasmejavao, otkrivši pri tom niz lepih, belih zuba, a Nik nabusito odgovori:

— Mislim da se to vas ne tiče. Napustiću grad, a to ste i želeli, je li tako? Moja je stvar kako ću to izvesti. Želim, ipak, da znate da sam vam obojici zahvalan za sve što ste za mene učinili. To je sve.

— Ako si siguran da to želiš, ne možemo te zadržati — progovori doktor. — Daću ti nešto protiv bolova, to će ti olakšati putovanje, ma kuda da si krenuo.

Šerif se obratio Solu dok je otključavao bravu na rešetkama njegove ćelije:

— Ne znam kako je došlo do toga da se udružite, ali ti ne preporučujem da se vraćaš ovamo, kao ni njemu. Vas dvojica ste mi baš lep par. Ne zna se ko je od vas dvojice opasniji.

Nik se trže, upitavši se s kim se on to zapravo spetljao. Sol je možda bio okoreli kriminalac. Ko zna šta bi mu mogao učiniti?

Sol se međutim, samo nasmejavao: — Za dobrim se konjima diže prašina, šerife. Želim vam srećan ostanak u ovom učmalom, budavom gradu, koji je, kako reče doktor, nezamislivo gostoljubiv.

Šerifove obrve su se spustile još niže nego inače, ali nije odgovorio na Solovu ironičnu primedbu.

*

Kroz pola sata, Nik i Sol su na svojim konjima već bili izjahali iz grada, praćeni neprijateljskim pogledima. Nik se s mukom održavao u sedlu, ali se trudio da ne pokaže koliko trpi. Osećao je jake bolove, ali je bio rešen da zajedno sa Solom, po svaku cenu stigne do te bake Katarine.

Pomalo je strahovao kako će njegove rane podneti putovanje, ali je imao poverenja u svog saputnika. Ubrzo se pokazalo, ne bez osnova.

Kretali su se sporo, pošto je Sol znao da je bio veliki rizik i samo to što je Nik uopšte seo na konja. Čim su stigli do šume koja je okruživala reku, Sol je zaustavio svog konja i rekao:

— Nik, mislim da ovako nećemo daleko stići. Možda je bolje da se ovde zadržimo nešto duže, da bismo ti olakšali putovanje.

Nik je tiho zaječao silazeći s konja. Spustio se na suhu travu, teško dišući.

— Doktor je ipak bio u pravu — Sol je zabrinuto vrteo glavom. — No, što pre stignemo do bake, bolje za tebe. Ubrzaćemo putovanje.

— Bojim se da to neće biti moguće — prostenjao je Nik. — Čak i kad se Star vuče kao puž, jahanje mi predstavlja veliki napor.

— Ko govori o jahanju? — namignu mu Sol i izgubi se u šumarku. Nik je ubrzo začuo laku lupnavu male sekire koju je Sol poneo sa sobom.

Ravnomerno lupkanje je uspavalo iscrpljenog mladića, i kada se Sol vratio, noseći u rukama dve dugačke motke i čitav naramak kraćih štapova, bio je u dubokom, okrepjujućem snu.

Nekoliko sati kasnije, Sol ga pažljivo prodrma, budeći ga:

— Hajde, Nik, morao bi nešto pojesti. Na žalost, imamo samo konzerve pasulja i mesa. Pošto ne verujem da smeš jesti pasulj, malo sam ti prokuvao konzervirano meso. Taj čorbuljak verovatno nije bogznakako ukusan, ali nešto moraš staviti u usta.

Nik se pridigao, pridržavajući se ispod rebara, gde se nalazila najteža povreda, i iznenađeno upitao:

— Šta je ovo, Sol?

Pokraj njega se nalazila konstrukcija koja je podsećala na nosila, napravljena od granja spojenih kožnim trakama.

— To je stari Indijanski izum — nasmejavao se Sol. — Vidiš, duži kraj

se veže za sedlo i konj vuče nosila na kojima ti, lepo upakovan u čebe i uvezan poput salame, lepo putuješ. Nije to baš najudobniji način putovanja, ali češ se na nosilima ipak bolje osećati nego na konju.

Nik odmahnu rukom.

— Već sam zaboravio šta je udobnost — reče. — Ne znam kako da ti se zahvalim.

— Bojim se da mi je to dužnost. Natovarao sam te sebi na vrat, pa je red da se o tebi i brinem. Možda ćeš mi to vratiti jednog dana, ko zna.

Nik je polako jeo prokuvano meso iz konzerve, glasno razmišljajući:

— Ta tvoja baka, Katarina, verovatno će se iznenaditi kada me vidi. Siguran si da neće imati ništa protiv toga da dođem kod nje u posetu nenajavljen, i, hm, prilično beskoristan?

— Ni slučajno — odvrati Sol. — Ona je neverovatna. Uostalom, bolje da je ne ogovaram, upознаćeš je i sam. Ona već desetak godina živi potpuno sama, izuzev što je ja obidem dva ili tri puta godišnje. Ja sam joj jedini unuk i presrećna je kada me vidi. Mislim da joj ne bi smetalo ni kada bih sa sobom doveo i samog đavola. A ne bi se ni iznenadila.

Nik se nasmejao. Sve više mu se dopadao taj snažan mladi čovek grubog izgleda, ali očigledno dobrih manira.

*

Zbog čega te je šerif Mills zatvorio, Sol?

Sol uzdahnu i otpoče:

— Ja imam jednu veliku slabost, Nik. U stvari, imam ih više, ali ova je najveća: karte. Imam veoma, veoma brze prste, a verovatno i nešto talenta. Uglavnom, nisam se nešto naročito obogatio na kartama, verovatno stoga što mnogo trošim na lep život, znaš već — žene, piće. . . Eto, tako sam i zaradio besplatan stan i hranu, i to ne prvi put.

— Zar varaš na kartama? — zapanjio se Nik.

Sol se gromko smejao:

— Pravi si žutokljunac, Nik. Prosto je neverovatno koliko si naivan. Svaki, zapamti to, svaki kockar vara na kartama. No, zbog toga se obično ne ide u zatvor. Vrlo često, prilikom partije karata, izbije sukob ili tuča, ponekad se poteže oružje. Neretko dolazi do dvoboja između okorelih pokeraša koji poraz shvataju kao ličnu uvredu. Zar je jedan čovek zbog partije pokera izgubio život?

— Ne razumem u potpunosti tu vrstu strasti — reče Nik, slegnuvši ramenima.

Sol nastavi:

— Oni kao što sam ja, koji vole da se kockaju, obično vole svaku vrstu kocke i ne zadržavaju se samo na pokeru. Ljudi se kockaju u sve i svašta, a od svih je daleko najzabudljivija kocka u život. Nema jačeg osećanja od onog koje ti protrese svaki nerv dok si suočen sa smrću. Treba imati petlju i hladnokrvno pogledati smrti u oči, ne trepnuvši, i ni za trenutak ne gubeći potpunu vlast nad sobom. Vrhunskom kockaru se u takvoj situaciji ne može dogoditi da mu zadrhte ruke, ili da mu se neki mišić na licu otme kontroli. U neku ruku, i to je stvar treninga, kao i sve ostalo.

Nik proguta poslednji zalogaj hrane i upita:

— Jesi li i ti vrhunski kockar, Sol?

Sol se prigušeno nasmejao:

— Nije moje da o tome sudim, druškane. Znam mnogo, i volim da se kockam. Tako ti je to.

— Skrenuli smo sa teme, Sol. Još uvek mi nisi ispričao zbog čega si bio u zatvoru.

Sol se nakašljao i zapalio cigaretu.

— Pa, dobro, ispričaću ti. Stigao sam u Carlistaun svega nekoliko dana pre nego što je došao i tvoj brat, Lukas Vinston. Taj grad je zbiliš budav, u njemu je sve nekako beživotno. U njemu vreme kao da je stalo.

— I meni se tako činilo — primeti Nik. — Ali, ipak, ja sam bio u posebno specifičnoj situaciji.

Sol odsutno nastavi:

— Zabavljao sam se, pomalo igrao poker, ništa značajno. Tada se pojavio Luk. Doterao je u grad petnaest rasnih konja i prodao ih.

— Odakle mu rasni konji? — začudio se Nik.

— Ko zna? Uglavnom, džepovi su mu bili prepuni novca, koji ga je, po svemu sudeći, samo svrbio. Hteo sam malo da ga olakšam, tim pre što je sam to tražio. Bez poziva je seo za sto gde sam već igrao poker sa neka dva poluprofesionalca i poprilično se dosađivao.

— Pokvarenjak! — prosikta Nik.

— Pokupio je iz kuće sav novac kojeg sam godinama štedeo da obnovim stado i oženim se. Moji pusti planovi. A on je taj novac trošio kao da je njegov, trgovao konjima, kockao se.

Sol se zamislio i Nik ga podstakne da nastavi sa pričom:

— Oprosti što sam te prekinuo. Zaista želim da čujem tu priču do kraja.

— O, da — promrmlja Sol. — Pustio sam Luka da dobija, nešto duže od pola sata. To je taktika koju obično primenjujem da bih upoznao protivnika, kako se kaže, da ga osetim. Luk je bio osrednji pokeraš, znao je neke trikove, ali ne baš dobro. Odmah mi je bilo jasno da mi nije dorastao, kao ni ostala dvojica. Očekivao sam da ću sa lakoćom inkasirati poveću sumu novca u svoje džepove.

— I, šta se dogodilo?

— Pa, kada sam ja počeo da dobijam, Luk je postao vrlo nervozan. Izgleda mi da nije navikao da gubi. Izašao je u dvorište da se olakša, ali sam primetio da je, prolazeći pokraj šanka, dao znak jednoj od devojaka iz saluna da pođe za njim. Tamo su se dogovorili da me nasamare, i kada se vratio za sto, bio sam veoma oprezan. Pustio sam ga da i dalje

dobija, partiju za partijom. Devojka sa kojom se Luk uortačio, bila je, po svemu sudeći, neverovatna glupaća. Mada je Luk neprestano dobijao, odjednom je počela da viče kako ja varam i pakujem karte prilikom deljenja. Naravno, jedini zaključak koji su ostala dvojica mogli da izvuku iz toga, bio je da smo Luk i ja u dosluhu, i razbesneli su se. Tako je izbila tuča u kojoj je razbijena jedna glava, uništeno mnogo stakla i nameštaja, a Lukas Vinston je iz nje izašao slomljenog nosa. Bojim se da je tvom bratu pomalo izmenjen lični opis, druškane.

— Ne razumem zašto je šerif Mils zatvorio samo tebe?

— Devojka je bila ključni svedok. Sigurno je bila dobro podmazana Lukovim novcem, što niko nije mogao dokazati. Ona je objasnila šerifu da Luk nije bio sa mnom u dosluhu, i ostala je pri tvrdnji da me je videla kako varam. Ispalo je da sam samo ja odgovoran za tuču koja je nastala, kao i za svu načinjenu štetu. Šerif mi je dobro olakšao džepove, pa sam umesto očekivane zarade, u dobrom gubitku. Ne treba ni da ti spominjem dvadeset dana provedenih u zatvoru. Kao što vidiš, i meni je Luk stao na žulj.

— Ne znam šta da ti kažem, Sol.

— Oh, ne treba ništa da kažeš, momče — suvo se nasmejavao Sol. — Ja sam osetoljubiv čovek i odužicu se tvom bratu, ali na svoj način. A sad, na spavanje. U zoru nastavljam put.

*

NJihovo putovanje je zaista bilo ubrzano i umnogome olakšano Niku, koji se, mada se poprilično tručkao na nosilima, osećao bolje nego na tvrdoj zatvorskoj dasci.

Četvrtog dana njihovog putovanja, pošto je sunce već odavno bilo zašlo, stigli su u blizinu kuće koja je

bila Solov dom. Kuća se nalazila na samoj obali reke, koja je ovde bila potpuno bistra, brza i hladna.

Nik je sa olakšanjem uzdahnuo kada je Sol rekao:

— Za koji trenutak, ležaćeš u pravoj postelji, sa šoljom tople kafe u ruci. Kako ti se to dopada?

Nik nije stigao da mu odgovori, pošto se kroz noć razlegao glasan, grleni uzvik:

— Stani, prljavi pacove! Ni korak dalje, inače pucam!

Sol je zaustavio konje i nasmejao se:

— Ko bi mogao pomisliti da je to samo jedna jedna, nemoćna baka!? Glas joj je još uvek moćan.

Zatim je povikao u pravcu kuće:

— Ne pucaj, bako, to sam ja, Sol!

— Đavolje derište! — besnela je baka, izlazeći pred njih. — Uvek dolaziš u nevreme. Jednog dana ću te napuniti olovom. Vid mi već popušta, a i sluh. Ubiću svog jedinog unuka, tako mi svega.

Baka Katarina je, vidno uzbuđena i radosna, grlila svog unuka, koji je morao da se sagne, pošto je bio visok i atletski građen. Tek nakon nekoliko minuta primetila je Nika.

— Ama, šta je sad ovo? — upita lupnuvši rukama. — Sol, dušo, kada ćeš već jednom prestati da mi donosiš na lečenje ranjene životinje. Znaš i sam da mi je svaka od tvojih lisica, pošto bih je izlečila, zahvalila tako što bi mi ukrala pokoj u kokošku.

— Ja sam vam malo čudan lisac, gospodo — oglašio se Nik, svestan da ga ona nije mogla jasno videti u mraku. — Ali, što se tiče vaših kokošaka, budite sigurni da bih i ja rado sredio jednu.

— O, pa to je čovek! — začudio se baka. — Pobogu, Sol, pa šta si mu to učinio? Zašto je vezan?

— Da ne ispadne sa nosila, bako — mirno odgovori Sol. — Ranjen je. Pomoći ćemo mu da se smesti u kuću, a zatim se moram pobrinuti za

konje, odvesti ih u štalu, napojiti ih i nahraniti. Ti ćeš, bako, isto to uraditi s Nikom.

— Odvesti ga u štalu? — upita baka. — Ima mesta i u kući, čini mi se.

Već nakon desetak minuta, Nik je ležao u čistoj, mekoj postelji koja je mirisala na suvo bilje, preko puta šporeta oko kojeg je užurbano poslovala baka Katarina, raspaljujući vatru koja se već bila skoro ugasila.

Sol je, pošto se vratio iz štale, operao ruke, i iz velike škrinje u uglu prostrane kuhinje, izvadio jedan veliki čisti čaršav. Upitao je baku:

— Nadam se da nemaš ništa protiv da previjemo ovog momka?

— Nikako — oglašio se baka. — Iscepaj čaršav u trake, ali ne diraj mladića dok ja ne pristavim večeru. Hoću da pogledam te njegove povrede.

Sol je cepao čaršav i objašnjavao Niku:

— Katarina poznaje sve tajne lečenja biljem. Od njenih lekova ćeš sigurno mnogo brže ozdraviti nego od lekova onog doktora. Izlečila je već bezbroj životinja koje sam joj kao dečak donosio. Ona uvek pravi nekakve masti, eliksire i čajeve. Na taj način zarađuje novac, tako je i mene othranila. Nekoliko milja odavde živi Terens Volton, čovek koji je potajno zaljubljen u Katarinu već mnogo godina. On redovno donosi bakine lekarije u obližnji Valans, gde ih prodaje.

— Terens je umro ove zime, Sol — tiho reče Katarina. — Ostala sam sasvim sama.

— Imaš nas dvojicu — reče Sol, zagrlivši staricu u čijim su se očima pojavile suze. — I ostaćemo kod tebe sve dok nas na kolenima ne budeš molila da se gubimo iz tvoje kuće.

— Đavole jedan! — reče baka, u šali ga udarivši po ruci krpom za sudove.

U velikoj šerpi na starinskom šporetu krčkala se piletina s povrćem, dok je baka Katarina pažljivo pregledala Nikove rane.

— Taj doktor je dobro obavio svoj deo posla — mrmljala je za sebe. — Međutim, da bi rane brzo i dobro zarasle, potrebno je mnogo više od pukog previjanja. Na svu sreću, na pravom si mestu, momče. Odmah ćemo preduzeti sve što je potrebno.

Baka je nestala u susednoj prostoriji, da bi se nakon samo nekoliko trenutaka vratila, noseći kutijice i bočice čiji je sadržaj trebao pomoći Niku.

Nik je osetio kako mu se rane prijatno hlade kada ih je namazala zelenom tečnošću prijatnog mirisa.

— Da li te ovo boli, sinko?

— Ne, gospodo, naprotiv.

— Nisam ja nikakva gospoda, ne za tebe. Da si pedeset godina stariji, dozvolila bih ti da me oslovljavaš tako. Možeš me zvati Katarina, ili baka, kako ti se više sviđa. Imaš li baku?

— Nemam gotovo nikoga — reče Nik uzdahnivši. — Nekada sam imao porodicu, ali je to bilo jako davno.

Sol se ubaci u razgovor:

— Nik ima samo brata, ali nisam siguran da je baš dobro što ga ima. Neka ti Nik sam ispriča nešto o tome.

Baka je nanosila debeo sloj nekakve masti na Nikove rane, ne požurujući ga. Nik nije bio baš raspoložen za ispoved, ali se na neki način osećao dužnim da ovoj starici, a i njenom unuku, ispriča sve o tome kako se dogodilo da izgubi brata.

— Čitav život proveo sam u gradiću Sent Pol — otpočeo je. — Rano smo ostali bez roditelja, a ostalo nam je prilično veliko imanje o kome se trebalo starati. U tome su nam pomagali prijatelji. Luk je uglavnom izbegavao grube poslove,

izgovarajući se time da on, kao organizator poslova, sve nosi na svojim plećima. Istina je da je više voleo provod nego rad, ali ja sam mislio da će se promeniti kada zasnuje porodicu. Sam sam radio od zore do mrklog mraka.

— To znači da niste imali ravnopravnu ulogu u brizi oko imanja — zaključuje Katriona, strpljivo povezujući zavoje preko debelog sloja masti.

— Ne znam tačno — reče Nik. — Čoveku se uvek čini da se zalaže više, a dobija manje od ostalih. Valjda je to u ljudskoj prirodi. Zato se ne mogu zakleti da sam u pravu. Ipak, najvažnije mi je bilo da je sa imanjem sve u redu, da je stoka zdrava i napredna. Kada se naporno radi, to onda mora uroditi plodom, zar ne?

— A onda ti je jednog dana dosadilo da radiš za obojicu?

— Ne, nije — Nik odmahnu glavom. — Desilo se nešto mnogo gore. Imao sam devojkicu. Želeo sam da se oženim njom.

Sol dobaci:

— Džesika?

Nik klimnu glavom umesto odgovora.

— Bio sam korektan prema njoj, ako razumete šta hoću da kažem. A onda je, jednog dana, Luk nestao, zajedno sa svom mojom uštedevinom. Iranije je znao da se izgubi na nedelju ili dve, pa se nisam bio zabrinuo. Mislio sam da će se vratiti kada se ispuca. Međutim, Luk se nije vraćao, a Džesika je postala mrzovoljna i odbojna. Nisam mogao da dokučim o čemu se radi, sve dok mi nije priznala da je neko vreme održavala vezu i sa mojim bratom te da je ostala u drugom stanju.

— Možda nije trebalo da budeš toliko korektan, sinko — primeti baka. — Da li je tvoj brat znao šta se dogodilo?

— O, da, Džesika mu je rekla. Zato je i nestao bez traga. A ona je nekako očekivala da ću ja preći preko svega, kao da se ništa nije dogodilo,

i da ću se njome ipak oženiti. Ja to naprosto nisam mogao. Osećao sam da sam izigran, bio sam jako povređen i nisam joj mogao oprostiti. Sada više nisam siguran da sam bio u pravu.

— Veruj mi da jesi — rekla je starica vrteći glavom. — Lepo od nje što ti je priznala čije je dete, ali, bila je na to primorana, zar ne? Bilo je sigurno da dete nije tvoje, i ona u stvari nije imala izbora. Pitanje je da li bi ti uopšte nešto priznala i da si prema njoj bio malo manje korektan.

— I ja sam razmišljao o tome — priznao je Nik. — I što sam više razmišljao, manje mi se sviđalo. Mislim da nisam prestao da je volim, ali je više nisam želeo. Ostavio sam joj veliku sumu novca da ona i dete ne budu nezbrinuti, pošto sam prodao kuću i imanje, a zatim sam pošao da tražim Luka, rešen da ga vratim Džesiki i njihovom detetu. Smatrao sam da je njegova dužnost da bude pored njih.

Sol se suvo nasmejavao:

— Izgleda da je tvoj brat dobro pretpostavio da ćeš krenuti za njim. Potrudio se da zablokira sve puteve koji su te vodili za njim.

— To znam — neočekivano reče Katarina. — Možda će vam zvučati neverovatno, ali i ja sam imala priliku da upoznam Luka Vinstona.

— Ti?! — zaprepasti se Sol. — Pa ti već godinama nisi napustila kuću, čak ni da odeš do Valansa u nabavku.

— Nekad nije potrebno da tragaš za davalom — mirno reče Katarina. — Dode sam. Pa je tako došao i ovaj. Bio je tu pre svega dvadesetak dana. Imao je gadnu nezgodu, upao je u zamku za lisice. Izvukao se iz nje, ali mu je leva noga nastradala, tetive su mu bile presečene do kostiju.

Nik se pomorio na ležaju i zapalio cigaretu. Nije mogao da veruje da je Luk čak i kod Solove bake stigao pre njega, tim pre što mu je Sol objasnio da je bakina kuća na prilično

zabačenom mestu, gde veoma retko ima posetilaca.

— Ti znaš, Sol — produži baka — da ja pomoć nikome ne odbijam. Čovek je bio povređen. Zadržao se kod mene nekoliko sati, a za to vreme, napričao mi je čitavu gomilu bljuvotina o svom suludom bratu, koji želi da ga ubije, iz njemu sasvim nepoznatih razloga.

— Ali, ja nisam želeo da ga ubijem — uzviknu Nik. — Hteo sam samo da ga vratim tamo gde mu je mesto.

Katarina pažljivo veza čvor na zavoju oko njegovog čela i reče:

— Možda i nisi baš sasvim u pravu, mada sam sigurna da ti zaista tako misliš. Možda je jedan deo tebe stvarno želeo njegovu smrt zbog onog što ti je učinio, a da ti to ne želiš sebi da priznaš.

— Ja... ne verujem — promuća Nik, pokoleban.

— Razumljivo — odvrati starica. — Tvoj brat te se plaši, Nik. Veoma te se plaši. Zastrasen je do te mere da je čak i meni rekao da pucam na tebe bez razmišljanja, ukoliko se pojaviš.

*

Sol uzdahnu i pokupi prljave zavojce.

— Posle svega što sam čuo, mogu samo da budem zahvalan svojoj majci što me je ostavila tebi odmah pošto sam rođen. Ponekad je dobro nemati brata.

— Loše razmišljaš — dobaci baka Katarina. — Nije isključeno da ga ipak imaš. Zaboravljaš da posle tvog rođenja nismo čuli ni slova o tvojoj majci. Ko zna šta se s njom dogodilo. Bila je lepa i mlada, možda se negde udala i izrodila još čitav čopor dece.

Baka se zatim potpuno posvetila laganom skidanju zavojca sa Nikove leve šake, koja je bila strašno ispečena kada je žeravicom branio svoj

život. Tiho je podstakla Nika, koji je zainteresovano posmatrao šta radi:

— Bilo bi dobro da nam ispričaš tvoju priču do kraja, sinko.

Nik rezignirano zaključio:

— Dakle, Luk je i tebe nagovarao da me ubiješ, bako. Mislim da se slično dogodilo i sa Sijuksima, ubedio ih je da želim da pokrenem rat protiv njih i zatrem im seme. Jedan od Indijanaca koji su me napali, to mi je rekao pre nego što je izdahnuo. Te zore kada su me Indijanci napali, bilo je strašno. Prvi put sam bio suočen sa smrću, i to nimalo prijatnom smrću. Bio sam užasnut do kostiju. Slušao sam o njihovoj surovosti, ali sam mislio — priče kao priče. Nikada nisam stvarno verovao da oni rade takve stvari, da živim ljudima skidaju skalpove.

— I zamalo i da ostaneš bez skalpa — namršti se Sol. — Zaista gadan način da se rastaneš sa dušom.

— Ni sam ne znam kako sam uspeo da se odbranim i savladam ih — nastavi Nik. — Čini mi se da se sve odigralo za samo nekoliko trenutaka. Nisam imao vremena da razmišljam. A iz te borbe sam izašao teško povređen, nisam verovao da ću se izvući. Osvestio sam se u onom ružnom zatvoru punom bubab, gde me je Sol pokupio i doveo ovamo.

Sol je vragolastim pogledom posmatrao svoju baku, koja je povikala:

— Sol, nevaspitano derište, opet si bio u zatvoru!

— Crni đavole, šta si to uradio ovog puta?

Nik ga uze u odbranu:

— Obojica možemo zahvaliti Luku za naš smeštaj u zatvoru, bako. Na neki način, obojica smo žrtve njegove klevete.

Baka je dugo zagledala Nikovu šaku.

— Biće malo problema sa ovom rukom, Nik. Što se ostalog tiče, bićeš kao nov. Uskoro ćeš skakutati

oko kuće kao mali ovan. Ostaće ti tek pokoji ožiljak.

— A ruka?

— Trudićemo se da kožu učinimo što elastičnijom, kako bi nesmetano mogao da koristiš ruku. Opekotine su najgore povrede, Nik. Ožiljci će se videti i biće ružni, ali to je mala cena kada znaš da si zauzvrat dobio život.

*

Sledećih nekoliko dana, Nik i Katarina su proveli sami, pošto je Sol otišao kolima u Valans da obnovi zalihe municije i hrane, kao i cigareta i piva koje je baka Katarina prosto obožavala. Za to vreme, Nik je ležao na mekim jastucima, po strogom naređenju brižne bake, pio kupinovo vino, i slušao zanimljive priče iz bakine mladosti.

Nik je bio oduševljen vitalnom staricom čiji duh nije stario zajedno sa njenim telom. Veoma brzo je zavoleo, mada je samo nekoliko dana ranije smatrao da svoje srce više nikome neće poklanjati.

Katarina je negovala Nika kao što bi negovala svog rođenog unuka, ugađajući mu. Ujutro bi mu donela mleko i šolju tople kafe, još pre nego što bi se probudio. Hranila ga je obazrivo, ali obilno i Nik se svakim danom osećao sve snažnijim. Međutim, ubrzo mu je dosadilo ležanje i tupa neaktivnost.

— Sasvim ću se ulenjiti — negodovao je. — Razmazićeš me i posle više neću biti ni za šta.

— To ti samo misliš — nasmejala se Katarina. — Čekaj samo kad počnem da ti naplaćujem ovo lenčarenje. Boga mi, odužićeš mi se, i to pošteno. Ova kuća plaće za popravkama, bašta vapi za obrađivanjem, a ja sam stara i većinu tih poslova više ne mogu da obavljam. Sačekaj samo, pa ćeš požaliti što si uopšte napuštao krevet.

Nik je bio opušten i oporavljao se brzo. Još pre Solovog povratka, iz

Valansa, pomalo je ustajao iz kreveta i šetao se polako obalom reke, posmatrajući bistru vodu punu riba.

Sol se vratio sa kolima dupke punim namirnicama i municijom. Nije zaboravio ni poklone, baka je dobila šarenu maramu, a Nik je dobio blistav par revolvera sa koštanim drškama i kožni opasač sa futrolama u kojima su bili otisnuti njegovi inicijali.

Nik se zbunjeno zahvaljivao:

— Cime sam zaslužio tako lep i skupocen poklon, Sol? Pa, rekao sam ti da čak ne umem ni da držim revolver u ruci.

Sol se nasmejao, otkrivši svoje bele zube.

— Baš zato sam ti to i kupio. Krajnje je vreme da naučiš da barataš oružjem. A najbolje je da učiš sa oružjem koje ćeš kasnije nositi i upotrebljavati, jer ćeš njega najbolje poznavati.

— Ne znam kako da ti se zahvalim, Sol. Biće mi drago da od tebe naučim sve što znaš o oružju.

— Hej, polako — smejaao se Sol. — Nisam rekao da ću ti otkriti baš sve svoje tajne.

Dok su njih dvojica razgovarali, Katarina je iz jedne od bačvi, natočila pivo u čaše i pozvala ih:

— Hej, vas dvojica, nećete valjda dozvoliti da jedna dama pije sama.

— Nikako — uozbilji se Sol. — Tim pre što je u pitanju najlepša, najzanosnija i najzanimljivija dama miljama unaokolo, zar ne, Nik?

Nik potvrdi klimanjem glave i dodao:

— A osim toga, sjajno kuva. Pomišljam da joj ponudim brak.

— Prestanite, tvorovi jedni mali — korila ih je baka, koja je zapravo uživala u njihovom društvu.

Katarinino staro srce bilo je puno otkako su njih dvojica došli u njenu kuću. Sa strepnjom je pomišljala na usamljenost koja je očekuje nakon njihovog odlaska, na kojeg, istina, mladići još nisu ni pomišljali, ali ko-

ji je bio neminovao kao i mnoge druge stvari na ovom svetu. Ni njen unuk ni njegov novi prijatelj nisu mogli zauvek ostati u osamljenoj kući na obali reke Dalap.

*

Dok su sedeli i ispijali ukusno, hladno pivo iz velikih čaša. Katarina je načela temu koja se Solu nije dopadala.

— Volela bih da znam dokle ćeš se skitati, Sol. Ako me pamćenje ne vara, ove zime si napunio trideset dve godine. Odavno je trebalo da se oženiš i smiriš.

— To bi se verovatno odavno i dogodilo da si htela da prodaš ovu kuću i odseliš se sa mnom u neki grad — nabusito joj je odgovorio Sol. — Teško je naći devojkicu koja bi htela život da provede tako daleko od civilizacije.

Katarina je, međutim, i dalje uzdisala:

— Misliš samo na sebe. Dojadilo mi je da ovde čamim misleći o tome kako će te jednog dana nekakva bitanga u ko zna kojem gradu ubiti, a da ja o tome nikada ne saznam. Radije bih da se poigram sa praunučetom.

— Ostavi se toga, bako — reče Sol i svakom od njih zapali po cigaretu. — Radije vodi računa o tome kako se ti ponašaš. Bojim se da ćeš izaći na loš glas, ukoliko ljudi saznaju da sediš sa nekakvim propalicama, piješ pivo i pušiš cigarete.

Baka frknu i okrene se Niku:

— Prebacujem sebi što sam ga naučila nekim lošim stvarima. U dugim zimskim večerima, ponekad sam sa njim igrala karte, a njemu je to kasnije postala strast. A ja sam svom dečku želela sve najbolje. Čak sam ga poslala na Istok, na visoke škole, koje je, hvala bogu, i završio. Završio je prava, ali kao da se stidi da to spominje. Mogao je biti sudija, advokat, ili čak gradonačelnik, a on

gubi vreme i skita. Krade bogu dane.

— Katarina, za danas si dosta pričala — preseče je Sol. — Odmori malo svoj stari, umorni jezik.

Baka napravi grimasu kojom mu je dala do znanja koliko ceni njegov savet, na šta je Sol s lakoćom, kao da je dete, podigao u naručje i izneo iz kuće.

— Puštaj me, smrdljivi kojote! — vikala je Katarina, dok je Sol nosio ka obali, mrmljajući:

— Sad ću te malo ohladiti, bako, baka...

Ono što je započelo kao šala, za trenutak se pretvorilo u ozbiljnu nezgodu, kada se Sol okliznuo na samoj obali. Oboje, i on i baka, završili su u brzor reci, koja, na svu sreću, na tom mestu nije bila dublja od jednog metra.

Nik ih je nekoliko trenutaka zgranutu posmatrao, ne znajući šta da učini, a onda su se i Katarina i Sol uspravili. Sa njih se cedila voda, a njih dvoje su se samo pogledali i prasnuli u smeh.

— Platićeš mi za ovo, mrmote jedan! — smejala se Katarina. — Danas ćemo za ručak imati pastrmke.

*

Niku je bio potpuno nejasan ovaj prisan, prijateljski odnos između bake i unuka, a nije shvatao ni kakve veze imaju pastrmke sa njihovim iznenadnim kupanjem u reci.

Ubrzo je saznao o čemu se radi. Baka je požurila u kuću da se presvuče u suhu odeću, a Sol je sa sebe s mukom svlačio mokru košulju, objašnjavajući:

— Još kao dete, naučio sam da lovim pastrmke na poseban način. Naravno, tada mi nije izgledao čudan, pošto nisam znao za bolji. Sad ćeš videti. Baka mi je objasnila da su pastrmke najukusnije kada se ubiju metkom u glavu, dok mirno plivaju u reci.

Sol je seo na obalu i umirio se, posmatrajući vodu. Za nekoliko časaka, iz njegovog revolvera je izleteo metak i voda se, na mestu gde se pastrmka nalazila, oboji slabo crvenom bojom. Sol je skočio za pastrmkom u hladnu vodu.

Nik nije stigao da se osvesti, a kraj njegovih nogu je ležala mrtva pastrmka. Pogodak je bio savršen, pastrmka je imala prosviranu glavu.

Sol je čitavu operaciju ponovio desetak puta, pri čemu nije imao ni jednog promašaja.

— Neverovatno! — uzviknu Nik. — I nikada ti nije palo napamet da, kao i ostali ljudi, upotrebiš udicu, ili mrežu?

— A zašto bi? — odgovori mu prijatelj pitanjem. — Baka je apsolutno u pravu, riba je ovako najukusnija, videćeš i sam. Uostalom, baka nikad ne bi ni okusila ribu koja je ulovljena na neki drugi način.

Niku se učini da je u Solovim očima uhvatio neki šeretski bljesak, ali je to trajalo samo tren, pa Nik pomisli kako mu se to samo učinilo.

Sol mu pruži džepni nožić i reče:

— Slušaj, druškane, ja sam ulovio ribu, a baka će je pripremiti. Red bi bio da i ti nešto uradiš, pa ćeš je ti lepo očistiti dok se ja presvučem u nešto suvo.

Nik spusti pogled na svoju levu šaku, koja je još uvek bila u zavojima.

— Kako da čistim ribu samo jednom rukom?

— Snađi se — dobaci mu Sol preko ramena. — Ili bi ti više odgovaralo da sasvim prestaneš da koristiš levu ruku?

Nik je zbunjeno gledao u ribu koja je ležala u travi kraj njegovih nogu. Nije se sećao da je ikada u životu čistio ribu, pogotovo ne jednom rukom. Ipak, shvatio je to čišćenje ribe kao pitanje časti.

— Od gledanja nema koristi — zaključio konačno i prione na posao. Neko vreme je pokušavao da se ko-

risti samo desnom rukom, ali se ubrzo uverio da na taj način neće ispuniti zadatak, pa je počeo da se potpomaže i rukom uvijenom u zavoj. To nije bilo baš jednostavno, pošto ga je leva ruka bolela na do-dir, a zavoji, koji su uskoro postali sluzavo — crveni, nisu olakšavali stvar.

Nik se namučio dok je očistio prvu ribu, ali je svaku sledeću već čistio brže i spretnije. Bilo mu je potrebno gotovo sat i po vremena da završi posao. Nije ni slutio da ga je za sve to vreme Sol posmatrao kroz kuhinjski prozor, zaklonjen zavesom.

— Uporan momak — promrmljao je Sol, dok se Nik mučio sa ubijenim pastrmkama. — Prosto ga žalim kada pomislim šta ćeš sve učiniti da ga očvrsneš, bako.

— Zašto? Zar misliš da sam od tebe napravila lošeg čoveka, dete moje?

— Ni u kom slučaju. Ali, nema sumnje da su retki srećnici koji su na tako neobičan način stekli toliko znanje, snagu i veštinu.

— To je način koji sam ja najbolje poznavala, Sol. Ja te nisam mogla naučiti da pogađaš glinene golubove, kada to ni sama ne umem. Kada malo bolje razmisliš, ni tvog oca nije ubio glineni golub, već brz, pokretan protivnik, a ja nikako nisam htela da i tebe zadesi ista sudbina. Htela sam da budeš brži i pokretljiviji od svakog mogućeg protivnika. Šta mi je drugo ostalo, osim da pred tebe postavljam visoke zahteve? U tome je tajna: što više tražiš, više ćeš i dobiti. I obrnuto, naravno. Da nisam od tebe zahtevala mnogo, ko zna šta bi se dogodilo.

*

Kada je Nik završavao posao oko čišćenja ribe, Sol reče:

— Ovaj jadnik nema pojma šta ga još čeka. Verovatno i od njega nameravaš da napraviš čoveka.

— Naravno, a ti ćeš mi pomoći u tome. I nemoj se praviti da ga žališ, Sol. Seti se da ga danas nisam ja uposlila, nego ti.

Ručak je bio zaista veoma ukusan i Nik je to primetio. Ipak, nije odo-leo da ne primeti:

— I dalje mislim da je to najblesaviji način za lovljenje ribe za koji sam čuo u životu.

Nakon ručka, baka je pokupila sudove sa stola i rekla:

— Ovo prolećno kupanje u ledenom Dalapu strašno pogoduje mojoj reumi. Ne shvatam kako se skoro svake godine u ovo doba dešava da završimo razgovor u reci.

— A to je, čudno, uvek razgovor o jednoj te istoj temi — dobaci Sol. — Mislio sam da ćeš se s godinama opametiti.

— I jesam — reče Katarina. — Sa-da ćete oprati sudove, a onda ću vam dozvoliti da popravite ogradu.

— Smešno — namršti se Sol. — Pranje sudova je ženski posao.

— Ne bi tako govorio da si godinama živeo u kući kojom ne vlada ženska ruka — dobaci mu Nik. — Misliš li da je trebalo da kupujem novo posuđe svaki put kada se postojeće zaprlja?

— Teško pitanje — uzdahnu Sol. Čitavog popodneva, mladići su imali pune ruke posla. Sol je obazrivo upošljavao Nika i uglavnom mu je davao da obavi lakše poslove, plašeci se da ne preoptereti njegove rane koje su tek bile zarasle. Krajem dana, Nik je ipak bio sasvim iscrpljen. Kada je ušao u kuću, srušio se na krevet kao klada.

— Jesi li se umorio, Nik? — upitala ga je Katarina, pruživši mu šolju punu hladnog kiselog mleka.

Nik je odmahnuo glavom, ali Katarini nije promaklo da mu je ruka zadrhtala od umora dok je prihvatao šolju.

Gladno je popio kiselo mleko koje ga je osvežilo i zavalio se natrag na jastuke.

— Uskoro će biti gotova večera. — reče Katarina i okrenu se unuku: — Mogao bi ubrati nešto povrća za salatu, Sol.

Sol je klimnuo glavom, a zatim iznenadeno pogledao Nika, koji je u poluležećem položaju tiho hrkao.

— Iznurio si ga, ti, prljavi goniču robova — namrštila se Katarina.

— Nisam nameravao da ga iznurim. Nastojao sam da ga ne preopteretim. I sam sam se umorio. Ova kuća stvarno plače za opravkama. A on se ni jednog trenutka nije požalio da mu je teško da radi ili da se umorio.

— Zar si očekivao da kuka kao kakva reumatična baba? On nije kao ja. Ja mogu da kukam, pošto više nisam u godinama kada se čovek može penjati na krov ili skakutati po bašti. I ja sam se naradila u svoje vreme.

— Ma šališ se — šalio se Sol na njen račun. — A ja se sećam da bi se uvek našao poneki udvarać voljan da ti prekopa baštu, popravi oluk, ili nabavi nešto iz grada.

— Oh, nešto oskudevam u udvaraćima u poslednje vreme, ne znam ni sama zašto — mrmrljala je baka poslušujući oko šporeta. — Prošla su ta vremena, dragi moj dečko. Eto, otišao je i stari Terens, a uskoro ću i ja za njim.

— Ne, nećeš — pobunio se Sol. — Neću ti dozvoliti. Ne želim ni da slušam o tome.

Katarina ga je pogledala pravo u oči i mirno mu odvratila:

— Ne pričaj gluposti, Sol. Svako me od nas dode vreme da napusti ovaj svet. Ja sam se naživela i to onako kako sam sama htela. Neću još dugo hodati po ovoj zemlji.

Sol je zanemio, svestan da njegova baka govori istinu.

— Da ti pravo kažem — nastavi Katarina, — možda ne bi bilo loše da odem u raj. Zbog klime. Verovatno bi prijala mojoj reumi. Međutim, ipak mislim da bi bilo bolje da za-

vršim u paklu, sigurna sam da je tamno veselije društvo.

— Nepopravljiva si, bako — uzdahnu Sol i zagrlji je, po prvi put suočen sa istinom da bi je uskoro mogao izgubiti. — Tebi se ništa ne sme dogoditi, suviše si potrebna meni i Niku, znaš li?

*

Sledećeg jutra, Katarina je skinula zavoje sa Nikove šake i rekla:

— Prsti jedne ruke su čoveku suviše potrebni da bi dopustio da zardaju. Nećemo to dozvoliti, je li tako?

Nik je znatiželjno posmatrao svoju šaku, koja je bila pokrivena ružnim, svežim crvenim ožiljcima. Ruka je, po njegovom mišljenju, bila uništena, ali Katarina očigledno nije delila to mišljenje s njim.

— Neka te ne uzbuđuje što je nova koža tako crvena — objasnila mu je. — Od danas ćemo je mazati jednim specijalnim melemom, kako bi što pre ojačala. Zapamti da nije bitno kako ti ruka izgleda, bitno je da se njome možeš koristiti, kao i svi drugi ljudi.

— U pravu si, bako, složio se Nik, pitajući se kako će ti drugi ljudi reagovati kada ugledaju ružne ožiljke.

— Dobro — zaključio Katarina. — No, pre nego što ti namažem ruku, molim te da mi upleteš kosu. Znaš, sve mi je teže da to radim, zbog tog mog prokletog reumatizma.

— Ali, ja to nikada nisam radio — zamuca Nik. — Ne znam kako da ti je upletem.

Međutim, Katarina je jako dobro znala šta hoće i nije bila spremna da odustane. Po svaku cenu je želela da vrati elastičnost u Nikove gotovo ukočene prste. Zato mu je mirno odgovorila:

— Prvo mi pažljivo raščesljaj kosu, a tada ću ti ja lepo objasniti šta i kako treba da radiš.

Nik je pažljivo slušao bakina uputstva. Glavnu poteškoću pred-

stavljalo mu je to što je pri pletenju bakine duge kose morao podjednako koristiti prste obe ruke. Bio je to veoma jednostavan posao, ali za njega skoro mukotrpan. Međutim, Nik je bio svestan da toj starici duguje mnogo i nije želio da se pokaže nezahvalnim. Nije imao srca da odustane. Uporno se trudio da to izvede što je moguće bolje.

Prošlo je gotovo pola sata dok baka nije bila zadovoljna. Tada je rekla:

— Moramo se organizovati, momci. Ja ću se, kao i uvek, pozabaviti ručkom. Sol, ti bi mogao poći u potragu za nekim travama koje su mi ponestale, a za to reme, Nik će ošišati ovce. Ide leto i vuna im više nije neophodna.

Nik je uzdahnio sa olakšanjem. Konačno, to je bio posao kojeg je dobro poznavao i mnogo puta obavljao. Mislio je da bar sa tim neće imati nikakvih poteškoća.

Nije ni slutio koliko ga poteškoća čeka pri šišanju ovaca, pošto nije računao s tim da ovce neće stajati mirno, dopuštajući da sa njima radi šta hoće. Osim toga, njegova leva ruka je još uvek bila vrlo osetljiva na dodir. Baka je imala samo tri ovce, a pred Nikom je stajao čitav dan. Nije postojalo nikakvo vremensko ograničenje za završetak tog posla.

Sol je bez pogovora pošao u potragu za travama i korenjem, a baka za svojim poslom. Nik je ostao sam, ali se nije odmah prihvatio posla. Seo je na jedan panj i zapalio cigaretu.

— Katarini je zaista potrebna pomoć — pomislio je. — Njeno imanje nije veliko, ali je zapušteno. Stara je i nemoćna. Ipak, ne razumem neke njene postupke. Zbog čega sam je ja jutros morao očešljati, zašto to nije uradio Sol? Mora da je alergičan na taj posao. A i ovo šišanje ovaca, bilo bi mnogo lakše da mi je neko od njih dvoje pomogao. To je posao koji se najlakše i najbrže radi kada ga obavljaju dvojica: jedan drži ovcu

kako se ne bi otela, a drugi je striže. A sada, ja treba sam da ih ošišam, i to jednom rukom.

*

Dani su prolazili, jedan za drugim, Niku se činilo, veoma, veoma brzo. Gotovo svake večeri bi se srušio u postelju iscrpljen, često bez večere.

Ustajali su zajedno sa suncem. pre doručka, Sol bi ga podučavao u gađanju. Nikova leva ruka je očvrstnula i Sol je insistirao da Nik nauči da puca sa obe ruke podjednako.

— To nije logično — bunio se Nik. — Ja nisam levak, i sasvim je razumljivo da moja leva ruka ne može biti ni tako brza, ni tako precizna kao desna, pogotovo ne posle te gadne opekotine.

Sol se namrštio.

— Radićeš onako kako ja kažem, ili nikako. Ako ti nije jasno o čemu govorim pokušaj da se setiš situacije u kojoj si povredio levu ruku. A sada zamisli da je to bila desna ruka, i da ti život zavisi od brzine i preciznosti jedine preostale upotrebljive, leve ruke.

Nik je shvatio o čemu Sol govori, i postideo se svoje malodušnosti.

— I, šta onda? — produži Sol pretećim tonom. — Izgubićeš život samo zbog toga što si po ubeđenju dešnjak? Smejurija.

— Nisam na taj način razmišljao o tome — pravdao se Nik. — Uopšte nisam navikao da razmišljam o tim stvarima. Dok nisam napustio Sent Pol, nije bilo potrebno da znam bilo što o tome. Nikada mi život nije bio u opasnosti.

— To je onda sasvim sigurno bio veoma monoton život, druškane. Ali ti si napustio Sent Pol, i možeš smatrati da ti je od tada život u stalnoj opasnosti.

Nik je zamišljeno zavrteo glavom: — Bez uvrede, Sol, ali nisam siguran da za sebe želim takav život kao što je tvoj. Nisam siguran da že-

lim da postanem revolveraš, a ni kockar. Nas dvojica smo ipak različiti.

Solove usne su ponovo bile čvrsto stisnute.

— Ako misliš da želim od tebe da napravim nekakvog probisveta, bolje bi bilo da odmah prekinemo svako dalje druženje. Mislio sam da želiš da naučiš nešto, kako bi lakše preživeo. U ovom svetu ne teče samo med i mleko. Imaš pravo da radiš kako hoćeš. Potruđiću se da ne žalim kada te neko bude proburazio s leđa, ili te napunio olovom. Nisam znao da si kukavica.

— Ja nisam kukavica — smrknuo to prosikta Nik, uvređen ovom primedbom.

— Onda si najveća plačljivica koju sam sreo. Plašiš se da staneš na sopstvenu senku, a kamoli na tuđu.

Nik je osetio kako mu uši gore od ljutnje i uvrede.

— Samo sam gubio vreme s tobom — i dalje ga je izazivao Sol. — A ti si u stvari spreman da svakome poslužiš kao otirač za cipele, i još da se zahvališ pri tome.

— Prekini! — planuo je Nik, gubeći kontrolu.

— Oh, istina boli! — podsmehnuo se Sol. — Više bi ti odgovaralo da čutiš i povlađujem ti? Želiš li da ti kažem kako je dobro zavući se u mišju rupu i u njoj provesti život? Kukavice!

Nika je u potpunosti zaslepio bes i on je, bez razmišljanja, skočio na svog jedinog prijatelja, sa namerom da ga ubije golim rukama.

Dočekao ga je snažan udarac u vilicu, ali ga nije i zaustavio. Pesnicom je udario Sola u pleksus i obojica su pali u travu, po kojoj su nastavili da se kotrljaju.

Nik je slepo udarao oko sebe, dok je Sol uglavnom blokirao njegove udarce, pazeći da ne povredi Niku na mestima na kojima je bio ranjen. Nekoliko minuta, čuli su se samo udarci i dahtanje.

*

Životinje jedne! — razlegao se Katarinin gromki glas kroz šumarak u kome su njih dvojica svakog jutra vežbali gađanje. — Zar vas zato ja hranim, da rasipate energiju na gluposti?!

Mladići su prekinuli borbu i razdvojili se. Nisu gledali jedan u drugog, a ni u Katarinu, koja je, očigledno, bila veoma ljuta.

— O, samo da znate da ja ne hranim ni pacove, ni druge štetocine. A vas dvojica tek treba da mi dokažete da ste korisni. Sol, oborićeš danas dvadeset stabala i iseći ćeš ih da se suše za zimu. Nik, ti ćeš danas uloviti pastrmke za ručak. Na posao!

Baka se ljutito okrenula i otišla, a Nik i Sol su se pogledali i kiselo se nasmejali.

— Dobili smo šta smo tražili — reče Nik.

— Ovo nam baš i nije trebalo — složi se Sol. — Moram ti priznati da imaš snažne udarce, mada je očigledno da ni sa tučnjavama nemaš mnogo iskustva.

— Namerno si me izazvao — vrteo je Nik glavom.

— Naravno. To takođe treba da ti bude lekcija: moraš naučiti da u takvim situacijama zadržiš hladnokrvnost i ne dozvoliš da budeš isprovociran kao poslednja budala. No, dosta priče, na posao.

Nik je uzeo svoj par prekrasnih revolvera i pošao ka reci. Kada je posmatrao kako Sol sa lakoćom lovi pastrmke uz pomoć revolvera, to mu se nije činilo komplikovanim već samo vrlo neobičnim. Međutim, ubrzo je shvatio da takav ribolov nije samo neobičan, već i veoma težak.

Pastrmke nisu mirovale u brznoj vodi, tek poneka bi zastala da se odmori, pri čemu se njeno telo presijavalo u vodi od koje su se odbijali sunčevi zraci. Površina vode je pod

izvesnim uglom prelamala svetlost, što je predstavljalo dodatnu potešku.

Čak i kada bi Nik bio siguran da će pogoditi pastrmku, ona bi veselo, gotovo podrugljivo, otplivala dalje.

Ubrzo je Nik potrošio svu municiju koju je bio poneo, i pošao je u kuću po novu kutiju. Katarina se nije ni osvrnula za njim, mada se skoro očešao o njeno rame u prolazu.

Ispočetka se nervirao što ne može da pogodi nijednu jedinu ribu, a onda je shvatio da mu nervoza ni u kom slučaju ne može pomoći, već da može učiniti samo suprotno. Pokušao je da se smiri.

Nakon sat vremena bezuspešnog pokušavanja da pogodi pastrmku, seo je na svoj omiljeni panj na obali i zapalio cigaretu.

— Kakva neverovatna glupost — razmišljao je. — Da sam lovio ribu pomoću mreže, do sada bih već nahranio čitav puk. A ja sedim kao mulac, bez ikakvog ulova.

Zatim se setio da je Katarina rekla da pastrmke treba da ulovi za ručak, a sunce se već nalazilo na pola puta po istočnom delu neba. Užurbano je ugasio cigaretu, rešen da pokuša ponovo, ako je potrebno i bezbroj puta, sve dok ne ulovi ribu za ručak.

— Kako li to samo Solu polazi za rukom? — pitao se posle ko zna kojeg promašaja. — Kako je moguće da je on toliko sposobniji nego ja? Tako mi svega, neću dozvoliti da tako i ostane.

Tek kada je otvorio i treću kutiju sa mecima, Niku je pošlo za rukom da pogodi jednu pastrmku. Uskliknuo je od radosti, bacivši se za njom u reku. Nije znao da je obavio samo pola posla pogodivši ribu, i da je tek trebalo uhvatiti je golim rukama u brzoruci koja je penušala preko kamenja.

Čak i pogođena, pastrmka mu je umakla. Razočaran, zadihan i moker do kože, Nik je izašao na obalu,

čvrsto rešen da ni po cenu života ne odustane.

Sunce se već bilo popelo visoko na nebu i nemilosrdno je pržilo. Pošto je bio moker, Nik to nije ni primetio, zanet u igru sa pastrmkama.

No, za razliku od njega, Sol je i te kako osećao nagli dolazak leta, dok se znojio u šumarku iz kojeg se neprestano čulo jednolično, ravnomerno lupanje sekire.

*

Nikovo lice je imalo zabrinut, skoro utučen izraz, kada je pored njega seo Sol čije je telo blistalo od znoja.

— Kako ide? — upitao ga je osmejući se.

— Vidiš i sam — mrzovoljno mu odvrati Nik. — Do sada nisam ulovio ni jednu jedinu ribicu. Koliko si ti stabala oborio?

— Sedam. I već sam mrtav umoran. Eno jel!

Rukom je pokazao Niku u pravcu jedne velike pastrmke koja se presijavala, mirujući kao da spava. Nik je brzo nanišanio i opalio. Istog trenutka, voda se blago zarumenele od krvi i Nik odbaci revolver, skočivši u ledenu vodu.

Nekoliko trenutaka kasnije, podigao se na noge, pobeđonosno držeći u rukama veliku ribu koja se još uvek praćakala repom.

— Steta — razočarani reče Sol i pljune u vodu. — To nije dobro ulovljena riba. Ti je možeš jesti, ako baš želiš, ali te uveravam da je Katarina nikada ne bi ni prinela ustima.

Nik se skrušeno spustio na travu pokraj svog prijatelja.

— Ništa mi nije jasno — žalio se zaduvano. — Zašto pastrmka mora dobiti metak u čelo? Šta joj fali ova-ko?

Sol je pokušao da mu objasni:

— Štos je u tome što je riba zaista ukusna samo ako ugrine dok se još i ne seti da je to uopšte moguće. A to

se postiže samo metkom u glavu, razumeš?

Nik klimnu glavom, ne baš sasvim siguran da je razumeo. Sol se smejućio u sebi, znajući da svom prijatelju ne sme otkriti u čemu je zapravo štos. On je i sam prošao kroz istu školu bake Katarine.

— Niku je ipak lakše nego što je meni bilo — mislio je Sol dok se vraćao seći drveća. — Ja sam bio još dečak, drhtao sam od umora i krišom plakao da baka ne bi pomislila da sam slabić.

Niku bi svakako bilo mnogo lakše da je znao koliko je Solu vremena bilo potrebno da iz reke izvadi svoju prvu dobro pogodenu ribu.

Ali, ovoga puta, kao ni mnogo puta pre toga, ni sam Sol nije bio pošteđen bakinih smicalica. Nije ni pomislio da seče drva iz nekog drugog razloga osim iz potrebe za drvima dok traje zima, i bakine želje da ga kazni zbog tuče sa Nikom.

Baka Katarina se polako spremala na dalek put, a želela je da za to vreme koje joj je preostalo, protrese i najsitniji Solov mišić, i ostavi ga na ovom svetu snažnog poput kakvog grčkog boga.

Sunce je već bilo na zalasku kada ih je obojicu pozvala u kuću. Od umora nisu osećali glad, mada su tog dana preskočili ručak, za šta se Nik osećao odgovornim.

Na Nikovo iznenađenje, Katarina ih nije pitala ništa o obavljenom poslu. Nik nije ulovio ni jednu pastrmku, ne na način na koji je Katarina želela da on to učini. Bio je poštiđen svojim neuspehom. Pretpostavljao je da ni Sol nije ispunio svoj zadatak. Niko ne bi mogao za samo jedan dan oboriti dvadeset stabala i iseći ih, ma koliko bio snažan i spretnan.

Na stolu se pušila čorba od repe. Mladići su jeli bezvoljno i bez apetita. Tek nakon večere, Katarina je progovorila:

— Bez obzira na poslove koje ćete ubuduće obavljati, vas dva mala

prijava šakala, zahtevam da svaki od vas nastavi sa poslom kojeg sam vam danas zadala. Svakog dana, po četiri sata. Jasno? Sol, svakodnevno četiri sata seče drveća, a ti, Nik, svakog dana četiri sata ima da loviš pastrmke. Ukoliko rezultati izostanu, to je na vašu sramotu, pošto svedoči o vašoj nesposobnosti.

I Sol i Nik su bili suviše umorni da bi se bunili. Na kraju krajeva, to je bila Katarinina kuća, a samim tim, ona je određivala pravila igre.

*

Katarina ih je već sledećeg jutra poslužila obilnim doručkom, kao da je želela da im nadomesti snagu koju su izgubili prethodnog dana.

— Nemoj dozvoliti da te zavara njen osmeh — šapnuo je Sol Niku. — Proći će još mnogo vremena pre nego što se stara dama smiluje na nas dvojicu.

Dok je imao farmu, Nik je mnogo radio, ali se to nije moglo uporediti sa brojnošću i raznovrsnošću poslova koje je obavljao kod bake Katarine. Radio je sve, od čerupanja kokošaka do čišćenja dvorišta. Muzao je kravu, farbao, krećio, okopavao i radio sve moguće popravke.

Osim tih poslova, Nik je vredno lovio pastrmke, kao što je baka zapovedila. Sve češće se događalo da pogodi poneku ribu, i mada to nisu bili pogoci kakvi bi odgovarali Katarininim merilima, on nije bio sasvim nezadovoljan. Ustanovio je da svakim danom stiče sve veću preciznost i to mu se dopadalo.

Dani su proticali brzo, a u njima ni jedan od mladića nije nalazio mnogo slobodnog vremena. Izuzetak su predstavljale večeri, koje su bile duge i lepe. Svi troje bi se opustili uz bakine specijalitete, sveže pečivo i velike čaše piva, pričali bi i smejali se.

Katarina je često po čitav dan provodila u šumi i po livadama, gde je sakupljala trave i lišće koje bi se

kasnije sušilo nanizano ispod strehe.

Sol je učio Nika nekim trikovima sa kartama, objašnjavajući kojim se trikovima najradije služe profesionalci.

Nik se pomalo osećao počašćenim što mu jedan od njih otkriva svoje tajne i često je i sam pokušavao da izvede te čarolije. Njegova leva ruka je ojačala, a prsti su mu postajali sve spretniji, čak mnogo spretniji nego što je to bio slučaj pre nego što je povredio ruku.

Jednog dana, Nik je ulovio pastrmku onako kako je Katarina to zelela. Svečano je poklonio ribu Katarini, pošto je pažljivo očistio i na rep joj vezao mašnicu. Po blistavom osmehu na bakinom licu, moglo se zaključiti da je zadovoljna, međutim, ona je već krojila nove planove za njih dvojicu.

— Leto će proći brže nego što očekujemo, Sol — obratila se svom unuku. — Tvoj posao oko seče drveća preuzeće Nik. Ti ćeš za to vreme promeniti krov na ovoj kući, i to potpuno. Nemaš pojma kako ovaj postojeći prokišnjava. Možeš zamisliti kako to pogoduje mojoj reumi.

Sol i Nik su već bili navikli da slušaju Katarinine zapovesti bez pogovora, ali se ovog puta Sol pobunio:

— Ima već više nego dovoljno nasečenih drva za zimu, bako. Čini mi se da sam te snabdeo drvima za deset zima. Nema potrebe da Nik dalje seče šumu.

Katarina ga je prostrelila pogledom i odvratila mu ledenim glasom:

— Ako se uzme u obzir tvoj način života, Sol, nikako se ne mogu složiti da imam dovoljno drva. Ja mogu da poživim još više od deset godina, a da ti ne poživiš još toliko. Ko će mi onda spremi drva za zimu?

*

Onoga dana kada je Sol završio sa popravkom krova, Nik je za ručak ulovio deset besprekorno ubijenih, velikih pastrmki. Katarina je radosno pljeskala rukama, dok ga je Sol potapšao po ramenu, rekavši:

— Ne bih voleo da se suočim s tobom u dvoboju, Nik. Postojao je samo jedan čovek na čitavom Zapadu koji je to mogao da izvede. Sada ih ima dvojica.

Nik je zanemio, svestan da je to najveća pohvala koju je mogao dobiti, a zatim je smeteno promućao:

— Nadam se da sam zaslužio šolju kafe.

— Svakako — uzviknula je Katarina i pošla da pripremi svežu kafu.

Mladići su seli za mali sto na tremu i zapalili cigarete. Nikova odeća je još bila mokra od ribolova, ali mu to nije smetalo. Sunce je još uvek bilo toplo, mada je lišće žutelo na drveću, nagoveštavajući kraj leta i početak jeseni.

— Baka nas je dobro uposlila u poslednjih nekoliko meseci — reče Sol. — Ovoj kući godinama neće biti potrebne nikakve popravke.

— One gomile drva koje će sigurno pre istrunuti nego izgoreti, bolje da ne spominjemo — doda Nik.

Uskoro se na tremu pojavila i Katarina, noseći vreću, mirisnu kafu.

— Nik, upravo sam nameravala da te zamolim za jednu uslugu.

— Pazi, pazi — smeja se Sol. — Ovo je značajna promena u njenom ponašanju — prestala je da zapoveda i počela da moli za uslugu!

— Može, bako — reče Nik. — Mogu li ipak prvo da popijem kafu?

— Nastaviš li da teraš šegu sa

mnom, razmisliću o tome — pripre-
ti Katarina.

— O čemu se radi?

— Trebalo bi u Valans odneti ča-
jeve i meleme koje sam pripremila
tokom leta. Apotekar Dženkins si-
gurno već očekuje tu pošiljku. Veče-
ras biste mogli sve to natovariti na
kola, a ujutro bi već mogao krenuti.
Vratio bi se već za tri — četiri dana.

— O, to je sitnica, bako — nasme-
jao se Nik. — Već sam se bio uplašio
da ćeš poželeti da pomerim onu pla-
ninu na neko drugo mesto.

— Davole jedan — gundala je Ka-
tarina, proučavajući Nikovo lice,
koje je, kao i lice njenog unuka, bilo
zaraslo u kratku, ostru bradu, što je
još više naglašavalo njegov čvrst iz-
gled.

— Nik je postao snažan — pomis-
lila je, — i tako sličan Solu kao da
su rođena braća. Dobro je što su
pronašli jedan drugog, dobro je
imati brata na ovom ludom svetu.

Sledećeg jutra, pre nego što je Nik
krenuo na put, baka mu se poverlji-
vo obrati:

— Želim da mi obećaš nešto, Nik.

Nik je ćutke posmatrao njeno iz-
borano lice, začuđen njenom ozbilj-
nošću.

— Hoću da ostaneš uz Sola, da bu-
dete zajedno. Obećaj mi da ćeš ga
pratiti kuda god da krene.

Nik se počeo po bradi, ne znaju-
ći šta da joj odgovori.

— Ne znam kako da ti to obećam,
bako — reče najzad. — Sol ne bi vo-
leo da ga iko prati u stopu. Poznajesh
svog unuka bolje nego ja i znaš da
je on nezavistan. Sol je mnogo učinio
za mene, ali nije pošteno da tra-
žiš to od mene.

Iz Katarininih grudi se oteo uz-
dah.

— Zaboravi, Nik. Ja sam ipak sa-
mo senilna starica i ponekad ni sa-
ma ne znam šta želim i šta govorim.

*

Na putu za Valans, Nik je razmiš-
ljao o ovom razgovoru. Nešto mu se
tu nije dopadalo, ali nije mogao da
odredi šta. U svakom slučaju, bio je
siguran da Katarina nije senilna.
No, na taj razgovor sa Katarinom je
zaboravio onog trenutka kada se
pred njim ukazao Valans, grad u
koji je ulazio prvi put.

Poučen predašnjim iskustvom,
Nik je ušao u grad sa namerom da
ne otkriva svoj identitet. Znao je da
se njegov izgled mnogo izmenio u
poslednjih nekoliko meseci i da ga
niko, ko ga ranije nije video, ne bi
mogao prepoznati na osnovu Luko-
vog opisa.

Na njegovoj levoj ruci bili su vi-
dljivi ružni ožiljci koji su donekle iz-
bledeli, ali prsti su mu, uprkos to-
me, bili gipki. Ožiljak koji se prote-
zao preko čitavog njegovog čela, bio
je pokriven kosom koja mu je pada-
la na čelo. Nik je bio odlučio da ne
brije bradu pošto je otkrio da sa
njom izgleda mnogo drugačije nego
do tada.

Stari apotekar Dženkins se izne-
nadio što je Katarina poslala svoje
lekarije po nepoznatom mladiću.

— Nije tačno da se ne poznajemo
— mirno mu je odvratio Nik. — Za
mislite da sam joj ukrado puna kola
čajeva i melema, i da želim da vam
prodam ukradenu robu?

— Nisam to hteo da kažem — za-
mucuo je apotekar. — Ipak, ja vas
vidim prvi put, a Katarina vas ni-
kad nije spominjala. . .

Nik je izvadio iz gornjeg džepa
jakne pismo i prezrivo mu ga bacio.

— Ovo pismo će vam potvrditi da
roba nije ukradena i da Katarina u
mene ima puno poverenje, gospodi-
ne Dženkins. Istovarite robu sa kola
što pre. Ne bih da se zadržavam du-
go u gradu.

Apotekar je odjednom izmenio
stav i izraz lica.

— Kako je Katarini samo pošlo za rukom da napravi toliko biljnih lekova? Nikada do sada mi nije prodala toliku količinu odjednom.

Nik sleže ramenima i ustade sa namerom da krene.

— Želite li da popijete čašu vina, gospodine. . . — zaustavio ga je apotekar.

— Hvala, obično ne pijem sa ljudima koji mi ne veruju na reč, Dženkinse — hladno odvrati Nik. — Pretpostavljam da u Valansu postoji i salun.

Apotekaru je bilo neprijatno, ali je čutke isplatio Niku novac za dopremljenu robu. Bilo je tu pet stotina dolara, količina koja je baki bila više nego dovoljna za godinu dana.

— Moji sinovi će večeras istovariti kola, već ujutro možete doći po njih — rekao je apotekar Dženkins. — Ne brinite za konje, ja ću se postarati za njih.

Nik klimnu glavom i ode u pravcu saluna. Grlo mu je bilo suvo.

Salun je još uvek bio gotovo prazan i ličio je na sve ostale salune širom Zapada. Naspram ulaznih vratanaca nalazio se dugačak šank iz kojeg je šanker dokono čitao novine. Za jednim od stolova, u uglu saluna, trojica mladića su pili pivo, ali nisu obratili pažnju na Nika.

Prišao je šanku, laganim dugim koracima, i zamolio:

— Potrebna mi je velika čaša piva i nekoliko informacija.

Barmen jedva da ga je okrznuo pogledom. Natočio je pivo i stavio ga ispred Nika, koji je iz džepa izvadio krupnu novčanicu i pružio je prema njemu, a zatim je povukao kada je barmenova ruka krenula prema njoj.

Barmen baci pogled ka uglu saluna, i pošto se uverio da mladići i dalje ne obraćaju pažnju na njih dvojicu, klimnuo je glavom.

— Ko te zanima? — tiho je upitao, praveći se da ne podiže pogled sa novina.

Nik mu je dao novčanicu, ne oče-kujući kusur, pošto je smatrao da je sklopljen sporazum o prodaji informacija koje su mu bile potrebne.

— Lukas Vinston — odgovori Nik i oseti kako mu se dlanovi vlaže od znoja.

— Napustio je grad pre gotovo dva meseca — mrmljao je barmen.

— Gadan tip. Znam bar nekolicinu koji ti ne bi zamerili što ga tražiš.

— U kojem pravcu?

— Na zapad — kratko reče čovek po čijem se izrazu lica moglo zaključiti da ovaj razgovor smatra završenim.

Nik je ispio svoje pivo i napustio salun, shvativši da od barmena neće izvući ništa više. Odlučio je da porazgovara sa Solom o onome što je upravo saznao. Želeo je da produži za Lukom i pronade ga, bez obzira na to koliko će mu za to vremena biti potrebno.

*

Tek kada je izašao iz saluna, Nik se setio da se nije raspitao gde bi u Valansu mogao prenoćiti. Upitao je prvog prolaznika da li u Valansu postoji hotel, na šta se ovaj nasmejaše:

— Ne baš hotel, druškane, ali imamo nešto mnogo bolje: pansion »Zlatnik«. Malo je skuplji nego što je uobičajeno, ali se nećete pokajati.

Nik je lako pronašao pansion, koji je izgledao uredno i čisto. U holu ga je dočekala vlasnica, koja je bila Katarininih godina i sa kojom se odmah dogovorio o smeštaju.

— Želite li samo prenoćište, ili uz to želite i večeru, doručak, piće i ostale posebne dodatke?

Nik razmisli nekoliko trenutaka i zaključio kako nema želju da švrlja po gradu u potrazi za hranom.

— Želim sve — kratko odgovori.

— To će vas koštati trostruko — reče vlasnica, na šta je Nik samo

slegao ramenima i ravnodušno joj odbrojao novac.

— Večeru ćemo vam poslati u sobu — zaključi vlasnica i pruži mu ključ. — Dotada se možete na miru odmoriti.

Nik je spavao do mraka i prenuo se iz sna tek kada je osetio nečije prisustvo u sobi.

— Dobro veče — reče slatkim glasom devojka koja mu je donela večeru. — Ili dobro jutro, kako hoćete. Vaša večera.

Nik osmotri devojku i zaključi da je veoma zgodna. Imala je duge noge i drugu crnu kosu koja je padala kao slap, do samih izazovnih kukova. Nik je bio gladan, ali ga je prošla volja za hranom kada mu je pogled pao na njene isturene, čvrste grudi, i bradavice koje su se jasno nazirale pod tankim platnom.

— Ja sam Rejčel — rekla je devojka mazno i sela pokraj njega. Njen miris, koji je podsećao na poljsko cveće, prosto ga je opio. U njemu se budila sasvim druga vrsta gladi.

— Ako niste raspoloženi za večeru, možemo večerati i kasnije — postavila je devojka i još više mu se približila. — No, svakako ćemo morati i da večeramo, trebaće nam dosta energije. Pred nama je duga, zanimljiva noć.

Nik nije mogao da shvati šta se događa, sve dok mu kroz glavu nije prošlo ono što je čuo od vlasnice pansiona. Rejčel je, dakle, spadala u ostale posebne dodatke, i zbog toga je prenoćište bilo papreno. No, šta je tu je, pomisli Nik i prepusti se njenom vrelom poljupcu koji je pozivao na ljubav. Ionako je sve to već plaćeno.

*

Nik je doterao kola ispred kuće, začuđen što je oko nje tišina. Sol je bio u šumarku i upravo je bacao poslednju lopatu zemlje na humku iznad koje se nalazio krst, jednostavan i konačan.

Nik je shvatio šta se dogodilo, ali nije nalazio prave reči kojima bi izrazio ono što oseća i kojima bi mogao utešiti prijatelja. Sol mu je pokazao glavom da sedne pokraj njega na oboreno deblo, i umorno mu rekao:

— Ona je tako isplanirala, Nik. Zelela je da umre.

Nik je znao da ga je zbog toga i poslala u Valans. Htela je nasamo da se oprostí sa svojim unukom. Nije joj mogao zameriti zbog toga. Voleo ju je i pogodio ga je njen gubitak.

— Nisam ni pomišljao da je ozbiljno bolesna — rekao je.

— I nije to bila, čini mi se — reče Sol. — Zнала je da nas dvojica nećemo većito ostati uz nju, a nije htela da provede još jednu dosadnu, hladnu zimu u ovoj pustoši. Otišla je mirno, bez bola, kao da je zaspala. Rekla mi je da odlazi srećna, pošto me ne ostavlja samog. Mislila je na tebe, Nik.

Nik je po prvi put osetio da je na neki način potreban Solu i to ga je zbunilo. Odlučio je da razgovor o Luku odloži za neku bolju priliku.

Neko vreme su pušili ćutke, a tada je Sol progovorio:

— Ne želim da ostanem ovde, Nik. Uskoro ćemo na put.

Nik potvrdno klimnu glavom i upita:

— Šta ćeš uraditi s kućom, Sol? I sa životinjama?

— Razmišljao sam o tome. Sutra ću oterati životinje u Valans i prodati ih, a usput ću posetiti gradonačelnika, koji već odavno želi da kupi kuću kako bi sa porodicom ovamo dolazio na odmor. Ionako ne verujem da bih se ikada više ovamo vraćao, sada, kada nje nema da me dočeka.

— Veoma sam je voleo, Sol — prošaputa Nik. — Nikada je neću zaboraviti.

— Znam.

Te večeri, obojica su popili mnogo više nego što je bilo potrebno da bi

se čovek napio. Pričali su o dogodovštinama koje su doživeli tog dugog leta, tugovali za Katarinom, i zadržavali suze. Od svega toga, nisu se osećali ništa bolje.

Uprkos Katarininoj smrti, svanuo je novi dan i život je tekao dalje. Čim mu se glava u dovoljnoj meri razbistrila, Sol je otišao u Valans, a Nik je ostao da izvrši pripreme nepohodne za put.

Sol se neočekivano brzo vratio iz grada i, sišavši sa kola, umorno seo na kućni prag.

— Sve sam prodao — reče tiho i glas mu zazvuči prazno i sumorno. — Zamisli, taj pacov čak nije hteo ni da dođe da vidi u kakvom je stanju kuća sada, nakon svih tih popravki. Da je nisam morao prodati, pljunuo bih ga. Natuknuo sam mu nešto o tome, ali mi je vrlo brzo začepio gubicu. Rekao je kako nije trebalo da sahranim Katarinu dok doktor ne potvrdi da je umrla prirodnom smrću i kako bih zbog toga mogao imati određenih komplikacija. Ucenio me je, taj prijavio kućin sin. Dobio je kuću za samo pet hiljada dolara. Kuću koja nema cenu.

*

Nik pristavi kafu i reče:

— Ostalo je još piva u podrumu, Sol. Ukoliko sa tim nisi upoznao to dubre od gradonačelnika, bilo bi dobro da ga popijemo.

— Nismo stavili pivo u kupoprodajni ugovor — nasmejao se Sol. — Kao ni hranu i municiju. Mogli bismo za večeru pripremiti pastrmku, poslednji put. Često sam gledao kako je Katarina pripremala, mislim da bih znao to da izvedem. Ti ćeš je uloviti.

— Dogovoreno — reče Nik i, pošto je skuvao kafu, skinuo sa sebe košulju i farmerke.

Dok je Nik lovio pastrmke, Sol je iz podruma doneo bure sa preostalim pivom i dobacio mu:

— Lako ti je da se junačiš s desnom rukom, druškane. Voleo bih da pojedem pastrmku koju ćeš pogoditi levom rukom.

— Izazivaš me, je li? — Nik ga pogleda preko ramena i prebaci revolver u levu ruku.

Sledeća pastrmka je nepogrešivo stradala od Nikove levice.

— Da li ti je dosta jedna pastrmka za večeru, Sol? — smeja se Nik. — Meni će biti dovoljno da pojedem ovih šest ulovljenih desnom rukom.

Sol je bio zadovoljan Nikovim sposobnostima, bio je svestan da je svog prijatelja naučio svemu što je i sam znao. Ponekad je, bez zavisti, pomišljao kako je Nik čak i bolji od njega, brži i precizniji. Nadao se da Nikovu brzinu i preciznost nikad neće proveriti u direktnom sukobu.

— Neka ostane neizvesno koji je od nas dvojice bolji — pomislio je Sol, koji je osećao nekakvu bratsku naklonost prema mladiću za kojeg se vezao iz namere da se osveti njegovom bratu.

Sat kasnije, obojica su uživali u ukusnoj večeri koju su obilno zalivali pivom. Nakon večere, Sol je najavio njihov polazak:

— Krenućemo u zoru. Večeras ćemo ranije na spavanje. Ko zna kada ćemo ponovo spavati u udobnoj postelji.

Te večeri, Nik je dugo ležao budan u mraku, pitajući se zbog čega u stvari i dalje insistira na tome da pronade Luka.

— Dao sam Džesiki obećanje, dugujem joj to — nametao mu se odgovor dok je pušio u mraku. Tiho je pozvao prijatelja, naslućujući da je i on takođe budan.

— Sol?

— Nešto te muči, druškane? — vedro se odazvao iz tame, mnogo više raspoložen za razgovor nego za spavanje.

Nik uzahnu:

— Možda ti to očekuješ od mene, Sol, ali ja sam siguran da ne želim svog brata Luka da vidim mrtvog,

pogotovo ne ubijenog mojom rukom. — Ne znam možeš li to razumeti, nakon svega što je on učinio.

— Razumem — glasio je Solov odgovor. — To sam znao i pre nego što si sam došao do tog zaključka. I mislim da je to u redu.

Nik oseti olakšanje, pošto je bio siguran u iskrenost Solovih reči. Sol, međutim, nije bio ubeđen da se sukob između dva brata može izgladiti. Najradije bi Niku bio rekao da ne ide dalje za Lukom, ali je znao da nema pravo da staje na njegov put.

*

Na svom putu ka zapadu, Nik i Sol su prešli stenovitu planinu Stenmont. Putovali su polako, bez žurbe, štedeći konje. Nakon više od dve nedelje putovanja, pred njima se ukazalo naselje.

— Jup! — uskliknuo je Sol. — Kupanje, žene, piće, žene, poker, žene, sve nas to očekuje tamo dole, Nik, i to tačno tim redom!

— Naročito žene — podsmehnulo se Nik. — Sigurno venu za nama dvojicom. Prosto ne znam kako su uopšte preživele bez nas do sada.

— Obožavam ih — smejao se Sol. — Volim crvenokose skoro kao plavuše, a ove opet samo malo manje od crnki. Ah, žene...

Glasno su se nasmejali i poterali konje kako bi što pre stigli do grada.

Kada su izašli na prašnjav put, naišli su na putokaz iz kojeg su saznali da se grad zove Koker Siti. Po Solovoj proceni, u njemu je bilo više od tri stotine kuća.

U gradu je bilo bučno i veselo. Duž glavne ulice nalazilo se nekoliko saluna, a ispred svakog od njih bilo je živo, po čemu se moglo zaključiti da se u gradu vodi buran društveni život.

Nik i Sol su odlučili da se ipak uljude pre nego što krenu u obilazak grada. Zato su prvo smestili ko-

nje u gradsku štalu, a tada su potražili hotel. U hotelu su uzeli dve jednokrevetne sobe, koje su međusobno bile povezane vratima, što se obojici učinilo smešnim.

— Mora biti da ove sobe iznajmljuju bračnim parovima koji se ne podnose — primeti Sol.

Nakon što su se okupali i sa sebe skinuli svu prašinu koju su skupljali više od dve nedelje, Sol je ušao u Nikovu sobu, doteran i začešljan.

Nik je, međutim, ležao u krevetu, nag do pojasa, očigledno ne namećujući da se pomeri.

— Zar nameravaš da zabušavaš već prve večeri? — iznenadio se Sol. — Mislio sam da ćemo zajedno poći u osvajanje mesnih lepotica.

Nik zapali cigaretu i prstima prođe kroz kosu.

— Kada su preživele bez mene do sada, mogu pričekati još jedan dan — nervozno reče. — Suviše sam umoran da bih večeras vijao neke uspaljene plavuše. Prepustiću ti tebi.

— Sa zadovoljstvom ću na sebe preuzeti i tvoj deo posla — nasmejao se Sol. — Obećavam ti da ću se dobro provesti.

Ni jedan od njih dvojice nije glasno izgovorio ono što su obojica osećali: U Koker Siti se možda nalazio i Lukas Vinston, a Nik nije bio spreman za susret s njim, ne ove večeri.

Pošto je Sol i dalje stajao nasred Nikove sobe, gužvajući šešir u ruci, Nik ga oštro pogleda i reče:

— Ne plašim se susreta sa svojim bratom, Sol. Suoćiću se s njim, onda kada ja to budem želeo. Kreni već jednom, da ti se ne bi razbežale sve te lepoticе što te željno očekuju.

*

Bilo je prošlo podne kada je Nik ušao u Solovu sobu. Zbunio se kada je u njoj zatekao dve lepe mlade žene koje su se oblačile.

— Oprostite — promucalo je. — Ja sam, ovaj, nisam...

— Ma, nema veze — odmahнула je rukom jedna od devojaka, dok se druga zakikotala. — Mi ionako odlazimo, osim ako ne želiš da nas zadržiš...

— Možda ćemo se videti kasnije — odsečno reče Nik, što je za devojke bio znak da se izgube.

Sol se zadovoljno protezao po krevetu, na kojem je posteljina bila sasvim izgužvana.

Kada su devojke izašle, Nik se spustio na stolicu i nasmejao se:

— Čoveče, pa ti si bukvalno shvatio ono o preuzimanju mog dela posla. Jadniče, mora da ti je to teško palo!

— Nemaš pojma kako teško — uzdahnuo je Sol. — Bila je to stvarno neravnopravna borba, njih dve na mene jednog, ali sam ih nekako savladao.

— Diži se iz tog kreveta — zapovedi mu Nik. — Umirem od gladi. Vreme je ručku.

Solova odeća je bila razbacana po sobi, pa je teturao po prostoriji, tražeći je.

— On je ovde — nehajnim glasom dobaci Niku koji je upravo palio cigaretu.

Nik je čutao nekoliko trenutaka, a zatim je udahnuo:

— Znao sam da je tu, u ovom gradu. Ne pitaj me kako, jer ne bih mogao da ti objasnim. Osećao sam da je u blizini. Da li si ga video?

— Jesam — potvrdi Sol. — Potrudio sam se da on mene ne vidi. Nisam želeo da me prepozna. Pomislio sam da bi u tom slučaju mogao pobeći iz grada pre nego što ga susretneš, a to nam ne bi odgovaralo, zar ne?

— Odjednom više nisam gladan — promrmljao je Nik.

Sol se obukao i oko struka opasao remen sa revolverima, a zatim rekao:

— Ne bih ti preporučio da šetaš po gradu nenaoružan. Po svemu su-

deći, Koker Siti je gostoljubiv, ali se nikad ne zna. Malo sam se raspitao. Saznao sam da Luk živi u salunu »Plava ptica«, nekoj vrsti pansiona, koji, na žalost, nije na visini pansiona »Zlatnik« u Valansu.

Nik se vratio u svoju sobu i nisko pričvrstio svoj opasač, poput revolveraša.

Sol je pošao za njim u sobu i ušao u trenutku kada je Nik, posmatrajući se u velikom ogledalu na zidu, brzinom munje potegao oba revolvera.

— Bog neka je u pomoći svakome ko ti stane na put — prošaputao je Sol vrteći glavom.

*

Sol nije znao kakav su efekat na Nika proizvele njegove reči, ali je na licu svog prijatelja mogao uočiti samo hladnu odlučnost dok su skoro pustim ulicama Koker Sitija išli ka salunu u kojem je odseo Lukas Winston.

Nikovo lice je bilo bezizražajno kada su ušli u salon, šarajući pogledom po stolovima. Nekoliko stolova je bilo zauzeto. Ljudi su se u ovo doba dana kockali gotovo neobavezno, igrajući u male uloge i zagrevajući se za veče, kada je počinjala prava igra. U podnevnoj igri nije bilo uzbuđenja i niko od prisutnih nije ih ni očekivao.

Nik je stajao u do vratku nekoliko trenutaka, dok mu se oči nisu u potpunosti privikle na polutamu saluna, a onda je odlučno krenuo ka jednom od stolova za kojim su se četvorica ljudi kartali i ispijali viski.

Lukas Winston je podigao pogled prema njemu, ali ga je odmah spustio ponovo na karte koje je držao u ruci. Nije prepoznao svog brata, kojeg je već odavno smatrao srećno oženjenim, ili mrtvim. Luk jednostavno nije slutio opasnost.

Tek kada je Nik, prišavši stolu, progovorio čvrstim, sigurnim gla-

som, Lukove usne su zadrhtale. Bio je to glas kojeg bi uvek prepoznao. Ni u najludim snovima nije očekivao da u Koker Sitiju sretno svog mlađeg brata, pogotovo ne stoga što se pobrinuo da sruši za sobom sve mostove. Postavio je mnogo zamki, i pitao se da li je moguće da su baš sve zatajile.

— Oprostite, momci — Učtivo se Nik obratio Lukovim suigračima. — Želeo bih sa svojim bratom da porazgovaram nasamo.

Troja mladića su ga pogledali, a zatim su skrenuli pogled na Luka, koji im je klimnuo glavom, što je značilo da treba da se udalje. Zbunjeno su se podigli sa svojih stolica i otišli u pravcu šanka.

Nik je seo na stolicu i poluglasno rekao:

— Kao da me nisi očekivao, Luk?

Luk se nervozno nasmejao:

— Šta se to dogodilo sa mojim malim bratom, Nik? Izgledaš sasvim drugačije.

— I ti — odvrati mu Nik.

Luk protrlja svoj nos koji je nakon lomljenja u tuči stvarno izgledao drugačije.

— Nekako mi se čini da se nisi obradovao što me vidiš, Luk. Prešao sam mnogo milja da bih te našao.

Luk nije gledao u svog brata, već mu je pogled lutao kroz salun. Konačno je njegov pogled stigao u blizinu vrata, gde je, mirno pušeći, kao da ga se sve to uopšte ne tiče, sedeo Sol.

Izraz Lukovog lica se naglo promenio, preko njega je preletela senka neprijatnog iznenađenja.

— Nemoj mi reći da si se uortačio sa propalicom koja sedi do vrata — prebacio je Niku. — Zar ti nije ispričao da mi je upravo on izmenio lice? Verovatno ti nije ispričao ništa ni o tome kako mi je uzeo sve pare koje sam imao, i to varajući na kartama.

— Nisam došao da razgovaramo o tome — tvrdo je rekao Nik.

— Znam o čemu ćeš sada početi

— Luk je prevrnuo očima. Niku nije promaklo da je njegov brat veoma nervozan. Žučno je mešao karte koje su se našle na stolu.

— Ona kurva, Džesika — produžio je Luk. — Sigurno ti je napričala gomilu laži, a ti si joj, naravno, poverovao.

— Zašto misliš da bih nekoj devojci verovao više nego rođenom bratu?

Luk je progutao knedlu, svestan da njegov brat zna da mu se baš ne može mnogo verovati.

— Oh, nisam to uopšte pomislio, ali ona je htela po svakoj cenu da se uda za bilo kojeg od nas dvojice. Samo što ja nisam bio toliko lud da nasednem na njene izmišljotine. Iskreno da ti kažem, mislio sam da ćeš je ti oženiti. Uvek si bio naivan, mogla te je obrlatiti kako je htela.

Nik ćutke zapali cigaretu, slušajući šta sve Luk ima da mu kaže.

Luk je sada glumio skrušenost.

— Nisam mogao da gledam kako te ona vrti oko malog prsta. Bio sam siguran da će te na kraju upecati, zbog čega bi ti se čitav grad smejaao iza leđa.

Rešio sam, zato, da pođem svojim putem i da ti ostavim čitavo imanje. Ne možeš reći da nisam bio veliku dušan, Nik. Ostavio sam ti pozamašan svadbeni poklon. Ali, kako mi se čini, ti se ipak nisi oženio Džesikom?

Nik nije skidao pogled sa Lukovih zenica. Luk je bezočno lagao, nije osećao nikakvu grizu savesti, nikakvu krivicu. Ni prema kome. Bio je to čovek koji je voleo samo sebe.

Luk je nasuo sebi punu čašu viskija iz boce koja je stajala između njih dvojice, i popio je naiskap. Tihim, pretećim glasom, Nik ga upita:

— Jesi li spavao sa Džesikom, Luk?

— Ha, ha, ha! Spavao! Kakav staromodan izraz!

— Jesi li, ili nisi?

— Nije džentlmenški govoriti o tome, mali brate.

Nikov pogled nije slutio ništa dobro. Uočivši to, Luk dodade:

— Čoveče, pa s njom je spavao čitav Sent Pol. Bio bih lud da sam samo ja predstavljao izuzetak.

Nik proguta direktnu uvredu kao da se ništa nije dogodilo i mirno reče:

— Ukoliko si vodio ljubav sa Džesikom, a maločas si upravo priznao da je to istina, onda ćeš se njome i oženiti, bez obzira na to da li je sa njom spavao i čitav Sent Pol, ili nije. Džesika je bila u drugom stanju kada si pobegao od kuće, i do sada se sigurno već porodila. Obećao sam joj da ću te pronaći i dovesti te kući.

Nekoliko trenutaka, između njih dvojice je bila samo mukla tišina, a tada je Luk počeo grohotom da se smeje.

— Ti mora da si poludeo, Nik! A kako ti to zamišljaš da me nateráš da se vratim u Sent Pol? Hoćeš li me vezati i odneti tamo? Meni ne pada na pamet da se vratim u onu zabit i oženim se nekakvom droljicom, samo zato što sam sa njom proveo nekoliko lepih sati.

*

Nik shvati da razgovor neće nikud odvesti, pa zato reši da promeni taktiku.

— Prodao sam imanje — mirno reče. — Novac se nalazi u banci. U ugovoru kojeg sam sklopio sa bankom stoji da novac mogu podići samo ja, ali ga može podići i Džesika.

— Toj balavici si dao u ruke novac koji je pripadao nama dvojici? — razbesni se Luk. — Da li si ti normalan? Ili si, mižda očekivao da ću se uhvatiti na taj mamac kao muva na lepak? Ako je to u pitanju, prevario si se, Nik. Imam dovoljno novca. Više nego što ćeš ti ikada imati. Neću nasesti na to.

Nik više nije znao koji i kakav argument da upotrebi da bi ubedio svog brata.

— Razmisli, Luk — pokušao je da apeluje na njegovu savest. — Ti i ja smo odrasli bez roditelja. Zar želiš da se to dogodi i tvom detetu?

Luk je besno prosiktao:

— Govori u svoje ime. Ti si ostao bez roditelja, a ja sam imao već šesnaest godina kada su umrli. Bio sam ti i otac i majka, tebi, blesanu koji je svake noći slinio za mamom! Treba li čitavog života da dadiljam tuđu decu?!

Luk je namerno hteo da isprovocira Nika, na najpodliji moguć način, dirajući u najbolnija mesta u duši, ali je na njegovo iznenađenje, učinak izostao. Nikovo lice je ostalo mirno i nepomično.

Jedan od trojice mladića koji su se kartali sa Lukom pre nego što ih je Nik u tome prekinuo, priđe stolu i upita:

— Ima li nekakvih problema, gazda? Da ga izbacim iz saluna?

— Nisam te zvao, Gregori — prosikta Luk. — Vрати se za šank i popij još jedno piće na moj račun.

Nik podiže jednu obrvu.

— Gazda?

— To su moji momci, i kao što vidiš, spremni su za mene da pođu i u vatru i u vodu.

— Za tebe, ili za tvoj novac? — mirno upita Nik, paleći novu cigaretu.

Luk se isceri:

— Pa, ne mogu se požaliti, u poslednje vreme mi ne ide loše. Zvezde su mi naklonjene. Trenutno se bavim trgovinom zlatnim nakitom. Mogao bih i tebe da uvedem u posao, ukoliko prestaneš da trabunjaš o povratku u Sent Pol.

Nik mu odgovori Džesikinim rečima koje su mu se urezale duboko u pamćenje:

— Ima stvari koje se ne mogu nadoknaditi nikakvim novcem, Luk.

— Nije tačno — cerekao se Luk. — Samo što svaka stvar ima svoju cenu. Nešto je jeftinije, a nešto opet skuplje, ali se ipak sve svodi na no-

vac, dragi moj. Naivan si ako misliš drugačije.

Nik ugasi dopola popušenu cigaretu na stolnjaku ispred Luka, hladno mu odvrativši:

— Ovo je mamac na kojeg se ja neću zalepiti. Više mi se dopada da čitavog života ostanem naivan, nego da postanem dubre kao što si ti.

Naglasivši poslednje reči, Nik se podigao od stola i krenuo prema vratima. Luk ga je pratio do vrata pogledom punim mržnje.

*

Sol je Poveo Nika do jedne poprečne ulice u kojoj se nalazio restoran gde je služena izvrsna hrana, a nije bilo gužve.

Za vreme ručka, ni jedan od njih nije progovorio ni reč. Nik je šarao viljuškom po tanjiru, potpuno nezainteresovan za hranu. Tek kada je Sol obrisao usta salvetom, Nik zaključio uz uzdah:

— Na žalost, Luk je u pravu, neopopravljivo sam naivan. Nadao sam se da je moj brat drugačiji. Trebalo je da znam da vuk menja dlaku, ali ne i čud.

— Na tvom mestu, bio bih veoma oprezan — odvratio mu je Sol. — Tvoj brat je opasniji nego što misliš. A oni tipovi kojima se okružio najgori su ološ.

— Ne znam ni sam šta sam očekivao — nastavi Nik. — U svakom slučaju, nisam očekivao da će Luk tako bezočno lagati kada me sretne.

— Jedno je sigurno, Nik, baka je bila u pravu. Luk te se plaši i neće se smiriti dok te ne ukloni sa svog puta, budi ubeden.

Nik sleže ramenima, ne baš siguran da je njegov prijatelj u pravu.

— Neće morati da me sklanja, skloniću se sam. Nemam želju da još jednom razgovaram s njim. A isto tako, nemam želju ni da ga gledam, pa ćemo otići iz Koker Sitija, odnosno, ja ću ga svakako napusti-

ti, da budem precizniji. Voleo bih da podeš sa mnom.

Sol naruči piće i okrene se svom prijatelju.

— Meni je svejedno koliko ću se zadržati u nekom gradu kao što mi je svejedno u kom pravcu ću poći. Dakle, možeš računati na to da ću poći s tobom. Kada krećemo? Danas?

Nik se počeošao po bradi.

— Ne znam ni sam. Još se nismo pošteno ni odmorili. Baš toliko razloga za žurbu nemamo, Sol. Mogli bismo ostati u gradu još dan — dva, a onda krenuti.

— Izgleda da si zaboravio na koji način je Luk želeo da te eliminiše iz sveta živih?

— Pokušavam da zaboravim — reče Nik suvo. — Pokušavam. Neka to ostane pokopano u prošlosti. Nisam osvetoljubiv kao ti. Ipak, ožiljci koje nosim uvek će me na to podsećati, i jedan deo moje svesti uvek će biti na oprezu, siguran da se nikome na svetu ne može bezrezervno verovati, pa ni svom rođenom bratu.

— Kako ćeš to objasniti Džesiki? — upita ga Sol znatiželjno.

— Ne znam — uzdahnu Nik. — Mislim da još nisam spreman za povratak u Sent Pol. Ne treba da me podsećaš na to, znam i sam da ću kad — tad morati da se suočim s tim i da joj objasnim da ne postoji način da joj vratim Luka.

Ostatak popodneva, mladići su proveli u šetnji gradom i obilaženju okoline. Koker Siti je zaista bio lep grad i nudio je mnogo privlačnih načina da se čovek zabavi.

Iste večeri, Nik i Sol su odlučili da posete jedan drugi salun, koji se zvao »Hitri Džo«, a nalazio se preko puta šerifove kancelarije i pošte.

Uprkos njihovom očekivanju, u tom salunu su, među mnoštvom ljudi, zatekli i Luka, koji je sedeo za stolom pokraj šanka i odmah po njihovom ulasku uočio da su tu. Samo ih je okrznuo pogledom, a onda se

posvetio crvenokosoj, napadno našminkanoj devojci koja mu je sela u krilo.

Solu nije promakao tvrd izraz Nikovog lica, pa ga je upitao:

— Hoćeš li da odemo na neko drugo mesto?

— Nikako. Luk je sigurno shvatio da sam od njega digao ruke, ali ne želim da stekne utisak da bežim od njega, ili da ga se plašim.

— Nisam siguran da je to najpametnije — uzdahnu Sol. — Luk je pred samim sobom već odavno opravdao sve svoje postupke. On se neće pokajati zbog onog što je već učinio. Na ovaj način mu stvaraš prostor za delovanje, a ja nemam poverenja u njegovu miroljubivost. Od njega u najboljem slučaju možeš dobiti kamenicu u glavu, samo ako ga ne držiš neprestano na oku.

— Držaćemo ga na oku — zaključio Nik. — O — o, nevolja na vidiku!

Dvojica od mladića koji su bili Lukovi plaćenici, već su im prilazili, a izrazi njihovih nelepih lica nisu slutili ništa dobro.

*

Jedan od njih dvojice zvao se Gregori, Nik je zapamtio njegovo ime kada mu se Luk bio obratio, a drugi mu je očigledno bio brat. Obojica su bili ridi i veoma pegavi, sa vodnjikavim, bezizražajnim očima i prevelikim ustima, zbog čega su im lica podsećala na žablja.

Bili su nešto niže rasta nego Nik i Sol, ali nisu delovali fizički slabiji. Obojica su, po Nikovom mišljenju, imala nešto podmuklo u izgledu.

Nik se osvrnuo oko sebe, ali nigde nije video trećeg Lukovog plaćenika, koji je izgledom podsećao na ovu dvojicu, osim što je bio znatno viši od njih i nosio retke ride brkove koji su mu padali preko usana. Nik ga je video samo jednom, na kratko, ali mu se njegovo lice urezalo u pamćenje. No, sada ga u salunu nije bilo.

Gregori je prišao Niku, uneo mu se u lice i podigao ruku kao da će ga udariti. Nik se nije ni pomerio, a Gregori je polako spustio ruku na njegov obraz i štipnuo ga kao dečaćica.

— Mislio sam da ste vas dvojica već odavno napustili grad, klinci.

Sol je ćutao, prepustivši Niku da se sam izvuče iz neprijatne situacije. U salunu je vladala gužva, pa niko nije obraćao naročitu pažnju na njih, ali se nekoliko ljudi ipak okrenulo prema njima, namirisavši sukob.

Sol primeti da je Luk napustio salun, praćen crvenokosom devojkom koja mu je visila o mišici. Naravno, ne želi da bude prisutan kada se stvar zakuva, pomisli Sol i obrati pažnju na Nika, koji je mirno sklonio sa lica ružnu, zdepastu ruku pokrivenu crvenim maljama.

— Izgleda da me nisi dobro čuo, klinjo? — Gregori se još više uneo u Nikovo lice, kezeći se i otkrivajući pri tom okrnjene i pokvarene zube.

Nik se malo sagne i zaviri mu u usta dok je ovaj govorio, a zatim zavrti glavom:

— Čudo jedno kako ljudi mogu da trpe ovakvo groblje u sopstvenim ustima, ne čini ti se, Sol?

Mladić je do ušiju pocrveneo od ljutnje, i već je zamahnuo rukom da udari Nika, koji ne samo da ga se nije uplašio i ustuknuo, već je zbijao sprdnju na njegov račun.

Međutim, Koltrejn, njegov brat, uhvati ga za ruku i reče:

— Polako, Gregori! Gazda je rekao da ne želi nikakvu gužvu u salunu.

Koltrejn se zatim okrenuo prema Niku i procedio:

— Od vas dvojice se očekuje da do ponoći napustite grad. Bilo bi bolje da poslušate, ako vam je stalo do zdravlja. Posle ponoći, vaše kože neće vredeti ni koliko vredeti jedan viski u ovom salunu.

— Još ćemo razmisliti o tome — reče Nik hladno, a mladići se udalji-

še i pre nego što je izgovorio poslednju reč.

Sol je zapalio cigaretu, uzdišući:

— Divan susret! Jesam li ti već rekao da mi se njihove njuške nikako ne sviđaju?

— Nije ni trebalo da kažeš — suvo se nasmejao Nik i naručio piće za obojicu. Platilo je i uzeo svoju čašu s pivom, a onda upitao Sola:

— Misliš li i ti da je onaj zvezdonosac za stolom do klavira ovdašnji šerif? Ne bi bilo loše da porazgovaramo s njim.

— Samo izvoli — promrmljao je Sol. — Ja ću te čekati za šankom. Nisam baš zaljubljen u zvezdonosca.

Šerif je upitno podigao pogled kada je Nik stao ispred njega.

*

Ja sam Nik Winston — predstavio se Nik. — Želeo bih da razgovaram sa vama, šerife.

Šerif je pokazao rukom na praznu stolicu za stolom za kojim je sedeo i njegov postariji, prosedi prijatelj u skupom, izvanrednom odelu.

— Moj prijatelj, sudija Volker — kratko reče šerif. — O čemu želite da razgovaramo?

— Sinoć sam sa prijateljem stigao u grad — otpočeo je Nik pošto je seo za sto. — Ja sam brat Luka Vinstona, koji vam je bez sumnje već poznat. Došao sam u Koker Siti sa namerom da ga vratim kući, u Sent Pol, za šta on, izgleda, nije zainteresovan. To je veoma duga priča i sumnjam da bi vas zanimalo da vam je pričam ispočetka.

Šerif je klimnuo glavom, očigledno zainteresovan, kao i sudija Volker koji ga je takode pažljivo slušao.

— Uglavnom, shvatio sam da ne mogu naterati svog brata da promeni mišljenje i pođe sa mnom — nastavi Nik. — Međutim, moj prijatelj i ja smo nameravali da ostanemo u Koker Sitiju još nekoliko da-

na, bez namere da izazivamo bilo kakve neprilike.

Šerif ga je prodorno pogledao i rekao dubokim, grlenim glasom:

— U redu, Nik. Ne mogu vam zabraniti da ostanete u Koker Sitiju onoliko koliko vam to odgovara, sve dok imate novac da platite hotelski smeštaj dok niste u sukobu sa zakonom. U čemu je problem?

Nik uzdahnu:

— Moj brat je iznajmio neke mladiće, trojica ih je. Jedan od njih se zove Gregori. On i još jedan malčas su razgovarali sa nama i lepo nam objasnili da bismo nas dvojica bili mnogo pametniji ukoliko do ponoći napustimo grad, pošto posle ponoći naše kože više neće vredeti ni koliko jedan viski u ovom salunu. To su doslovno njihove reči, šerife.

Šerifovo lice je imalo zabrinut izraz kada je rekao:

— Braća Horn: Gregori, Koltrejn i Dejvid. Mladiću, ti i tvoj prijatelj možda i ne tražite neprilike, ali ćete ih sasvim sigurno izazvati ukoliko stanete na put braći Horn.

Sudija Volker se umeša u razgovor:

— Zar nikada niste čuli za Dejvida Horna, mladiću?

Nik je odmahnuo glavom. To ime mu nije govorilo baš ništa.

— Toj trojici se prosto ne može stati na put — produži sudija, nudeći Niku debelu, mirisnu cigaru koju je ovaj odbio. — Ja sam ih lično već sijaset puta strpao iza rešetaka, ali se nikada nisu opametili. U svako doba su spremni da zapodenu kavgu, tučnjavu ili podvalu bilo kakve vrste. Najopasniji od njih je Dejvid, kojeg smatraju jednim od najbržih revolveraša na Zapadu. Braća Horn kao da su se primirila otkako ih je Lukas Winston unajmio, pa se ni njemu ni njima nema šta zameriti, do sada. Čak mi se učinilo da bi to ortaštvo na braću Horn moglo pozitivno uticati, pošto Lukas očigledno ima smisla za trgovinu, a za to je zainteresovao i njih trojicu.

— Znači li to da mi treba do ponoci da napustimo Koker Siti? — upita Nik kojem je ovo držanje govora pomalo išlo na živce.

— Nisam to rekao — trže se sudi-ja. — Ali mislim da to i nije tako loša varijanta, pogotovo ako ti i tvoj prijatelj nemate neke jake razloge koji bi vas zadržavali u gradu.

— Šta nam vi preporučujete? — upita Nik šerifa za mišljenje. — Mislite li i vi da nas dvojica treba da napustimo grad?

Serif nije skrenuo pogled.

— Ovo je slučaj u kojem, za sada, za mene nema posla. Mogu ih držati na oku, ukoliko to vama dvojici nešto znači. U hotelu ste na sigurnom. Sve dok ne postoji prekršaj zakona, ne vidim razlog da intervenišem.

— Razumeo sam — kratko reče Nik i, pozdravivši se sa obojicom, vrati se za šank.

*

Ni Lukas ni braća Horn nisu se nalazili u salunu. Nik i Sol su u kratkom razgovoru zaključili kako je vrlo verovatno da ih negde čekaju u zasedi, kako bi izazvali kavgu prilikom njihovog povratka u hotel.

Jedna od dve devojke koje su zadržavale Sola prethodne noći, mazno se zalepila za njega:

— Šta predlažeš za večeras, lepote?

— Baš ništa — odbrusi joj Sol. — Večeras mi nije do provoda.

— Ovo se pretvara u rat nerava — promrmľajao je Nik. — Čini mi se da postajemo nervozni, samo zato što ih nemamo na oku. Ali, nemaju ni oni nas, pa smo na istom. Ukoliko su nam stvarno postavili zasedu, pustićemo ih neka se malo prže na tihoj vatri. Predlažem da ostanemo u salunu bar još sat vremena, a zatim da se iskrademo i sporednim ulicama odemo do hotela. Hotel ima i stražnji, pomoćni ulaz, tako da se možemo uvući neopaženi.

Nik i Sol su odigrali nekoliko partija pokera za jednim od stolova, očekujući da će se Luk ili neki od braće Horn vratiti, ali se to nije dogodilo.

Pošto su platili piće, napustili su salun kroz zadnji izlaz koji je vodio u neosvetljeno dvorište.

— Nisam navikao da se skrivam i bežim — negodovao je Sol, preskočivši nisku ogradu.

— Ni ja — odvrati mu Nik tiho. — Ipak je bolje da ne izazivamo sudbinu. Braća Horn sigurno poznaju grad kao svoje džepove. Nismo u najpovoljnijem položaju za iskušavanje sreće.

Obojica su se kretali tiho i gipko poput mačaka, i nakon desetak minuta skrivenog kretanja kroz noć, obrelili su se u polumračnom hotelu.

Sol je šapnuo Niku da ga čeka skriven ispod stepeništa, a sam se odslučao do hola, gde je za pultom dremao golobradi dečak koji je radio na recepciji.

Tiho su se penjali stepeništem na sprat gde su se nalazile njihove sobe.

Sol objasni:

— Dečak mirno dremucka, što je najbolji znak da nam u hotelu za sada ne pretili nikakva opasnost. Da je primetio nekog od braće Horn da nas čeka u hotelu, mladić bi se sada preznojavao, a ne bi mirno dremao.

— Ipak treba biti oprezan, Sol. I nas dvojica smo se u hotel uvukli tako da nas nije primetio. To je mogao učiniti i neko drugi, zar ne?

U sobe su ušli veoma oprezno i ne paleći svetlo, površno ih pregledali. Nije bilo uljeza, ni zasede u sobama.

— Dobrodošlika je izostala — tiho se smeđao Nik. — Možda su samo hteli da nas zaplaše, Sol. Možda uopšte nemaju na umu zasede i slične gluposti. Mada, kada razmislim o onome što sam čuo od šerifa i sudije, ne mogu imati baš lepo mišljenje o njima. Da li ti nešto govori ime Dejvid Horn?

Sol tiho zviznu.

— Dejvid Horn je jedan od njih trojice? Koji?

— Onaj treći, kojeg nismo videli večeras. Ima retke slabe brkove i nimalo lepše lice od svoje braće. Čuo sam da mnogi misle kako je on jedan od najbržih revolveraša Zapada.

— Dobro si čuo — uzdahnu Sol. — O njemu se raspredaju najrazličitije priče. Đavo bi ga znao šta je od svega toga tačno, ali nema sumnje da je već mnoge poslao na mesno groblje. Kažu da je u stanju da pogodi muvu u letu.

— Muvu u letu? — začudi se Nik. — Zašto nikada nismo pokušali to da izvedemo i nas dvojica?

*

Nik i Sol su se bacili na posao. Sada su oni pripremali zamku za potencijalne posetioce koji bi mogli navratiti u njihove hotelske sobe tokom noći.

Svaki od njih je na svom ležaju napravio gužvu od posteljine, nastojeći da toj gužvi da izgled ljudskog tela.

— Moramo požuriti — reče Sol proverivši Nikovu postelju i zaključivši da je posao dobro urađen. — Ponoć je već prošla. Ne verujem da će nam Dejvid Horn doći u posetu, mislim da je on ipak malo iznad tog nivoa, sudeći po onome što sam čuo o njemu, ali čovek nikada ne može biti siguran.

Sol je potapšao Nika po ramenu i otišao u svoju sobu, gde se sakrio u orman, ostavivši pritvorena vrata kako bi uočio nepozvanog gosta pre nego što se dogodi obratno.

Nik je ostavio širom otvorena vrata između njihove dve sobe, i sklupčao se između njih i ormara koji se nalazio u njegovoj sobi.

Otpočelo je mrtvo čekanje, u kojem ni jedan od njih dvojice nije puštao ni glasa. Nik je nakon nekog vremena pozeleo da zapali cigaretu, ali je znao da bi time otkrio svoj

položaj. Jedna cigareta bi ga mogla stajati glave.

Prošlo je više od dva sata pre nego što je Nikov izoštreni sluh registrovao prvi sušanj. U prvi mah, učinilo mu se da je šum stigao iz Solove sobe, i već je zaustio da upozori Sola da ostane miran. Kada je primetio senku na prozoru koji je bio širom otvoren.

Nikovo iznenađenje je bilo tim veće što nije očekivao da napad usledi kroz prozor, pošto se soba nalazila na spratu.

Za tren oka, uz prigušen, tup šum, u njegovoj sobi se našao čovek, čiju je siluetu na mesečini Nik sasvim jasno video. Nadneo se nad Nikovu postelju, a zatim je podigao ruku u kojoj je bljesnula oštrica dugačkog bodeža.

Tek kada se ruka uz snažni zamah spustila na ležaj, Nik je munjevito skočio i upalio svetlo.

— Ruke uvis! — uzviknuo je, čvrsto držeći revolver. Koltrejn je, iznenada zaslepljen, iznenađen na delu, nasumce bacio bodež koji je prosvirao pokraj Nikove glave i zabio se u orman iza Nikovih leđa.

Nik je skočio poput pantera, i snažnim udarcem drške revolvra po Koltrejnovoj glavi, oborio svog napadača koji se skljkao bez svesti na ležaj.

U međuvremenu, iz Solove sobe se začuo pucanj, a zatim glasno komešanje, praćeno stenjanjem i povcima.

— Sol? — zabrinuto uzviknu Nik, skrećući pogled sa Koltrejna koji je ležao izvrnutih očnih jabučica na njegovom krevetu.

— Sve je u redu, Nik — oglasio se njegov prijatelj. — Baš kao što sam i očekivao, ptice su same doletele u kavez. Gregori i Koltrejn. Znao sam da nećemo imati čast da nas poseti i Dejvid Horn.

— Ti kao da si razočaran? — primeti Nik, još uvek ne napuštajući svoju sobu, tražeći konopac kojim

bi mogao vezati Koltrejna koji je bio u nesvesti.

Za tren oka, obe sobe su bile pune znatizeljnih ljudi koje je privukao pucanj. Dvojica od braće Horn bili su vezani jedan uz drugog kada je u hotel stigao šerif, nimalo iznenađen tokom događaja.

— Vesela noć — otelo mu se sa usana kada mu je Nik pokazao isecene čaršave sa svoje postelje, kao i bodež zabijen u orman. — Luda sreća što nisi bio umotan u taj čaršav, mladiću.

— Bojim se da je to daleko od sreće — gundao je Nik. — Šta će biti s njima?

— Zaslužili su posebnu pažnju — nasmejao se šerif. — Sudija Volker će biti oduševljen. Već odavno nije imao slučaj pokušaja mučkog ubistva na spavanju, motivisanog koristoljubljem.

— Koristoljubljem? — zbuni se Nik. — Ali...

— To je jedini motiv koji mi je pao na pamet — šeretski se nasmejao šerif, a zatim je uzeo bokal pun vode koji je stajao na umivaoniku, i svu sadržinu bokala sasuo na glave braće Horn. — Ustaj, lenjivče!

Ovo je bilo upućeno Koltreju, koji je zatreptao, pokušavajući da se snađe i shvati šta se dogodilo.

— Na noge! — reče šerif, mašući revolverom iznad njihovih glava. — Valjda ne misliš da ću te nositi do zatvora?

*

Prošlo je gotovo pola sata dok se ljudi nisu razišli na spavanje, i tek tada su Nik i Sol na miru seli i zapalili cigarete. Nik huknu:

— Kakva noć! Da je čekanje potrajalo još samo pola sata, mislim da bih se ukočio na podu. Moram ti priznati da nekako ipak nisam očekivao da će nas napasti na spavanju.

Sol je otpuhnuo dim prema tavanici, rekavši:

— Mogla je to biti naša poslednja noć u ovom hotelu i na ovom svetu. Misli na to.

— Ko je pucao? Ti?

Sol je odmahnuo glavom.

— Gregori se uspaničio kada se u tvojoj sobi upalilo svetlo uz buku koju si podigao onim svojim »Ruke uvis«. Izgledalo je kao da pljačkaš banku. Uplašio se i ispalio metak bez veze. Prosto se zbunio, stajao je, držeći u jednoj ruci revolver, a u drugoj nož, ne shvatajući šta se događa. Pre nego što je shvatio da nisam u krevetu, zaskočio sam ga s leđa, izletevši iz ormana kao da sam pao s neba. Preostalo mi je samo da ga razoružam i vežem.

— Oh, samo?! Mogu da zamislim. Verovatno je stajao skamenjen kao nestrpljivi mladoženja pred oltarom.

— Dosta priče — nasmejao se Sol. — Mrtav sam umoran. Možemo mirno spavati bar do podneva, za noćas je bilo dosta poseta.

Međutim, čak ni pošto je svanulo, Nik još uvek nije mogao da zaspi. Želeo je u sebi da otkrije silu koja ga je sprečila da napusti grad zauvek, izbegavajući nevolje. I želeo je da može shvatiti svog brata koji je poslao plaćenika da ga ubije na spavanju.

Sol se potpuno opustio, siguran da im te noći ne preti više nikakva opasnost, i već odavno hrkao u svom krevetu kao da se ništa neoobično nije događalo samo sat ranije.

Svitalo je, kada se Nik upitao šta bi bilo ispravno, da li da napusti grad ujutro, ili da ostane i jednom zauvek sa Lukom razjasni sve suko-be. Nije znao odgovor na to pitanje, obe varijante su bile za njega gotovo nepodnošljive. Našao se u dilemi koju nije mogao savladati.

Konačno je, u zoru, zaspao izmoren i izmučen, pomišljajući da će biti najbolje da konačnu odluku done-se tek pošto se ispava.

Niku se činilo da je spavao samo nekoliko minuta, a sunce se već nalazilo u najvišoj tački svog puta preko neba. Sol je razgrtao zavese, budeći ga:

— Pošto sam slučajno živ, druškanе, osećam da sam i gladan. Ukoliko ne ustaneš za dva minuta, odlazim na ručak bez tebe.

Nik se uspravio na krevetu i protegao se. Košulja u kojoj je spavao bila je sasvim izgužvana.

— Sačekaj bar da promenim košulju — rekao je zevajući. — Bar ne moram da se brijem to mi je olakšavajuća okolnost. U svakom slučaju, stalo mi je da dobro izgledam, Sol. Krajnje je vreme da poslednji put porazgovaram s Lukom i da se naši putevi konačno razidu zauvek.

Sol suvo primeti:

— Nisam siguran da je moguće da se ti i tvoj brat razidete u miru.

— Hoćemo, razići ćemo se — ubedljivo reče Nik. — Želim još danas da odem iz Koker Sitija, pre nego što se dogodi nešto zbog čega bih kasnije zažalio.

— Videćemo — sumnjičavo promrmlja Sol. — Nadam se da će biti tako kako ti kažeš.

Nakon ručka, koji nije prijaio ni jednom od njih dvojice, mada je hrana bila veoma ukusna, Nik i Sol su se uputili u »Plavu pticu«. Salun je bio prazan.

Seli su za jedan od stolova i, nakon što im je barmen doneo pivo, zapalili cigarete. Sol je, da bi prekratio čekanje, iz džepa izvadio špil karata.

Nije prošlo ni pola sata, kada su u salun ušli Luk i Dejvid Horn, prišli njihovom stolu i seli, bez pozdrava.

— Mislim da sam vas upozorio još sinoć da bi bilo bolje da napustite grad — prosiktao je Luk, gledajući svog brata ravno u oči.

— Možda nismo dobro razumeli — nezainteresovano reče Nik, glu-

meći naivnost. — Da si nam to sam objasnio, možda bismo i razumeli, Luk. Ali, ti si poslao one dve budale koje frfljaju, i stvarno ih nismo mogli razumeti.

Dejvid Horn je iznenada zgrabio Nika za okovratnik, procedivši:

— Pokaži malo više poštovanja prema mojoj braći, kojote! Još juče je trebalo da te ucmekam kao bubabu, ali me je Luk sprečio u tome. Možeš da mu zahvališ što si još živ, ali to nećeš biti još zadugo, ako nastaviš ovako da se ponašaš.

Nik mirno skloni njegovu ruku sa svog okovratnika i gadljivo reče:

— Tebe nisam ništa pitao, druškanе. I molio bih te da ubuduće ne otvaraš svoja smrdljiva usta, ukoliko te to izričito ne zamolim.

U Dejvidovoj ruci se istog časa stvorio revolver, ali ga je Sol munjevitim udarcem sprečio da puca.

Luk se široko osmehnuo, raširivši ruke kako bi smirio situaciju. Slatkim glasom je rekao:

— Nema potrebe da vredate jednog drugog, momci. Dejv, nema razloga da se žestiš. Nik će ti se lepo izvinuti.

Nik se podsmešljivo nasmejaio, dok je Dejvid gotovo podivljao, izgubivši kontrolu nad sobom:

— Ovo se može sprati samo krvlju, i to njegovom.

Nik je dobro znao šta to treba da znači. Hladno je rekao:

— Stojim ti na usluzi, tvore.

Dejvid Horn je ključao od besa, što nije bio njegov običaj. Niko ga do tada nije tako isprovocirao kao taj mladić, koji je bio brat njegovog gazde. Ipak, na ulicu je izašao sigurnim korakom, bes se u njemu stišavao. Bio je duboko ubeđen da će ovaj dvoboj za njega biti lak posao, pošto je smatrao da mu niko nije dorastao kada je u pitanju revolver.

Dejvid Horn ni izbliza ne bi bio tako siguran u ishod dvoboja, da je ikada čuo za neobični ribolov kojim se Nik mesecima bavio proteklog leta.

Bez žurbe, kao da se odigrava nešto konačno, ali normalno, sva četvorica su se našli na ulici. Nik je zakoračio u duboku prašinu mirno i staloženo, kao da je to činio već bezbroj puta u životu.

Sol Trent i Lukas Vinston su ostali na tremu ispred saluna, udaljeni jedan od drugog samo nekoliko koraka. Sol primeti da su se i obližnji tremovi vrlo brzo ispunili publikom. Predstojeći dvoboj kao da se osećao u vazduhu, a tu predstavu niko nije želeo da propusti. Čak je i barmen izašao iz saluna, u želji da bude svedok dvoboja kojeg će kasnije moći prepričavati posetiocima saluna.

Sol se malo umirio kada je na jednom od obližnjih tremova ugledao šerifa. Sama šerifova prisutnost je garantovala da će borba između Nika i Dejvida biti poštena.

Šerif je odmah shvatio šta se dešava, kao što je shvatio i to da ne može sprečiti ovaj obračun. Ipak, bilo mu je žao Nika, koji nije imao nikakvih šansi protiv brzog, iskusnog Horna.

Zbog toga je doviknuo:

— Deset koraka svaki! Bez prijava trikova!

Ni Dejvid Horn, a ni Nik, nisu pogledali u šerifovom pravcu. Gledali su jedan drugog u oči, suočeni sa smrću. Samo su kratko klimnuli glavom, kako bi šerifu dali na znanje da su ga čuli i shvatili šta je želeo da kaže.

*

Sol bi bio dao sve na svetu da je u tom trenutku mogao biti na Nikovom mestu. Dvoboj sa Dejvidom Hornom, za njega je bio pravi izazov. U sebi se zaklinjao da će već za nekoliko minuta i sam stati pred Dejvida Horna, ukoliko Nik izgubi dvoboj.

U trenutku kada su se Nik i Dejvid okrenuli leđima jedan prema drugom, Solov pogled se susreo sa

Nikovim, i Sol shvati da nema mnogo razloga da se plaši za svog prijatelja.

Nik nije bio uplašen, čak ni nervozan. Ipak, svaki mišić Solovog tela bio je napet poput strune, kao da je on sam učesnik dvoboja, a ne samo posmatrač.

Koraci kojima su se protivnici udaljavali jedan od drugog, odvijali su se u mrtvoj tišini. Vreme kao da je stalo, niko od posmatrača se nije pomerao.

Kada je napravio i poslednji, deseti korak, Dejvid Horn se brzo okrenuo prema svom protivniku i na njegovim usnama je zatitrao pobedonosni osmeh: okrenuo se za trenutak brže od Nika, i u njegovom srcu nije bilo ni traga sumnje da će i ovog puta, kao i toliko puta do tada, iz dvoboja izaći kao pobednik.

Međutim, osmeh na njegovom licu je zamro, kada je Nik, brzinom koju nije bilo moguće uočiti prostim okom, potegao oružje iz kojeg je istog trenutka zagrmelo.

Dejvid Horn nije stigao da ispali metak. Nije imao vremena čak ni da shvati da se našao protivnik koji je bio brži, mnogo brži od njega. Njegova svest se ugasila u trenutku kada je iz rane koja se nalazila na sredini njegovog čela, šiknuo mlaz krvi, i kada se njegovo telo bezglasno srušilo u prašinu na putu.

Još nekoliko trenutaka, vladala je samrtna tišina, a tada je Sol krajičkom oka uhvatio pokret, kojeg kao da je očekivao.

Mnogo puta ranije, u mislima je već bio u ovoj situaciji koja se upravo odigravala, i znao je da ne sme da reaguje, mada je to mogao. Bio je siguran da je upravo to momenat kada je bio prinuđen da bira između prijatelja i njegovog prijateljstva. Nik mu nikada ne bi oprostio kada bi ubio njegovog brata, bez obzira što bi se to dogodilo neočekivano, neplanski, i iz želje da zaštiti njegov život.

Samo nekoliko trenutaka nakon što se Dejvid Horn mrtav srušio na-

uznak, pre nego što se iko od prisutnih i pomerio, u ruci Luka Vinstona se stvorio revolver. Bez trunke oklevanja, Luk je pucao u svog brata, sa čvrstom namerom da ga nepošteno ubije.

Odjeknuo je pucanj i Nik se okrenuo brzinom vetra. Iz njegovog desnog ramena je potekla krv i začas natopila tanku košulju. Njegov blistavi revolver sa koštanom drškom, koji je do tada ležao u ruci, pao je u prašinu.

Sol se gotovo trgao kada je u tom momentu uhvatio Nikov pogled. Bio je to pogled pun mržnje. Izgledalo je da se sve dešava van njegove volje i svesti, kao da nije bio svestan ničega oko sebe, osim činjenice da njegov brat želi da ga ubije.

Niko od prisutnih nije mogao imati tako brzo oko da bi mogao primetiti kada i kako je Nik levicom potegao revolver iz nisko obešene futrole. Shvatili su samo da je odjeknuo još jedan pucanj, a tada se razlegao bolni jauk, koji se pretvorio u zapomaganje.

*

Moja ruka! — cvilio je Lukas Vinston, na čijoj šaci se nalazila gadna rana. Tačno po sredini, dlan mu je bio probušen. — Smrdljivi paco-ve, probušio si mi ruku! Aaaaa...

Nik je zatresao glavom, kao da se probudio iz dubokog mamurnog sna. Nepomično je stajao nasred ulice, dok je šerif mirnim koracima došao do Luka koji se savijao na tremu, i rekao:

— Gregori i Koltrejn će dobiti društvo. Uhapšen si, druškane. A vi možete da se razidete, zabava je gotova.

Međutim, ljudi nisu prestajali da pristižu sa svih strana. Svi su hteli da čuju kako je nastradao brzi, legendarni Dejvid Horn, i da vide onog ko ga je ubio. Među prvim, na ulici se našao pogrebnik, koji je

već za nekoliko trenutaka uzimao meru upokojenog Horna.

Nikovo lice je izgubilo svaku odlučnost. Izgledao je sasvim zbunjeno, poput kakvog dečaka. Prišao je šerifu, ne znajući šta da kaže ili učini.

— Stvar je jasna, momče — reče šerif klimnuvši glavom. — Pošten dvoboj i jedno ranjavanje u čistoj samoodbrani. Nisam znao da si toliko brz.

Šerif je zatim podigao Luka koji je i dalje cvilio, i zabivši mu revolver u rebra, poterao ga ka zatvoru.

— Ne napuštaj grad, momče — dobacio je Niku preko ramena. — Sutra ćemo održati suđenje.

— Mislim da mi je potrebno jedno piće — reče Nik Solu i zajedno su ušli u salun. Salun je čitavog tog dana bio pun i svi su pričali samo o tome kako je mladi revolveraš hladno pogledao smrti u oči i ubio Dejvida Horna, brzog toliko da je mogao pogadati muve u letu.

Toj priči, ništa se nije moglo dodati ili oduzeti.

— Kroz nekoliko nedelja, kada nas dvojica već budemo daleko od Koker Sitija, ovim krajem će sasvim sigurno kružiti priča o tebi — reče Sol i ispi dupli viski u jednom dahu. — Ubistvo Dejvida Horna će postati legenda, a ti ćeš biti deo nje.

— Ne lupaj — prekinuo ga je Nik. — Muči me to što moramo ostati u gradu. Hteo sam još danas da odem iz ovog glupog mesta.

Sol se nasmejao:

— Pa kad smo već tu, hajde da vidimo da li je neko raspoložen za partiju karata.

Čitave večeri, neumorno su igrali poker, gotovo neprestano dobijajući, dok su braća Horn, koji su ostali na životu, kao i Lukas Vinston, u zatvoru očekivali suđenje.

Kasno te večeri, kada su se vratili u hotel, Sol reče:

— Danas si ulovio dve najkrvoločnije pastrmke koje se mogu zamisli-

ti. Prema njima, sve ostalo će ti izgledati kao luk i voda.

*

Suđenje je trajalo kratko, pošto sudija Volker nije obraćao mnogo pažnje na izjave optuženih i svedoka, držao se činjenica i dokaza.

— Ovakvo suđenje još nisam video — promrmljao je Sol kada je sudija objavio da je presuda doneta.

Sudija Volker je pročitao grlo i rekao:

— Gregori i Koltrejn Horn osuđeni su na po pet godina zatvora, a isto tako i Lukas Vinston. U sva tri slučaja, u pitanju je bilo to što su optuženi pokušali ubistvo, s tim što je jedan od optuženih, Lukas Vinston, ranio žrtvu.

— Do davola, samo ga je okrnulo u rame — protestovao je Luk. — Zašto se i njemu ne sudi, ja sam prošao mnogo gore, on je meni probušio šaku! Njega treba osuditi, Nikolasu Vinstona, koji je izdao belce i udružio se sa Sijukcima...

— Začepi! — kratko reče sudija, pogledavši ga preko naočara. — Sva trojica optuženih biće prebačeni u zatvor u Solt Lejk Siti. Lično ću poslati zahtev da kazna ne bude preinačena i smanjena. Suđenje je završeno!

— Žaliću se državnom sudu! — vikao je Luk, kojeg su dvojica šerifovih pomoćnika odvodili natrag u ćeliju. — Svi ćete mi platiti za ovo!

Nik nije osećao ništa, osim olakšanja što se konačno oslobodio more koja ga je mesecima pratila. Ni malo nije žalio svog brata koji je osuđen na pet dugih godina robije.

Ljudi su se razilazili iz sudnice, zadovoljni presudom sudije Volke-
ra. Nik je shvatio svu težinu presude tek kada je pored njega prošao Koltrejn Horn, takođe vođen šerifovim ljudima.

Zastao je ispred Nika i tiho rekao:

— Ti si mrtav čovek, Vinstone. Živeću za dan kada ću te ponovo sres-

ti i osvetiti Dejvida. A ti ćeš živeti još pet godina, ili manje od toga. Razmislijaš o tome.

Stražari su ga tada odveli, ali je u Nikovim ustima ostao ukus gorčine. Vreme kroz pet godina, za njega je predstavljalo daleku budućnost, ali ipak nije bila prijatna pomisao da je stekao trojicu doživotnih neprijatelja, koji će ga tražiti i pod zemljom i pod vodom. Najgore od svega bilo je to što je jedan od te trojice bio njegov brat.

Ispricao je Solu nešto o tome, ali je Sol, kao i uvek, bio praktičan:

— Nema svrhe gledati tako daleko u budućnost, Nik. Ja mislim da je sve ispalo dobro: njima trojici je mesto u zatvoru i to je u redu. Mislim da bi bilo mnogo gore da si ubio Luka, kako sam ja očekivao. Čitavog života bi te proganjalo to saznanje. Nije teško oduzeti čoveku život, teško je kada je to neko koga si voleo.

— Ko zna šta je najbolje — uzdahnu Nik. — Potpuno sam siguran da nisam želeo da ubijem Luka, na kraju krajeva, to i nisam učinio, a sada se pitam nije li ipak trebalo to da učinim.

— Ne vredi lupati glavu s tim — odmahnuo je Sol. — Kada putuješ?

— U nedelju — reče Nik. — Kočijom, pravo do Sent Pola. Već sam platio karte. Želim da ti pokažem svoj grad.

— Ili Džesiku? — nasmejao se Sol.

*

Pre nego što su krenuli na put, Nik i Sol su u potpunosti promenili garderobu. Nik je za sebe odabrao crno kožno odelo, koje mu je stajalo kao saliveno, i isti takav šešir.

Sol se obukao sasvim drugačije, kupio je visoke čizme u koje je uvukao široke pantalone, a ove su bile u kompletu sa komotnom jaknom i tamnom košuljom.

— Prava gospoda — smejali su se, posmatrajući jedan drugog.

Sol se odjednom uozbilji:

— Hteo sam nešto da te pitam, Nik.

— Pa, pitaj.

— Sada, kada znaš da se Luk neće vratiti Džesiki, bar ne u sledećih pet godina, da li možda pomišljaš da zasnuje porodicu?

Nik je uzdahnuo.

— Još nisam siguran — iskreno reče. — Onda... kada sam stao oči u oči sa smrću, nisam osetio nikakav kockarski žar, kako si ti to opisao. Bilo mi je svejedno, kao da sam i dalje lovio pastrmke u Dalapu. Dejvid Horn je za mene bio u tom trenutku samo jedna velika pastrmka, ništa više. Ne bih voleo da nastavim tim putem, Sol. Čini mi se da je u mom životu bilo dovoljno ubistava i smrti.

— Hteo sam da znam da li se vraćaš Džesiki — reče Sol. — Jer, u tom slučaju, ja sam ti suvišan.

— Ne mislim da joj se vraćam. Samo osećam dužnost da je vidim i ispričam joj šta se dogodilo. Ne znam kako će se to završiti i ne mogu ti to reći sada. Svejedno, nisi mi suvišan, idemo zajedno.

— U redu, idemo zajedno — reče Sol.

Sutradan ujutro, ukricali su se u veliku kočiju u kojoj je, osim njih dvojice, bilo još šestoro putnika. Za kočijom su kaskali njihovi konji.

Nekoliko puta se kočija zaustavljala na po nekoliko sati ili čak celu noć, u različitim gradovima na koje su nailazili na putu.

*

Kada je kočija, nakon dugog putovanja, konačno stigla u Sent Pol, iz nje su izašla dva putnika koje niko u gradiću nije poznavao. Nik se ogledao oko sebe, prepoznavajući lica koja je gledao godinama, ali se niko od njih nije osvrnuo za visokim bra-

datim čovekom u crnom odelu, koji je, ako se može suditi po nečijem izgledu, nesumnjivo bio revolveraš, i delovao pomalo zastrašujuće.

Nik i Sol su uzjahali svoje konje i krenuli ka farmi Džesikinih roditelja.

— To su prijatni, jednostavni ljudi — objašnjavao je Nik. — Kod njih sam uvek bio dobrodošao, uvek su bili spremni da pritegnu u pomoć. Nisam siguran da će me i ovoga puta tako dočekati. Sada mi se stvari čine drugačijim nego kada sam odlazio odavde. S njihove tačke gledišta, možda sam ja izneverio njihovu kćer isto koliko i ona mene.

Ubrzo su stigli do farme, gde su Džesikini roditelji, Bili i Meri, brali jabuke u voćnjaku. Kada su primetili da imaju posetioce, ostavili su posao i krenuli prema njima.

Nik i Sol su vezali konje za direk pokraj bunara i tu sačekali domaćine.

— Bili! Meri! Vratio sam se! — radosno reče Nik. — Gde je Džesika?

Bili mu je pružio ruku, a zatim ih pozvao da uđu u kuću. Iz njegovog ponašanja se moglo zaključiti kako se trudi da bude srdačan, ali je Nik odmah shvatio da nešto nije u redu.

— Sedite — zamolila ih je Meri, očuvana pedesetogodišnjakinja, čije su oči bile podbule kao kod alkoholičara.

Nik je nije pamtio takvu, podbulu i raščupanu. Meri je uvek bila žena koja je držala do svog izgleda.

— Šta se dogodilo? — upita je pošto je seo za sto za kojim je vodio svoj poslednji razgovor sa Džesikom.

— Džesika je umrla na porođaju — tiho reče Bili, koji kao da se ni sam nije pomirio sa tom činjenicom. Zatim je primetio kako se oči njegove žene, nekada tako lepe, sada ponovo pune suzama, brzo reče: — Još nas nisi upoznao sa svojim prijateljem, Nik. Jedva sam te prepoznao. Mnogo si se promenio.

— Sol Trent — predstavio se Sol.

— Žao mi je, gospodine i gospodo. . . zbog gubitka vaše kćeri.

Meri je progutala suze i rekla:

— Tako smo nesrećni, Nik. Tvoj brat joj je došao glave. Sa svim smo mogli da se pomirimo, sa sudbinom, sa vanbračnim detetom, sa svim, samo ne sa njenom smrću. Ona nije to zaslužila, Nik, nije bila tako pokvarena. . .

— Znam — reče Nik. — Verujte mi da se tek sada zaista kaajem što nisam ubio tog kućinog sina.

— To ne bi ništa promenilo — reče Meri. — To je ne bi vratilo u život, kao ni njenu bebu. Ne bih se osećala bolje da znam da je i on mrtav.

— Mogu li nekako da pomognem?

Bili je odmahnuo glavom.

— Niko ne može, Nik. Svako nosi svoju sudbinu, kao davolji pečat kojeg niko ne može skinuti, ni sam Bog. Život uvek ide dalje, i svako ide svojim putem, bez obzira šta da se dogodi. Ostaje nam samo da se nadamo da onaj ko uređuje stvari na ovom i onom svetu, zna šta radi. Ko smo mi da o tome sudimo?

Zaista, ko smo, upita se Nik, pomislivši kako čovek malo zna, mada mu se ponekad čini da drži ne samo svoju, već i sudbinu drugih ljudi u svojim rukama.

— Vreme je da krenemo — reče Nik Solu i svojim domaćinima, koji ih nisu zadržavali.

*

Kuda ćemo sad? — upita ga Sol dok su jahali prema gradu.

— Ne znam — uzdahnu Nik. — Nisam očekivao da ću u Sent Polu naići na ovakvu situaciju. Još sam

zbunjen, još ne mogu da poverujem da Džesike više nema. Voleo sam je godinama, ljubavlju koju bih poklonio roditeljima, da sam imao, bratu, da je zasluživao, sestri koja nikad nije rođena, ljubavnici. . . Bio sam tako pun planova, maštao sam o porodici. Na kraju, uvek se ispostavi da čovek ništa ne može planirati, planovi se uvek izjalove iz ovog ili onog razloga.

— U redu — reče Sol zaustavivši konja. — Da se napijemo? Možda ćeš isterati to iz tebe.

— Možda.

Nakon nekoliko sati, u jednom od saluna u Sent Polu, Nik i Sol su ispijali drugu bocu viskija, očigledno već pripiti.

— Uzećemo i jednu za put — reče Sol, čije su se oči opasno caklile. — Krećemo još noćas. Ovaj grad loše utiče na tvoje raspoloženje.

Nik je zamišljeno gledao u nekom samo njemu poznatom pravcu, kada ga je upitao:

— Sol, kuda odlaze oni koje smo voleli? Baka Katarina, moji roditelji, Džesika? . .

— Nemam pojma — reče Sol, ravnodušan prema Nikovom filozofskom raspoloženju. — Ne znam čak ni kuda ćemo nas dvojica krenuti noćas.

— Bacaćemo novčić.

— Novčić ima samo dve strane, Nik.

— Moraćemo izmisliti novčić sa četiri strane — huknu Sol. — U međuvremenu, ići ćemo onamo kuda nam padne na pamet.

Tačno u ponoć, dva čudna prijatelja sa mnogo viskija u svojim vena-
ma, zauvek su napustili Sent Pol. Pevali su neku staru pesmu o usamljenosti revolveraša.

K R A J

KIŠA, DEVOJKA I GROB

Gospoda Durand je prihvatila moju mokru kabanicu i odmah ju postavila da se suši. Pokazala mi je rukom na unutrašnjost postaje, da uđem.

— Imamo neugodne goste — rekla mi je i glasno uzdahnula, umorna od svog načina života. — Došli su još prepodne i nisu se ni pomakli od stola. Samo piju.

Bračni par Durand već dugo se brinuo za ovu malu postaju. Znao sam ih kao vredne i poštene ljude. Rado su pomagali svakome kome je pomoć bila potrebna. No, ponekad su nailazili momci koji nisu znali ceniti njihovu dobrotu.

Ušli smo u veliki hol koji je istovremeno bio i kuhinja i trpezarija.

Odmah sam video grupu od pet kaubojica, koji su smetali gospodi Durand.

— Pogledajte ih, molim vas — žalila mi se gospoda, govoreći mi prigušenim glasom.

Zastali smo uz malu policu s nekoliko vrsta pića. Stari Nik Durand je točio novu turu pića za već pripite kauboje. Okrenuo se, ostavio piće i srdačno se pozdravio sa mnom.

— Kako ste, mladi prijatelju? — upitao me uvek ljubazni starac.

Čvrsto smo se rukovali.

— Niste vozili za Hobs? — upitao me.

— Neko vreme nisam. Imali smo problema na putu za Roki Lonero pa sam bio određen za pratioca kočija koje su vozile u tom smeru.

— Sada je sve u redu?

— Da, rendžeri su sredili petoricu — šestoricu pljačkaša.

— Gospodine Slime, nije za vas ovaj posao — govorio mi je stari Durand ono što sam slušao svaki put kad bih prolazio ovim putem. — Zašto ne ostavite vožnju kroz preriju i ne nadete sebi neki mnogo bolji posao. Čovek vaših sposobnosti ne bi smeo raditi tako mizeran posao.

— Gospodine Durande. . . — hteo sam prekinuti njegovo uzaludno propovedanje.

On mi nežno stavi ruku na rame. Već je bio potpuno sede kose i staračkog izgleda, iako je tek prevalio pedesetu godinu. Vrteo je glavom, nezadovoljan što ga ne želim slušati.

— Znam, znam šta mislite. . . — slegao je ramenima. — I ja sam čitav svoj život bio vozač kočija. No, da sam bio samo malo hrabriji, ostavio bih taj ludi posao. Uostalom, i sami vidite šta sam dobio nakon toliko godina mučenja. Ništa!

— Hej, gazda, daj to piće! — viknuo je jedan od kaubojica, a ostali povici pozdraviše njegov zahtev.

Stari Durand je samo zavrteo glavom i dohvatio poslužavnik s pet čašica pića.

— Moj muž je u pravu — rekla mi je gospoda Durand čim se starac udaljio.

Uzela mi je obe torbe iz ruke i ostavila ih bliže peći.

— Uzmite, popijte nešto da se ogrejete — ponudila mi je, pokazujući rukom na policu s pićem.

Prošaputao sam nešto kao zahvalu i odmah sebi nasuo punu čašicu viskija. Piće mi je bilo potrebno. Čitav dan sam vozio po kiši. Bio sam promrzao i mokar.

— Ko je ona? — upitao sam staru gospodu, pokazavši očima na mladu devojku s kojom su se igrali kauboји.

— Ne znam. Čini mi se poznata, ali joj ne znam ime. Muče je, siroticu. . .

Pogledom sam odmerio kauboје.

U grupi su još mogli vrediti nešto, no nije trebalo biti iskusni zapadnjački vuk da se vidi kako ti momci iza svoje čelično — muške maske kriju samo krhku, nesigurnu snagu.

Omamljeni alkoholom, rumenih, čak i oznojanih lica, vrteli su devojku, gurajući je između sebe.

Devojka je bila pokisla, kao da se maplore tek sklonila od kiše. Duga crna kosa joj je, slepljena, visila niz obraze i skrivala joj lice. Tanka platnena bluza lepila joj se za mršavo, krhko telo. Oko kukova je omotala pleteni šal. Rukama je pokušavala da pridrži skute široke, kišom promočene haljine.

— Hajde, pleši nam malo, lepotice! — vikao je jedan od kauboја.

Uhvatio je devojku za ruku i povukao je k sebi. Njeno malo telo se uzaludno izvijalo ne bi li se oslobodilo stiska kauboјeve ruke.

Ostali mladići započeoše pesmu po čijem je taktu devojka trebala plesati.

Okrenuo sam se i otišao do dugačkog stola za kojim je sedelo četvoro mojih putnika.

Nisam više hteo da promatram kako se oni momci zabavljaju sa devojkom. Već sam bio loše, grozne volje i malo mi je nedostajalo da zaboravim na devizu koje se drži svaki pametan čovek: ne gurati nos u tuđe poslove.

A moj posao je bio da prevozim putnike, a ne da brinem za unesrećenu devojku.

No, ni taj posao nije bio lepši.

Kada mi se podudari užasno vreme sa užasnim mušterijama najradije bih da mi se slomi točak, pa da prekinem putovanje.

A sada mi se dogodio baš takav slučaj.

Napolju, kiša nije prestajala, a s putnicima nisam ni reč progovorio.

Gospoda i gospodin Hiton nisu razgovarali jedno sa drugim, i sve im je sme-

talo. Moja vožnja je bila čas prebrza, čas prespora za njih. No, pitomiji nisu bili ni dvojica preostalih putnika: propali propovednik i još držeći kockar sumnjivog lica.

Sedenje za njihovim stolom nije mi bilo prijatno. Čim mi je gospoda Durand donela jelo, zadovoljno sam zanemario sve oko sebe i prepustio se užicima u toploj i prijatnoj hrani.

— Koliko još imamo do Hobsa? — upita me kockar, ne sačekavši da se najedem.

Pogledao sam ga preko tanjira i mirno nastavio žvakati hranu, kao da pitanje nije ni upućeno meni.

Mrzovolju više nisam uspevao sakriti, iako sam to želeo. Kao da me izaziva, kockar ponovi pitanje mirnim, ravnodušnim glasom.

— Ima skoro dvadeset milja — rekao sam i iscerio mu se.

— Dvadeset?! — začudila se gospoda Hiton. — To nije moguće. Meni su rekli da ću pre ponoći stići u Hobs. — Žena je širila ruke, nezadovoljna zbog drskih laži koje joj je neko rekao.

— Do ponoći ima još samo nekoliko sati — zadovoljno je primetio njen muž sa najnaivnijim osmehom na licu.

Ona i ne odgovori na njegovo izazivanje. Mahnula je rukom starom Durandu da joj donese još jednu šalicu kafe.

Nekoliko trenutaka je vladala tišina oko stola pa sam uspeo na miru da završim večeru. Obrisao sam ruke i usta, pa odmah otpio dva gutljaja alkohola, dok se stari Durand brinuo da čašice uvek budu pune.

— Pogledajte kako se zabavljaju — veselo je rekao kockar, nikome određenom.

Sto za kojim su kauboји ludovali nalazio se iza mojih leđa. Svi su tamo okrenuli glave i sa zanimanjem stali pratiti to što se događalo.

— Sirotica! — prošaputala je gospoda Hiton saosećajno.

— Kakava sirotica?! — uvredio se kockar ženinoj reči. — Nije ona nikakva sirotica! Sirotice ne zalaze na ovakva mesta. Znam ja. . .

Ja sam ćutao.

Ipak, da ne privlačim pozornost, okrenuo sam se i, kao i ostali, počeo pomnije gledati predstavu.

Kauboji su uspeli otrgnuti devojci šal iz ruku, pa se sada doimala još krhki-
jom, još slabijom.

— Dodi u krilo starom Benu — pozvao ju je najkrupniji kauboj i nimalo nežno je potegao za ruku.

Poput lutke uletela je u njegov medvedi zagrljaj. On ju je lepo poseo u krilo i počeo joj nešto šaputati, čemu su se ostali kauboji smejali kao da su poludeli.

Njena kosa se mrsila, leteći na sve strane. Kauboj nije hteo da je pusti ni kada ga je lepo, mirnim glasom, zamolila da je ostavi na miru.

— Hej, ona želi da nas ostavi! — uzviknuo je stari Ben iznenađeno i uvređeno.

To je bio znak ostalima da divljim policima izraze svoje nezadovoljstvo njenim pokušajem da ih ostavi.

— Hajde, nasmeš se — govorio joj je Ben, pokušavajući joj ukloniti kosu s lica. — Ti si veoma lepa devojka, znaš. Ako budeš dobra, upoznaću te sa svojim prijateljima.

Prijatelji su se odmah obradovali mogućnosti novog poznanstva, a ja to više nisam hteo slušati.

Okrenuo sam se i otpio gutljaj viskija. Piće mi je prijalo. Nameravao sam popiti još čašicu — dve i nastaviti put prema Hobsu, poslednjoj stanici.

Nevreme mi je oduzelo gotovo pola dana, no nisam ni žurio. U Hobsu sam hteo ostati nekoliko dana i u povratku kočiju napuniti samo robom. Kutije sa cigaretama i džakovi brašna mnogo bolji su mi saputnici nego posvađani braćni par, bivši propovednik i sumnjivi ki-
coš — kockar.

Gospoda Durand mi je prišla i protiv moje volje usula još jedno piće.

— Prijaće vam, Slime — rekla mi je. — Kiša je hladna, a ko zna kada ćete stići u Hobs.

Zahvalio sam joj.

— Zar ne bi bilo bolje da ovde prespavate? — upitala me.

— Ne znam. Ja bih rado ostao, no moji putnici žure. Čim popijem piće, krećemo.

Žena je samo uzdahnula i zagledala se u kauboje koji nikako nisu hteli da ostave devojkicu na miru.

— To nije lepo što rade — prošaputala je. — Sirotica se samo sklonila od kiše.

Nemoćno sam slegnuo ramenima.

Nisam hteo ni misliti o devojci.

Istresao sam piće u sebe, da što pre odem iz postaje, da ne dođem u iskušenje da uradim neku glupost.

*

Gospodo, vreme je za polazak — rekao sam, ne dižući se od stolice.

— A kada ćemo stići u Hobs? — upitao je bivši propovednik, kojem je crna odeća ostala kao profesionalna navika iz prošlosti.

— Trebaće nam nekoliko sati po ovakvom vremenu.

To ih nije oraspoložilo.

No, ja sam imao još više razloga za žaljenje. Lilijana će se zabrinuti što ne stižem na vreme. Iako sam i nju već navikao na zakašnjenja, uvek je očekivala da stignem onda kada je planirano. Lilijana je bila udovica sa kojom sam živio u Hobsu.

Ovog puta je kiša poremetila moje planove. Ali, pomisao na veliku kadu sa toplom vodom, sa mirisima raznih sapuna i mnogo lepšim mirisom Lilijaninog tela u postelji, pomagala mi je da lakše istrpim sve ove nemile scene koje su me pratile na putu.

— Kučko! — vrisnuo je jedan kauboj i pokušao opaliti žestok šamar devojci.

Braneći se od njegovih ruku, kojima je posegnuo pod njenu bluzu, devojka mu je izbila čašu s pićem iz ruke.

Momak je zamahnuo pesnicom da joj glavu otkine, no pijano telo ga nije slušalo. Promasio je, zaljuljao se i pao nazad na stolicu.

Ipak, devojka je završila u rukama jednog od njegovih prijatelja.

Mladić ju je poseo u krilo. Jednom rukom je pritisnuo sebi na prsa, a drugom uhvatio okovratnik njene ovlažene bluze.

Jednim trzajem je pocepao bluzu.

Pod bledim svetlom svetiljki, blesnula je njena svetla put. Kauboj se divlje smejao uživajući u svojoj nadmoći. Gurnuo je ruku pod bluzu i stao prebirati po čarima njenog krškog tela.

Devojka nije plakala. Činilo se da je savladana i da se predala nadmoćnom muškarcu. Sagnula je glavu tako da je kosom potpuno sakrila lice, koje nijednom nisam mogao jasno da vidim.

Putnici, vlasnici postaje i ja, stajali smo i nemo gledali zlostavljanje.

Moj pogled se sreo sa sjajnim očima gospođe Durand. Ona me pogledom prosto molila da učinim nešto i pomognem devojci.

Već sam zevnuo da opomenem pijane kauboje da se ne ponašaju nasilnički, kada je devojka iznenadila sve nas u holu, a pogotovo momka koji joj je milovao grudi.

Naglo je ispravila telo i hitrim zamahom glave unazad, potiljkom udarila momka u nos.

On je vrisnuo kao da ga je nožem ubola. Nosna hrskavica mu je prsnula a krv mlazom potekla. Obema rukama je prekrivio lice, dozvolivši devojci da mu utekne iz krila.

Nekoliko trenutaka je vladala napeta tišina.

Prijatelji udarenog kauboja bili su isuviše pijani i iznenađeni da bi delovali brzo. U čudu su gledali čas krvave ruke kauboja, čas devojku koja je, i sama uzbuđena, otišla tek nekoliko koraka unazad i nemo motrila šta će uraditi da joj se osvete.

Kao zverka uhvaćena u klopku, počela je uzbuđeno gledati gde se može sakriti.

— Ovo ćeš platiti, devojko! — zapretio je momak koji je sebe nazivao »stari Ben«.

Čovek je bio krupan, razvijenih mišića, ali je istovremeno delovao sporo, mlitavo. Ustao je od stola i nemarno pustio da stolica padne na pod.

Ponosno je krenuo u boj sa neprijateljem — pokislo i nejakom devojkom, skoro devojčicom, koja je, šokirana od pretrpljenog straha, drhtala poput lista na vetru.

— Ostani uz sto, prijatelju — rekao sam mu mirnim, hladnim glasom.

Znao sam da su svi iznenađeni; i sam sam se iznenadio. Občeo sam sebi ranije da više neću ulaziti u kavge, ali nisam izdržao.

Svi su gledali u mene, osim devojke.

— Nešto si rekao, čoveče? — upitao me rmpalija Ben i pogledao svojim sitnim očima, izgubljenim u širokom, mesnatom licu.

Spustio je ruke do bokova s revolverima.

Nije mi bilo teško da ustanovim kako momak nema mnogo izgleda u potezanju revolvera. Protivnike nikada nisam potcenjivao, ali ni sebe. Znao sam koliko sam sposoban, šta mogu a šta ne mogu.

Opasnijih od sebe sam se klonio, a ovakve kao što je Ben i njegovi prijatelji — nisam izazivao, ali sam s njima lako izlazio na kraj.

Ben je imao suviše kilograma, suviše mesnate i grube ruke da bi brzo potezao. Osim toga, drške revolvera su mu doticale sredinu podlaktice, što mu je šanse svodilo na minimum.

— Tvoj prijatelj je dobio što je tražio — rekao sam mu odmereno tišim, ali opasnijim glasom. — I ti ćeš dobiti ono šta tražiš. Samo mi reci šta hoćeš!

On je ćutao i gledao me.

Mnoge godine su me naučile šta valja činiti u ovakvim situacijama. Osećanja sam eliminisao a opreznost podigao do maksimuma.

— Sedi nazad u stolicu, popij piće i podi spavati — posavetovao sam Bena. — Devojku ćete ostaviti na miru.

Pažljivo sam motrio na svaki pokret svih ljudi u holu. Mogao sam se pouzdati samo u Durandove i u devojku, možda.

Nije mi se svidelo što mi je onaj kocak iza leđa, no nisam se mogao bolje postaviti.

— Da, da... — ponovio je Ben nekoliko puta.

Pomirljivo je seo za sto i ruke postavio ispred sebe, da ih vidim.

— Ionako mi više nije do zabave — mrmljao je, gledajući svoje prijatelje. — Je li tako, momci?

Oni nevoljno nešto nerazumljivo rekoše, tek da umanje gubitak ugleda, zbog popuštanja.

Po komešanju četvero putnika prime-tio sam da je uzbuđenje popustilo. Činilo mi se da su razočarani što nije došlo do pravog, krvavog obračuna.

— Idete li, Slime? — upitao me stari Durand, zadovoljan ishodom sukoba.

— Da, već je vreme.

I sam sam bio zadovoljan ovakvim ishodom.

Okrenuo sam se da pođem s putnicima.

— Gospodine! — čuo sam zvonki glas uplašene devojkice.

Osvrnuo sam se, više od iznenađenja, nego li što sam shvatio da mene zove.

— Gospodine, molim vas... — govorila mi je devojkica, ali joj se glas slomio.

Ispruženih ruku je krenula k meni, ljuljajući se na nesigurnim nogama. Ulepljena mokra kosa joj je padala preko obraza. Tek kada mi se potpuno približila, video sam da ima izuzetno lepo lice.

Jedva savladavši jecaje, pala mi je u zagrljaj i glavu odmah naslonila na moje grudi.

Zbunio sam se.

Njeno nežno telo mi je drhtalo u rukama. Ženske obiline nisam osetio. Bila je krhka i nežna, kao da u rukama držim senku, a ne ženu.

— Molim vas, povedite me... — prošaputala je.

Osećao sam miris njene kose. Poželeo sam da je zaštitim, da je zauvek zadržim u naručju i pazim.

— Hajde — rekao sam tihim glasom.

Grlo mi je bilo suvo i nedostajale su mi prave reči. Čak sam i Durandove zaboravio da pozdravim. Okrenuo sam se i poveo devojkicu ka izlazu.

— Kuda ćete? — upitala me gospoda Hiton i drsko se isprečila meni i devojkici na put. — Ilovako u kočiji nema mesta. Za takvu ženu pogotovo!

Iznenađile su me njene reči. Nekoliko trenutaka se nisam mogao snaći i samo sam zurio u nju.

— Devojkice žao mi je, ali ti idi svojim putem — rekla je ona nepoznatoj devojkici.

ci. — Ja ne želim putovati s takvim... s takvim ženama.

— Zaista, zašto da se kauboiji ipak ne zabave? — dobacio je kokar.

On se zadovoljno smeškao. Situacija ga je zabavljala i prepustio se izazivanju mog strpljenja.

To sam prećutao.

Da nisam zadržao jezik, verovatno bih ga toliko izvređao da bi morao pokušati revolverom da odbrani svoje dostojanstvo. To bi mi bila šansa da ga bar kakvom lakšom ozledom kaznim.

— Hajdemo — rekao sam, više samom sebi nego li devojkici.

Ona se potpuno prepustila mojim rukama. Na negodovanje putnika nije se obazirala, nije ni glavu podigla. Poveo sam je na trem.

Tek tada me pristigao stari Durand.

Doneo nam je petrolejku čija svetlost se jedva probijala kroz nalete kiše.

— Konji su pripremljeni, Slime — rekao mi je starac, galameći da nadjača vetar. I točak je opravljen.

Čitavi slapovi vode su se slivali s krova. I trem je bio ovlažen od kapi koje su ga prskale.

— Idite unutra, gospodine Durande — rekao sam mu. — Oni momci mogu pravi probleme.

— Ah, lako ću ja s njima — odmahnuo je on rukom, a na licu mu je igrao osmeh. — Nego, šta ćete vi sa devojkicom. Društvo vam nije baš simpatično.

Pogledao sam u devojkicu koja mi se prilepila uz telo.

— Odgovara li ti put prema Hobsu? — upitao sam je tihim glasom.

— Da, odgovara mi...

— Hajdemo, onda — rekao sam.

Ostali putnici već su seli u kočiju i dobro zatvorili prozore, da ne pokisnu. Skinuo sam jaknu i prebacio je preko ramena nežne i uplašene devojkice.

— Ogrni se — govorio sam joj šapatom. — Malo ćeš se ugrejati.

Ona je sakrila svoje sitno telo u jaknu. Teška koža ju je celu prekrila.

— Videćemo se, gospodine Durande — pozdravio sam starca, prebacio kapuljaču kabanice preko glave i poveo devojkicu prema kočiji.

— Sedi do mene — rekao sam joj. —

Nije ugodno kao onima unutra, ali... izdražećeš...

Ona je ćutala. Sela je na mesto do mene. Čim smo izašli na put za Hobs, ogrnuo sam je krajem kabanice, da ne kisne. Opet se privila uz mene.

Morao sam dobro paziti kuda vozim. Mrak i kiša mi nisu dozvoljavali da sam upravljam konjima. Morao sam se pouzdati u životinje, da će same pronaći najbolji put.

Na grudima mi je bila njena mokra i uplašena glava. Bio sam zadovoljan što sam joj pomogao.

*

Dugo smo ćutali.

— Stanujem nedaleko oдавде — rekla mi je tihim, od duvanja vetra jedva čujnim glasom.

— Gde stanuješ? — upitao sam, iznenađen što se oglasila.

— Ovde, uskoro ćemo stići.

Neko vreme smo opet ćutali.

— Ti kaži kada budeš htela sići — rekao sam kako bih produžio razgovor.

Ona je ćutala.

— Ja sam često prolazio ovuda i nikada nisam video nijednu kuću uz put — rekao sam. — Slušaj devojkо, znam da nije moje da se brinem za tebe, ali ne bih voleo da ti se nešto neugodno dogodi. Nije pametno ostati u preriji po oluji. Hobs više nije daleko...

— Ja zaista ovde stanujem... — pobu nila se ona i čvršće mi stisnula ruku. — Stanujem sa majkom. Imamo siromašnu kuću malo udaljenu od puta. Ko ne zna za nju, neće je lako pronaći.

— Govoriš li istinu?

Nije htela više ništa da kaže.

Ostatak vremena smo proveli ćuteći, oslonjeni jedno o drugo.

Kiša nije prestajala. Da bih devojkу zaštitio od vode, raskopčao sam kabanicu i košulja mi se odmah promočila od kiše.

— Stani ovde — rekla mi je devojkа i iznenadila me svojim snažnim glasom.

Zaustavio sam konje.

Ona se izvukla ispod kabanice. Svojim

malim rukama uhvatila je moju desnu šaku i podigla glavu, gledajući me u oči. Zbog mraka, nisam mogao dobro da joj vidim lice.

— Hvala vam, gospodine — prošaputala je. — Hvala vam što ste mi pomogli. Vi ste dobar čovek.

Ćutao sam. O sebi sam znao mnogo više nego ona, pa nisam hteo komentarisati njene reči.

— Idem... — rekla je ali je svoje ruke ipak držala još neko vreme na mojoj šaci.

Nisam smeo dozvoliti da tek tako ode.

— Kako se zoveš? — upitao sam je.

Nekoliko trenutaka je promišljala da li da mi kaže svoje ime.

— Liliјana — rekla je na kraju.

— Kako?

— Liliјana.

Bio sam iznenađen zbog podudarnosti njenog imena sa imenom žene koja me je čekala u Hobsu.

— Smem li vas poljubiti? — upitala me ne glumeći stidljivost.

Grlo mi je bilo suvo dok sam izgovarao da to želim.

Njen poljubac je bio kratak i hladan. Osetio sam da su joj usne vlažne i tanke.

— Idem — rekla je i počela se ispetljivati iz okrilja moje tople jakne.

— Neka, devojkо, ponesi jaknu, da ne pokisneš — brzo sam govorio. — Kroz nekoliko dana ću se vraćati ovim putem pa ću navratiti da je uzmem. Je li u redu?

Razmišljala je.

— Hajde, ozeбšćeš — rekao sam i skočio sa sedala.

Pomogao sam joj da siđe i još jednom ju poljubio u kosu.

— Sigurno ćeš doći po jaknu? — upitala me nežnim, prigušenim glasom.

— Naravno.

— Onda ću je poneti. Hvala ti.

Nisam znao šta da kažem.

Kada je stajanje konačno dosadilo bivšem propovedniku, zagalamio je tražeći da krenemo dalje. Bio sam mu zahvalan što je svojim urlanjem meni skratio mukе oko traženja reči pogodnih za rastanak.

Promrmljao sam nešto bez veze i skočio na svoje mesto. Poterao sam konje, osećajući se srećnim i snažnim, kao dečak nakon prvog poljupca.

*

Povratak me je samo svojim kontrastima podsećao na ružan put u Hobs.

Džakovi i bačvice bili su tihi, mirni saputnici koje ništa nije moglo naljutiti. Sunce je osušilo put i konju su snažno grabili napred.

Vozeći kola, odmarao sam se.

Eto, ovakav posao bih uvek voleo da radim. Putnici su jedini pravi problem za vozača. Kad točak škripi, popraviš ga. No, s ljudima je mnogo teže. Oni se ne daju popraviti.

Dobro sam motrio na levu stranu puta. Tačno mesto gde je Liljan sišla nisam mogao znati. Sećao sam se dva visoka stabla koja su izgledala kao udenuta u usek između dva brega.

Kod tih stabala sam trebao stati.

Tri dana sam proveo u Hobsu. Odmarao sam se pod pažnjom jedne druge Lilijan, Lilijan koja ničim nije ličila na krhku devojkicu iz Durandove postaje.

Lilijan iz Hobsa je bila zrela žena, već udovica. Imala je čak i viška kilograma. Bila je gotovo moje visine i život više nije imao tajni za nju.

No, sve to vreme koje sam proveo s njom, mislio sam na svoju nežnu saputnicu. Jakne sam se setio tek kao razloga da je opet vidim.

Zastao mi je dah u grudima kada sam primetio dva visoka stabla kako vire između dva brežuljka.

Zaustavio sam konje i nekoliko trenutaka ostao sedeti. Put je bio pust. Nisam morao razmišljati hoće li mi ko ukrasti robu, ili i celu kočiju oterati.

Sišao sam s kola i krenuo prema drveću.

*

Već sam pomislio da sam pogrešio i sišao na neko pogrešno mesto kada sam ugledao veliku drvenu zgradu.

Devojka je rekla da je zgrada siromašna. Bila je u pravu. Kuća je propadala. Trava ju je sasvim opkolila i ovladala dvorištem. Svi prozori su bili zatvoreni, kao i velika ulazna vrata.

Celo imanje je bilo u jadnom stanju, mada je, sigurno, nekada bilo bogato.

No, tu više nije bilo životinja, nije bilo ničega osim trave i oporog zadaha propadanja.

Staza prema kućnom ulazu nekada je bila posuta sitnim kamenjem, koje se sada jedva videlo od trave. U pojilu se hvatala zelena žabokrečina a pumpa za vodu je bila nagrižena rdom.

Prišao sam vratima i pokucao.

Osećao sam se neobično. Oko mene je bila neugodna tišina, a nije bilo ni daška vetra.

Opet sam pokucao.

Spori koraci su me iznenadili. Ipak je u ovoj zgradi postojao neko živ.

Vrata mi je otvorila starica obučena u tešku, crnu odeću. Nekoliko trenutaka me nemo gledala, ne pitajući koga tražim.

Imala je isto usko lice. Iako sam verovao da nema mnogo godina, starica je izgledala poput žene koja je odavno prevaila sedamdesetu godinu.

Lice joj je ličilo na hartiju koju je neko zgužvao pa opet ispravio. Oči su joj bile dva tanka proreza nepozante boje.

— Trebam Lilijanu — rekao sam tihim glasom.

Ona začuđeno nakrenu glavu, odmeravajući me odzdo.

— Trebam Lilijanu — ponovio sam, misleći da starica ne čuje dobro.

— Zašto mi okrećete nož u rani, gospodine? — iznenadila me žena svojim glasno i jasno izgovorenim rečima.

Zbunio sam se.

— Kako to mislite? Ne razumem. . .

— Verujem da znate da je Lilijana već četiri godine mrtva. . .

Svašta sam doživeo u životu, no staričine reči su me zaprepastile.

No, zaključio sam da je gospoda možda sišla sa uma, pa ne zna šta govori. Saosećajno sam siegnuo ramenima i nežnim glasom pokušao da joj objasnim.

— Gospodo, pre tri dana sam povezao Lilijanu svojom kočijom — govorio sam ženi. — Padala je kiša i posudio sam joj jaknu. Rekao sam da ću navratiti po nju...

— Nemoguće, gospodine — slegnula je starica ramenima, ostavši pri svome. — Moja kćerka je pre četiri godine ubijena. Ne znam ko vas je poslao...

— Ali, gospodo, ja nisam lud! — povisio sam glas.

Žena je samo vrtela glavom.

— Ne znam šta vas je navelo da govorite takve reči — progovorila je i već htela da zatvori vrata.

— Gospodo, molim vas! — povikao sam i uhvatio je za rame, ali sam odmah sklonio ruku. — Nije mi zbog jakne, ali bih voleo da vidim Lilijanu... Hteo bih znati o čemu je reč.

Ona me odmeri svojim nevidljivim očima. Imala je sitno telo ka i Lilijana. Unatoč godinama i bolestima koje su je, sigurno, nagrizale, kretala se čvrstim korakom.

— Podite za mnom — rekla je i izašla iz kuće.

Rukom mi je pokazala da je sledim.

Krenuli smo iza kuće. Visoka trava joj je korake učinila sporijim i težim, ali nije gubila dah dok mi je govorila.

— Pre četiri godine; pre tri dana su bile tačno četiri godine; petorica kauboja su je silovali i ubili u nekoj kolskoj postaji — govorila je vodeći me u senku ogromne zgrade. — Niko joj nije želeo pomoći. Kauboji su bili pijani, i niko im se nije hteo suprotstaviti. Tada je moja Lilijan imala sam petnaest godina.

Koraćao sam samo korak iza starice. Misli su mi uzavrele, a znoj mi se cedio niz leđa.

— Evo, pogledajte — rekla je i rukom mi pokazala grob iznad kojeg je stajala kamena ploča s Lilijaninim imenom i datumom smrti.

U dnu kamena ležala je moja jakna, još vlažna od kiše.

*

Nikada nikome nisam pričao o tom događaju. I sâm sam retko pominjao ime Lilijan. No, za kišnih noći više nisam izlazio iz kuće a kavge sam izbegavao, kao i guranje nosa u tuđe probleme.

Nisam znao šta da mislim o sebi o svom pamćenju, o Lilijan.

NA SVIM KIOSCIMA

SEKSTIRIP

NOVO!

NOVO!

NOVO!

**SAMO
ZA
ODRASLE**

IZ PERA
NAJPOZNATIJIH
MAJSTORA
STRIPA

PRVI PUT ZA NAŠE ČITAOCE

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

od sledeće godine

NOVA SUPERKRIMI EDICIJA

HEJZI, NJUŠKALO

serija romana o njujorškom privatnom detektivu

MAJKLU HEJZLVUDU HEJZIJU

HEJZI, NJUŠKALO

romani pisani u najboljem maniru majstora tvrde
škole krimića

HEJZI, NJUŠKALO

superromani o superdetektivu

HEJZI, NJUŠKALO

romani akcije, iznenađenja, surovih obračuna...

HEJZI, NJUŠKALO

romani nabijeni seksom i nasiljem, pisani grubim i
sočnim jezikom podzemlja

HEJZI, NJUŠKALO

romani koji nikoga neće i ne mogu ostaviti
ravnodušnim

HEJZI, NJUŠKALO

od januara sledeće godine na svim kioscima

HEJZI, NJUŠKALO

romani do sada neobjavljeni u Jugoslaviji
ne zaboravite:

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

Sexpress

EROTSKI MAGAZIN
NA SVIM KIOSCIMA

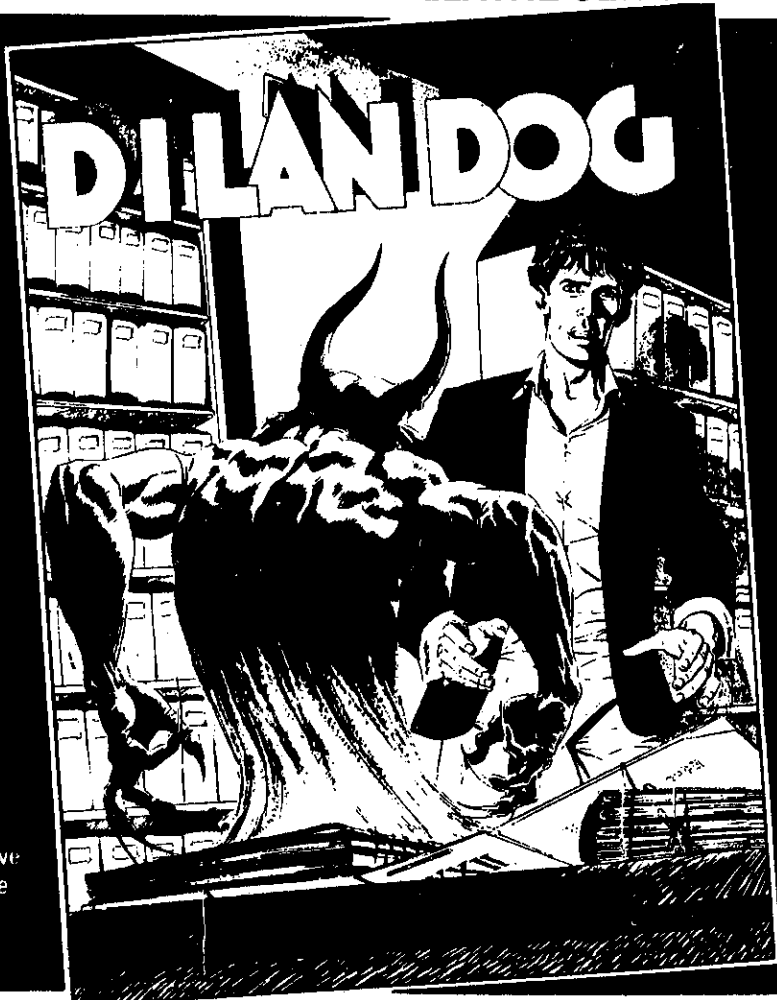
Stimulativno!
Uzbudljivo!
Zanimljivo!
Kontakti!
Modeli!

NAJNOVIJI FANTASTIČNI STRIP

NA SVIM KIOSCIMA

SPECIJALNO IZDANJE »ZLATNE SERIJE«

DILAN DOG
detektiv koji
se ne plaši
strave i užasa

DILAN DOG
u događajima
na granici
sna i jave

DILAN DOG
rešava slučajeve
koji prevazilaze
i najbujniju
maštu

DILAN DOG se hvata ukoštac sa silama mistike i zla

DILAN DOG NA SVIM KIOSCIMA

U SLEDEĆEM BROJU

A. Deris

PROKLETSTVO v ZLOČINA U PLANINI

Jedno vreme je pognute glave
zurio u svežnjeve zelenih
novčanica, a onda je iznenada
skočio na starog Berta,
pokušavajući da od njega otme
revolver. Bert se otimao, ali je
pazio da ne dođe na nišan
sopstvenog revolvera. . .

JUGOBANKA

**DODITE
DA SE DOGOVORIMO!**

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128072